14927
III Mag. St. 4. P
1710

14927

0132
Petr
1810

POPARCIE GENERALNEY SANDOMIRSKIEY CONFEDERACYEY

Przez Stany Całey Rzeczypospolitey
Ná wálnym Ziezdźie Wárszáwskim zgromádzone,
w Wárszáwie dniá IV. Mieśiącá Lutego,
Roku Páńskiego M. DCC. X.

Cum Gratia & Privilegio S. R. M.

w WARSZAWIE, w Drukárni Collegij Scholarum Piarum.

C. R. BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

W Imie Páńskie Amen.

AUGUST WTORY,

Z Bożey Łáski Krol Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Zmuydzki, Kijowski, Wołhyński, Podolski, Podláski, Inflántski, Smoleński, Siewierski, y Czerniechowski: á Dźiedźiczny Xiążę Sáski y Elektor &c. &c.

WSzem w obec y káżdemu z osobná komu o tym wiedźieć teraz y ná potomne czásy będźie należáło, oznáymuiemy: Iż iák prędko zá łáską y pomocą Bogá Naywyżs ego, ktorego wielowładna Zwierzchność, wszystkie utrzymuie *Iura Regnorum* poprzyśiężone przez Nas y Stany Rzeczyposp. *mutuæ securitatis & inseparabilitatis* obowiązki przy Wierze Swiętey Kátolickiey Dostoieństwie Nászym, y Wolney Elekcyey ták *in Pactis Conventis*, iáko też w Generálney Sandomirskiey Konfederacyey opisáne, & *tot alijs Solennibus Vinculis* ztwierdzone wykonáć mogliśmy, y po wymuszonym *vi fatorum* oddaleniu się Nászym, *memores juratæ fidei & salutis publicæ*, szczęśliwie do Kroleſtwá Polskiego powrocili, y z powsz chnym Stanow Koronnych, y W. X. Lit. zezwoleniem chętnym skłonieniem y ukontentowániem własną Koronę Nászę *in legitimam possessionem* odebráli, ták idąc zá powodem y zdániem PP. Rad, Dignitarzow, Urzędnikow y Posłow z Woiewodztw y Ziem naypierwey do Toruniá zgromádzonych y nic nie mogąc w teráźnieyszym náder *ab intra & ab extra* niebesp ecznym Stanie zá raz *viâ tritâ & ordinariâ* przez złożenie Seymu Wálnego rádźić o tey Rzeczyposp: wprzod Seymiki, á potym ninieyszy wálny Ziazd, *sub vinculo & vigore* Generálney Sandomirskiey Konfederacyey złożyliśmy. Ná ktorym nie ubliżáiąc nic bynamniey *Authoritati* Seymow Wálnych, áni ná mieysce onych nic wnosząc *novam formam Consiliorum*, owszem wszelkie dawne Práwá y Konstytucye około składánia Seymow *in pleno robore* wáruiąc, y iáko nay-

nayprędzey Seym Wálny *deſignare* dekláruiąc. Niżey wyrażone Vchwały przywodząc do ſkuteczney Exekucyey *Sancita* Seymu Lubelſkiego, y iák naylepiey gruntuiąc *internam & externam ſecuritatem* w nagłych y nieodbitych potrzebách, *mediante vniverſali* wſzyſtkich trzech Stanow Rzeczypoſp: *conſenſu*, chcąc onę wtákim walorze, mocy y Powadze *ad perpetuam rei memoriam* záchować, y w rzeczy ſámey wypełnić ták właśnie iáko ná Seymách, oſobliwie Wárſzáwſkim y Lubelſkim zgodnie námowione y konkludowáne były, poſtánowiliſmy.

Vbeſpieczenie y ziednoczenie ab intra Stanow Rzeczypoſpolitey.

PONiewaſz żadne Páńſtwá, by też naymocnieyſze bez iednoſtáyney zgody, y poufáłey między Stanámi konfidencyey, nie tylko w klubie y porządku zoſtawáć, ále też długo w cáłości ſwoiey trwáć nie mogą; przeciwnym záś ſpoſobem, nierozdźielna iedność, y żupełna poufałość, trzymáiące ſię zá ręce y ſercá *ab intra* Prowincye ſzczęśliwe czyni, ſzczupłe rozprzeſtrzenia, niedoſtátnie zbogáca, ſłábe umacnia, y z máłych początkow do wielkiego y dobrego u ſiebe Rządu, u Swiátá ſtymy, u Przyiaćioł Kredytu, u Nieprzyiaćioł reverencyey przywodząc żadnemi czáſow rewolucyami niezwyćiężone, ale ledwie nie wieczne y nieśmiertelne ná widok y przykład wyſtáwuie. Przeto y My z Stanami Rzeczypoſpolitey, *poſt tot* przeciwnych zawieruch y domowych niezgod *triſtia experimenta*, chcąc tę Rzeczpoſpolitą *ex turbido & perturbato diſſidiorum ſtatu, in tranquillum* poſpolitego uſpokoienia wyprowádźić, y wſzelkie okázye do zguby konkuruiące odwrocić; Naypierwey pokoy domowy, y rozrożnionych ſerc ziednoczenie między wſzyſtkiemi Stanámi tey Rzeczyp: *in fundamento* chwalebney po wſzyſtkie czaſy Sandomirſkiey Confœderacyey, Stanow Koronnych y W. X. Lit. ná Ziezdźie Wálnym pod Sandomierzem dniá dwudźieſtego Mieśiącá Maiá Roku 1704. poſtánowioney, y przez dálſze iey popárćie ná zaſzczyt Chwały Bożey, Swiętey Wiáry Kátolickiey, Doſtoieńſtwá Náſzego, Praw, Swobod y Wolności, y cáłości granic, bez wſzelkiego uſzczerbku álbo awulſyey Authoritate teráźnieyſzego Wálnego Ziázdu ſtánowiemy, zákładamy, y wſzyſtkie trzy Stany *in mutua unione animorum & Conſiliorum, ac abolitione præteritorum* kombinuiemy, łączemy, & *redintegramus*. A naprzod iáko Stany zgromádzone ſwoim y cáłey Rzeczypoſpolitey Imieniem znáiąc ſię prawdźiwemi Potomkámi dawnych y Cnych Przodkow ſwoich, ktorzy wolno Krolow Pánow ſwoich obieráiąc, nigdy nie ćierpieli *extremam violentam impoſitionem, & alienam dependentiam*, áni kiedy dopuśćili Koronę y Berło Polſkie w prywatne Traktaty & *clandeſtinas involvere tranſactiones*, teraz pod Przyśięgą y Obowiązkiem Sumnienia przyrzekli Nam przy Doſtoieńſtwie Náſzym Krolewſkim przećiwko wſzelkim poſtronnym y domowym Nieprzyiaćiołom *quocúq; titulo vel prætextu* náſtępuiącym, według Stáro Polſkiey Cnoty y żárliwośći ſtátecznie ſtawáć, y Nas iáko Páná y Krolá ſwego, raz *in Campo Elec-*

ćtorali

ſtorali wolnemi Głoſami obránego, y pomienionemi Seymámi Wárſzáwſkim y Lubelſkim, *& ſubſequenter firmiſſimis munimentis* Generálney Sandomirſkiey Konfederacyey ná tym Tronie ugruntowánego, y *legitimè* panuiącego, tákże wolney ſwoiey Elekcyey nieodſtępnie áż do gardł własnych, y do oſtátniego punktu bronić, y utrzymáć obowiązáły ſię, y tym końcem nie tylko *Diploma Liberæ Electionis Noſtræ* Nam ná pomienionym Seymie Wárſzáwſkim dáne, *& in Volumen Legum inſertum* utwierdźiły, y powtornie *inter Sancita* teráznieyſzego Ziazdu inſerować deklárowáły, ále też wſzyſtkie *attenta publica & privata*, Spiſki, Konfederacye przećiwne, Proiekta, Lauda, Uchwały od przećiwney ſtrony *in præjudicium Iuris, & Coronæ Noſtræ*, po Woiewodztwách, Ziemiách y Powiatách *coactivè ſive voluntariè* formowáne, y *ſub quocunq; nomine* Ziázdow y Rad odpráwione; á miánowićie Wárſzáwſką názwáną Konfederácyą pod Imienem Wielkopolſkiey, y pod Dyrekcyą Urodzonego Piotrá Jákubá Broniſzá Stárośty Náſzego Pyzdrſkiego, *de Actu & data* w Wárſzáwie dniá dźiewiętnaſtego Mieśiącá Czerwcá Roku 1704. uczynioną, y do Grodu Wárſzáwſkiego podáną, *& diverſis Actibus & temporibus* kontynuowáną, á iuż przed tym kondemnowáną weſpoł z iey exvinkulácyą, tudźieſz *cum uſurpata Electione & Coronatione* Oſoby Stániſłáwá Leſzczyńſkiego, ktorego *in fundamento* Seymu Lubelſkiego, y według Konfederácyey Generálney Sandomirſkiey, y Wálney Rády Grodźińſkiey, *pro hoſte Patriæ & perduelli* deklárowáły; zgołá wſzyſtkie *Scripta, & nulliter* záwárte Traktaty z Koroną Szwedzką, *præcipuè fœderis Varſavienſis* y Aldtrandſtadzką Tranſakcyą *cum prætenſa abdicatione, & quovis modo & colore* wypádłe rátifikácye, iáko y inne wſzelkie *in quocunq; Tractatu ex ſupra ſpecificatis Contentis & Articulis, tanquam Actus* Wierze Swiętey Kátolickiey Rzymſkiey *& Iurisdictioni Eccleſiaſticæ præjudicioſos*, oſobliwie *circa erectionem* nowych Zborow, Szkoł, náuk, y *Subterfugium* od Regeſtru *Arianiſmi* w Trybunale Koronnym, y innych *pro parte diſſidentium quæſitorum Adminiculorum*, ták wſzyſtkie wolney Elekcyi, Práwom, y Rządom Stárożytnym przećiwne y ſzkodliwe *Inſtrumenta*. A oſobliwie záwieráiące w ſobie *declarationem & ac ſi abſolutionem* od poſłuſzeńſtwá, y rożne Mánifeſty *tàm antecedenter, quàm ſubſequenter* zániesione, oſobliwie oſtátni w Grodźie Wałeckim, Roku bliſko przeſzłego uczyniony, y Trybunały Koronny, y W.X.L. ze wſzyſtkiemi *ab utrinq;* ták *ex ſerijs Controverſijs* ferowánymi, iáko *& in Contumaciam* otrzymánymi Dekretámi, *& Actis eorum ex nunc* annihilowáły, rewokowáły, *in perpetuum* ſkáſſowáły, *& pro nullis, irritis, eliminatis, ac eliminandis* ze wſzyſtkich Kśiąg y Grodow *decreverunt*; nie mniey *& ipſum publicatum Interregnum ob permoventes* ná ten czás *rationes inevitabilis neceſſitatis publicæ* pod niebytność Náſzę *ſpeciali* iednák *intuitu* utrzymánia Nas ná Tronie Polſkim, tudźieſz *ad manutenendam Generalẽ Confœderationẽ Sandomirienſem* ogłoſzone, *in rehabitionẽ, Poſſeſſionẽ & recognitionẽ legitimi & incõteſtabilis Dominij Noſtri* rezolwowáły, y wſzyſtkie iego *actus juribus* Pánowánia Náſzego *reſpectivè derogantes, pro nullis, invalidis, ac inſubſiſtentibus* uznáły. Przytym uważáiąc w iák ćięſzkie Nás y Rzeczpoſpolitą niebeſpie-

 czeń-

czeństwo żáłośną Oyczyśtych Kráiow ruinę, y bliską zgubę w bárzo máłey liczbie wzburzona *fomentatione hoſtili* ſakcya przyprowádźiłá, żeby nigdy do podobnego nie przychodźiło zátrząśnienia, aſſekurowáły Nas Stany Rzeczypoſpolitey: Iż o przeſtępſtwo Práwá poſpolitego, gdyby iákie, ſtrzeż Boże, z Oſoby Náſzey poſtrzeżone bydź miáło, opiſáne ſtopnie w Konſtytucyách 1567. 1607. 1609. *ſacroſanctè obſervare, & pro lege perpetua* mieć będą, ták żeby to ſobie iedno álbo drugie nie śmiáło *arrogare* Woiewodztwo, co do wſzyſtkich Stanow Rzeczypoſp. należeć powinno, y dla tego y Tych, ktorzy ſię ná pomienioną exvinkulácyą Seymem Lubelſkim *pro nunquam acceptabili, & ſemper deteſtabili* uznáną piſáć ważyły, obligowáły Stany Rzeczypoſpolitey, áby Nam przyznáiąc y oddáiąc powinne poſłuſzeńſtwo znowu Przyśięgę Rotą Sandomirſkiey Konfederácyey uczynili: ták y my żárliwe Stanow Rzeczypoſp. przećiwko Nam oświádczenie, *& inter tot diſcrimina rerum* dotrzymáną nieporuſzoną przykładną potomnym wiekom, á Polſkiemu Narodowi wrodzoną záwſze ku Pánom wierność *gratâ mente* przyimuiemy y pámiętną Náſzę reflexyą tym wſzyſtkim, ktorzy pod bytność Náſzę bronili Práwá y Wolności, *& Partes Noſtras ac Reipublicæ tuebantur* ofiáruiemy; oſobliwie Nayprzewielebnieyſzemu w Bogu IM. Xiędzu Stánisłáwowi ná Słupowie Szembekowi Arcy Biſkupowi Gnieźnieńſkiemu, Prymaſowi Korony Polſkiey y W.X.Lit. zá nieśmiertelne *pro publico* czyny, *& pro invincibili zelo* za Wiárę Swiętą, y przy Doſtoieńſtwie Náſzym, y zá podięte ták wielkie niebeſpieczeńſtwá, koſzty, trudy, y fátygi *cum diſpendio* zdrowia y Fortuny. Tudźieſz Wielmożnym Senatorom, Miniſtrom *Status* y Hetmanom Oboygá Narodow, y Urodzonemu Márſzałkowi Generálney Sandomirſkiey Konfederácyey z Stanem Rycerſkiem *pro ſervata illibata fide, & probato amore erga Patriam*, y kiedy Nas Pan Bog po ták ſrogim zámieſzániu do pierwſzego *reſtituit* Stanu, *& Cives Patriæ* do nierozdźielney prowádźi zgody y iedności, nie tylko wzáiemny y iák naygruntownieyſzy ná potomne cáſy czyniemy Wárunek záchowánia Swiętey Rzymſkiey Religiey, wolney Elekcyey, dawnych Praw, Swobod y Zwyczáiow, ále oraz *ex parte Noſtra* wſzyſtkie *Actus* ktorekolwiek, y iákimkolwiek ſpoſobem mimo wiádomość Náſzę y wolą Stanow Rzeczypoſp. przeſzłych cáſow ſtawáły, *juxta tenorem ſupra ab Ordinibus Reipublicæ expreſſum* znośiemy, kaſſuiemy, y umarzamy; bo iáwno Bogu, iáwno cáłemu Swiátu, iż co ſię z námi dźiało y ſtáło *nō noſtra ſpōte*, lecz *ipsâ cogente neceſſitate*, czegoſmy *inſciâ & inconſultâ Republicâ* ſtánowić nie mogli; áni do poprzyśiężonych obowiązkow *à nemine alio diſpenſari*, y iáko od pierwſzych dni Pánowánia Náſzego *indiſſolubili nexu* ſpoiliſmy ſię z Stanámi Rzeczypoſp. y uśilnym pieczołowániem ſtáráli, ábyſmy ná ſercách *Civium* beſpiecznie *recumbere* mogli, y wſzelkie wykorzenić diffidencye, ktore Nas *per ſiniſtras impreſſiones ab amore Populi* zrażáły; y ſpolną ráczy zgodą, nie tumultem y gwałtownym do Nieprzyiaćielá przywiązániem ſię uſpokoiły, wybuchnęły *tandem in apertum incendium* przećiwko Zwierzchności Náſzey, y cáłey Rzeczypoſpolitey: ták teraz z miłości Oycowſkiey wſzelkie urázy Náſze, ktoreſmy od niektorych w Doſtoieńſtwie Náſzym ponieśli, y tá ſámá

ucierpiáłá Oyczyzná w wieczne puſzczamy zápomnienie; Y tym dáruiemy, *& omnimodam ſecuritatem*, nie tylko od Nas, ále y od Naiáśnieyſzego Cárá IMći Moſkiewſkiego Colligatá Náſzego obiecuiemy, ktorzy Nam przyſtoynym przeproſzeniem ubliżone poſłuſzeńſtwo znowu oddáli, *ſalvis injurijs particularibus privatorum, & Cauſis criminalibus reſpectu violentiarum*, tudzieſz *ſalvâ immutabili & irrevocabili in ſuo robore diſpoſitione Honorum & Miniſteriorum* y Artyleryi W. X. Lit. y tych Dźierżaw, ná ktorych Summy *& Iura communicativa juxta obloquentiam* Konſtytucyi Seymu Lubelſkiego nie znáyduią ſię, y ktoreſmy przy Nas ſtawáiącym *actu ipſo* oddáli, *& è converſo* z dobroći Náſzey y łáſki Oycowſkiey przeciwney Stronie Aſſiſtuiących przed tym, á teraz *fidem & obſequium Noſtrum* wyznáiących *circa pacificam poſſeſſionem Bonorum* y Summ ná Stároſtwá wnieśionych, tudzieſz y Dźierżaw *Iuribus communicativis* podległych záchowáli, *& inſtantaneam reinductionem ſeu retraditionem in rem* IW. Woiewody Wileńſkiego, y całego Domu Iego, weſpoł z Stanámi Rzeczypoſp. przyználi, *non obſtantibus Decretis* przeciwko Sámym, y Aſſyſtuiącym im w ktorymkolwiek Sądźie *in Contumaciam* ná ten czás *obtentis*, kiedy *ad Iudicium comparere*, áni *ſecurè inter Civiles motus* w Oyczyznie zoſtawáć mogli, ktore *ad præſens* ponośiemy, *& ſuſpendimus ad disjudicationem ex ſerijs Partium controverſiis in Negotio Principali ſalvâ vindicatione Iurium & prætenſionum pro parte injuriatorum, & Creditorum in minoribus & majoribus Subſellijs* W. X. Lit. *ſine quibuſvis dilationibus*; Słowem przy tym Náſzym Krolewſkim, *& ſub ſacramento Iuris jurandi* Stanom Rzeczypoſpolitey obliguiemy ſię, y ſłubuiemy; iż nie ináczey tylko iáko wolnym Narodom Nam od Bogá powierżonym, y ktore Nas z táką chęćią y miłośćią obráły, y utrzymáć *in Solio Regali* przyrzekły, według Stárodawnych Praw y Zwyczáiow, *ſignanter juxta obloquentiam & Tenorem Pactorum Conventorum* panowáć będźiemy, ktore iáko *in omnibus Punctis, Articulis, Paragraphis, & Clauſulis* odnawiamy y utwierdzamy, y one *præſenti omnium Aſſenſu* przedrukowáć *de verbo ad verbum* zlecamy; ták *pro majori ſecuritate futurorum, & ſatisfactione præſentium* z oſobną *Diploma* Náſze Stanom Rzeczypoſpolitey ofiáruiemy, ktore Ręką Náſzą podpiſáne, y Pieczęćiámi ták Koronną, iáko y W. X. Lit. utwierdzone, *inter eadem Sancita* teráźnieyſzego Walnego Ziazdu *inſerere*, y ſam Originał *ad Archivum Regni* oddáć pozwalamy.

Żeby záś to uſpokoienie wnętrzne tym doſkonalſze, y trwalſze było, y obroná Rzpltey *ab extra* tym mocnieyſza y ſkutecznieyſza bez żadney przeſzkody naſtąpiła *in caſum* ſtrzeż Boże znowu iákich Machinácyi przeciwko Doſtoieńſtwu Náſzemu przy tym Popárciu Generálney Sandomirſkiey Konfederacyey y utwierdzeniu oney we wſzyſtkich Punktách ſądy w niey poſtánowione *contra quoſvis in futurum Motores & novatores Turbarum* reaſſumuiemy, y náznáczámy *ad normam Legum* o práktykántach *in ſimilibus ſancitarum & extendendarum*. Przytym chcąc pokoy poſpolity, y beſpieczeńſtwo *inter Cives* zupełnie aſſekurować ſądy wſzelkie Trybunálſkie, Zadworne náſze, Ziemſkie, Grodzkie, *& aliorum Subſelliorum ad antiqvum Curſum & uſum*

ſuum przywrácamy *Iura Majeſtatis & Magiſtratuũ Reipublicæ ad veterem orbitam reſtituimus*, znoſząc wſzelkie *abuſus* Prawámi dawnemi Conſtytucyami y zwyczaiámi, oſobliwie odpráwowánie Seymikow bez uniwerſałow naſzych pogotowiu y ziázdow Práwem zakazánych, nikomu ſię czynić nie będzie godźiło oſtrzegamy, y ktoby chciáł co przeciwnego *moliri*, tego *pro hoſte Patriæ* dekláruiemy. A gdy ták chwalebne dźieło Generálną Rzeczypoſp: Confederacyą Sandomirſką utwierdzamy, y wſzyſtkie w niey obowiązki *authoritate* teráźnieyſzego walnego ziázdu popieramy, cokolwiek iednák w Iey poſtanowieniu *pro intereſſe & in favorem* Opatowſkiey ná ten czás Confederacyi Woyſká Koronnego *utriusq; Authoramenti* ſtánęło, tak rezolwuiemy, y dekláruiemy. Iż ponieważ Wielmożni Hetmani Koronni teráźnieyśi dali ták iáwne dowody dotrzymaney *exemplari zelo* wiernoſci, y ſtatku przy doſtoieńſtwie Náſzym przy Práwách Oyczyſtych, tedy według Traktatu ná Trybunale Skarbowym Łuckim *ex mente* Konkluzyey Wálney Rady Grodzinſkiey, z woyſkiem uczynionego władzą Hetmáńſką, we wſzyſtkich Prerogátywách temu Urzędowi z Práwa należących zachowuiemy, y nienáruſzoną mieć chcemy, *& pro ſecuritate* tychże Wielmożnych Hetmanow Konſtytucye *annorum* 1659. 1673. *&* 1690. reaſſumuiemy, y cokolwiekby ſię *contra tenorem* pomienionych Conſtytucyi w ktorymkolwiek Sądzie *etiam ultimæ Inſtantiæ in præteritum* ſtáło, to wſzyſtko *nullitatis vitio ſubjacere* powinno.

Diploma Regium

Vtwierdzaiące wſzyſtkie Práwá & Pacta Conventa.

AUGUST WTORY z Bożey Łaſki Krol Polſki, Wielki Xiąże Litewſki, Ruſki, Pruſki, Mazowiecki, Zmuydzki, Kijowſki, Wołhyńſki, Podolſki, Podláſki, Inflantſki, Smoleńſki, Siewierſki y Czerniechowſki, á Dziedziczny Xiąże Saſki y Elektor. &c.

Wſzem w obec y każdemu z oſobna, komu o tym wiedzieć należy teraz y ná potomne czáſy oznaymuiemy. Aczkolwiek záraz ſkorośmy tylko wolnymi wolnych Narodow głoſami ná Tron Polſki wynieśieni zoſtali, wſzyſtkie Práwá ſwobody wolności *& immunitates* naprzod *in pactis conventis*, znowu przed Koronacyą Náſzą *in finibus Regni*, y ná Seymie ſzczęśliwey Koronacyey Naſzey *Sacroſanctè* poprzyſięgli, y nienaruſzenie one dotrzymać y zachować ná Seymie Warſzawſkim *Pacificationis* obowiązali ſię, á potym przez Solenne *Diplomata* Naſze, iedno ná Zieździe Wálnym Poſpolitego Ruſzeniá pod Sandomirzem między Wiſłą y Sanem, zgromadzonego. Drugie podczás poſtanowioney Generálney Sandomirſkiey Confederacyey, ſtany Rzeczypoſ: zupełnie aſſekurowali. Ze iednák przez fatalne całey Rzeczypoſp: zamięſzánie, rozdzielone *Studia in contraria Civiũ* geniuſze, nieſczeſne Dyffidencye y práktyki, naſtępnie wprowadzone *malorum Iliades*, zapalony pożár Domowey Woyny, *Iurium Majeſtatis Noſtræ*, y wſzyſtkich

Praw

Práw y Swobod z Fundamentow wywrocenie, poſtronnych Potencyi wprowadzenie *& ſæculis* wtey Zacney Rzeczypoſp: nieſłychàne *deteſtandorum Actuum Attentata*, przyſzło Nam *Invitis ex irrefragabili neceſſitate* z Páńſtw Rzeczypoſp: mieyſcem tylko á nie ſercem áni affektem oddalić ſię. Teraz záś z Dyſpozycyey Boſkiey, ná ktorey wſzyſtkich Páńſtw y Głow ukoronowánych *ſortes* zawiſły, ſzczęśliwie zwyciężywſzy wſzyſtkie *adverſitates* y do tey miłey Oyczyzny *ad votu publica* Oſobą Náſzą powrociwſzy, gdy uważamy niewygáſłą y nieprzełamáną Stanow Rzeczypoſp: przy doſtoieńſtwie Náſzym przez popárcie Generálney Sandomirſkiey Konfederacyey żárliwość y ſzczere otwarte Szlacheckie Sercá, y iáko ſię znaią Synowie do Oyca, *Elector Populus* do Nas Krola, y Páná ſwego, choć w tych dolegliwośćiách, gdy Nam przyſzło poniewolnie dlá przeźimowaniá Ludzi Naſzych Auxyliarnych Dobrá Ziemſkie Dziedziczne Konſyſtencyami *onerari* ná ſześć mieſięcy źimowych *ad vltimam Menſis Aprilis* w Roku teráźnieyſzym. Co wſzyſtko iáko wdzięcznym y pełnym Oycowſkiey Miłośći Sercem przyimuiemy, *& ad immortalem Liberæ Gentis gloriam* przyznaiemy, ták chcąc, y prágnąc áby to wolne Kroleſtwo w nieoſzácowánych wolnośćiách ſwoich beſpieczne zoſtáwało, *præſenti Diplomate Noſtro* Stany Rzeczypoſp: *quàm firmiſſimè* upewniámy, y ubeſpieczamy, iż nie tylko *Civibus Paternum* chcemy záwſze świádczyć *amorem & Legibus reddere honorem*, ale oráz aſſekuruiemy, iż teráźnieyſza Ludzi Naſzych Cudzoźiemſkich lokácya, podług Przywileiu Kaźimierza Wielkiego Anteceſſora Naſzego w Statucie Koronnym wyráżonego, nie ma iść, áni *trahi* powinna *in ullam ſequelam* ták iáko *Libera Reſpubl: nullis unquam Regibus tributaria fuit*; dláczego że wſzelkie Práwa, Wolnośći, Swobody *Prærogativas & Immunitates* Dobr Ziemſkich Dziedzicznych, tudzież Duchownych, y Krolewſkich *ſecundùm renovata Pacta Conventa* przez teráźnieyſzą walną Radę, ſkutecznie dotrzymamy, y nienaruſzenie záchowamy, ták przeſzłe *Diplomata* Náſze, iák y Naiáśnieyſzych Krolow Polſkich Anteceſſorow Náſzych, ponawiáiąc *fidem Majeſtatis Noſtræ, eo nomine invadiamus*. A oraz dekláruiemy, że te Woyſká Náſze auxyliarne iáko nayprędzey będziem mogli, *indilatè* do Saxoniey wyprowádziemy, y po ſkonczonym da Bog Tráktacie, więcey Ich *in viſcera Regni* wprowádzać, y ſuſtentamentu pieniężnego y prowiantowego potrzebować niebędziemy, y żadney nowey Woyny *quovis Colore & Prætextu, inſciâ & inconſultâ Republ:* podnośić nie będziemy, áni nowe iákie *fœdera cum Vicinis* ſtanowić bez woli y Conſenſu Seymowego: y cokolwiek *ex illicitis Avulſis Reipublicæ* zá Łaſką y Pomocą Bogá Náywyżſzego, z Rąk Nieprzyiácielſkich rekuperuiemy, tedy to według przyſięgi y powinności Náſzey Krolewſkiey, iáko to własność tey Rzeczyp: oddamy, y w krotkim czaśie Seym Walny Stanow Rzeczypoſp: *ſtante integrâ & illæsâ Generali Sandomirienſi Confœderatione*, złożyć przyrzekamy, chcąc iey *antiquam formam ſtatûs* przywrocić y w Ozdobach dáwnych *uti liberam & legitimam & ſui Conſtitutivam ac Dominam Iurium Suorum* iák naylepiey ufundowáć: y iákośmy od Tronu Naſzego *ſalvum Jus vetandi uti Pupillam Libertatis* deklárowáli, ták y teraz *omni-*

modam ſecuritatem vocis activæ wáruiemy, y kiedy *Libera & Generoſa Civium Pectora coniunctis Animis & unita Virtute*, przy Doſtoienſtwie Náſzym *pro Celebri Zelo & Fide* Generalney Sandomirſkiey Konfederacyey ſtatecznie ſtawaią, y My ich tákże *in quacunq; Fortuna* nieodſtąpiemy, ani ſię od Intereſſow Rzeczypoſp: *etiam in adverſis* ſtrzeż Boże *caſibus & quibuvis revolutionibus* nie oddálemy, ktore *per omniá Extrema* do oſtátniego życiá Náſzego Terminu bronić y utrzymáć obowięzuiemy ſię: wſzelkie záś przeſzłe Práwom y Wolnośćiom *& Veteri Statui* tey Rzeczypoſpolitey nie korreſponduiące Procedery znośiemy, abroguiemy dekláruiąc, że *Integritati Immunitatum* tey Cney Rzeczypoſp: żádnym ſpoſobem *præjudicare* niemogą áni powinny wiecznemi czáſy, w czym wſzyſtkim Stanom Korony Polſkiey y W. X. Lit: y Prowincyi Inkorporowánych iák naybeſpiecznieyſzy czyniąc warunek, wſzyſtkie *Contenta* ták teráźnieyſzego iáko *& Anteriorum Diplomatum* wypełnić *& inviolabiliter* záchować *ſpondemus*, á to *ſub ligamento Pactorum Conventorum* y poprzyśiężonych obowiązkow náſzych á oſobliwie *nexu Iuramenti Noſtri Regij*, ktoreśmy podczás ſzczęśliwey Koronacyi Naſzey uczynili. Ktore to *Diploma* Ręką Náſzą podpiſane, y pieczęciámi, ták Koronną iáko y W. X. Lit. umocnione *ad Archivum Regni* oddáć roſkazuiemy, y nie tylko *inter præſentia ſancita* inſerowáć, ale y do Metryk y Grodow każdego Woiewodztwá podáć pozwálamy. Dziáło ſię w Warſzáwie ná Walnym Zieździe zgromádzonych Stanow Rzeczypoſp: Dniá Czwartego Mieśiąca Lutego. Roku Tyśiącznego Siedmſetnego Dzieśiątego. Panowaniá Náſzego, Roku trzynáſtego.

ARTICVLI
PACTORVM CONVENTORVM
INTER
Status Sereniſſimæ Reipublicæ Polonæ,
tàm Senatorij qvàm Equeſtris Ordinis Regni, & Magni Ducatûs Lithvaniæ, omniumq; ad eadem Dominia annexarum Provinciarum, ab una;
ET
SERENISSIMVM PRINCIPEM
FRIDERICUM
AUGUSTUM
Ducem Saxoniæ, Iuliæ, Cliviæ Montium, Angriæ & Veſtfaliæ Sacri Romani Imperij Archi-Marſchallum & Electorem

rem, Landgravium Thuringiæ, Marchionem Miſniæ, necnon Superioris, ac Inferioris Luſatiæ Burgravium, Magdeburgi Principali dignitate Comitem, Hennebergi Comitem. Marcæ, Ravenſbergæ & Bartij, Dominum in Ravenſzteyn.

NVNC VERO

Electum DEI gratiâ Poloniarum REGEM, & Magnum Ducem Lithvaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ, Maſoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Severiæ, Smolenſciæ Czerniechoviæq́, parte ab altera.

CONSCRIPTI & CONCLUSI.

Atq́

Per Jlluſtrem & M. D. JACOBUM HENRICUM Baronem de Fleming Sereniſſimi ejuſdem Electoris, & Ducis Saxoniæ intimum Camerarium, ac in Exercitu Regiminis Generalem Equitum, Pomeraniæ Ducalis Marſchallum Hæreditarium, ad præſentem Electionis Actum Ablegatum Extraordinarium, Oratorem & Commiſſarium: præſentanea Sponſione, ac Perſonali Juramento.

RATIFICATI & COMPROBATI.

QVandoquidem Diſpoſitioni Supremi Numinis, à cujus Nutu Reges, & Regna pendent, ſic placitum eſt, ut memoratus Sereniſſimus Princeps Dominus Elector & Dux Saxoniæ, inter tot præclariſſimos Poloni Sceptri Competitores Liberis Sereniſſimæ Reip: hujus Suffragijs, in Regem Poloniæ & Magnum Ducem Lithvaniæ, ac cæterarum Regni Provinciarum Principem unanimiter Electus, & Publicè in Campo Electorali declaratus ſit, expoſcebant illico antiqua hujus Reipubliçæ Inſtituta pro integritate Iurium & Libertatum. atq́ meliori Sorte, & Conditione iſtius Regni, ut certa Pacta ſeu Conditiones, partim à prædicto Illuſtri & Magnifico Extraordinario Ablegato ſufficienti poteſtate inſtructo oblatæ, partim ab ipſis Regni, & Magni Ducatus Lithvaniæ Statibus propoſitæ, de mutuo conſenſu inirentur ſancirenturq́. Quarum Conditionum Patria lingva, & tali methodo, quaſi ipſemet Sereniſſimus Princeps, Electus Rex, præſens adeſſet, conſcriptarum tenor in eum ſubſequitur modum.

RAdy Koronne, Rycerſtwo, y Wſzelkie Stany Korony Polſkiey y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego, y innych wſzyſtkich Państw do Korony należących, to ſobie u nas wárowáli, á My obiecuiemy, y zá Práwo wieczne mieć chcemy y będziemy. Iż lubo dawne Práwa ſą żadney nie podpadáiące wątpliwośći, *ut ſit Rex Catholicus Romanæ Orthodoxæ fidei & Religionis*, dla wiecznego iednak wárunku teraz & *in poſterum Lege perpetuâ cavemus pro Nobis & Succeſſoribus Noſtris*; że iáko My ieſteśmy iuż z Łaſki Bożey Kátolik Rzymſki, y *publicè ante Coronationem*, ták My, iáko y Małżonká Náſzá *Catholicam Romanam fidem cum omnibus Solennitatibus profiteri* powinniśmy, y onę *fideliſſimè ad vitæ Noſtræ tempora* trzymać *ſub nulli-*

tate Electionis y nie przystąpieniem do Koronácyey, ták też y ná potym Pan Religiey inszey ná Krolestwo Polskie y W. X. Lit *cum annexis, & incorporatis Provincijs*, nie będzie obrány áni miánowány, tylko ten, ktoryby był *Actu* iáko też y powinien bydz *Romanæ Orthodoxæ Religionis*. Teyże Kátolickiey Rzymskiey Religiey powinna bydź y Krolowa *sive Natione sive Vocatione*. A iáko zá zgodnymi, y wolnymi głosami Wszech Stanow tey Rzeczypospolitey Oboygá Narodow Polskiego y Litewskiego, y wszelákich innych Państw do nich należących, ná to Państwo Obráni y przyięći iesteśmy, ták tez y My zá Zywotá Nászego, y następuiący po Nás Krolowie Polscy y Wielkie Xiążętá Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mázowieckie, Zmuydzkie, Kijowskie, Wołhyńskie, Podolskie, Podláskie, Inflántskie, Smolenskie, Siewierskie, y Czerniechowskie, y inszych Państw do nich należących nie mamy miánować, áni obieránia iákiego składáć żadnym sposobem, áni kształtem wymyślonym ná Państwo Nástępcę Nászego, Krolá wsadzáć: á to dla tego, áby zawsze wiecznemi czasy po ześciu Nászym Wolne obieránia Krolá Wszem Stanom Koronnym y Wielkiego Xięstwá Litewskiego według Praw, Przywileiow y Konstytucyi wszystkich *de Libera Electione* uczynionych y postánowionych, ták dawnych iáko y świeżych, *Annorum Milleśimi Sexcenteśimi Septimi: Milleśimi Sexcenteśimi Noni*, y według specyálnego Przywileiu potym ná Seymie *Anni Milleśimi, Sexcenteśimi, Trigeśimi Primi*, zá Swiętey Pámięći Krolá Iego Mći Zygmunta Trzeciego Rzeczypospolitey dánego y w Konstytucyą ingrossowánego, nád to świeżemi *Annorum* 1662 *Milleśimi Sexcenteśimi Sexageśimi Septimi*. przed Abdykácyą Krolá Iego Mći Ianá Kázimierzá ná Seymie ferowánego zostawáło, tákże y Konstytucyą *Anni Milleśimi Sexcenteśimi, Septuageśimi* wárowánego, y świeżymi potym Konstytucyámi y Páktami zá świętey Pámięći Krolá Iego Mći przeszłego Ianá Trzećiego dosyć ugruntowánego, dla czego y *Titulum Hæredis* używáć nie mamy, y nástępuiący po Nas Krolowie Polscy reassumuiąc wszystkie Práwá *de Libera Electione*, to wáruiemy, áby *Domus Noştra Regia ullam succeśśionem, & prætextum proximitatis ad Regnum sibi non præsumat*, dlá czego *Liberam Electionem* żeśmy *Liberis suffragijs* Wolnego Narodu ná Tron *evecti* á oraz iáko nayprzednieyszy fundáment, y naypierwszą ozdobę, owszem Mátkę Wolnego Stanu Rycerskiego *inter Iura Cardinalia* tey Rzeczypospolitey trzymáć y obserwowáć będziemy, áni iey żadnemi Nomencláturámi Fámilij, Domow, Hrabstw, Márgrábstw, Xiążęcych Tytułow, tłumić, y ubliżáć niedopuścimy, ále zarowno wszystkich *in æqualitate* Szláchtę *cenśebimus, śolo officio ex meritis parto diśtingvente perśonas*. Owszem záwsze zábiegáć będziemy *Virtute Noştrâ Regiâ*, iákoby Możnieyszy nie był ćięszki Mnieyszemu, y iákobyśmy tego záwsze dotrzymáć mogli Práwá, że, *Rex datus eśt in śubśidium oppreśśis*, to iest tym, ktorych może duższy y wyższy *opprimere*. Dobr tákże dziedzicznych sámi przez sie, áni przez subordynowáne Osoby, áni ná potomstwo Násze, áni ná kogokolwiek, *prætextu* Domu Nászego, żadnym sposobem nábywáć nie będziemy, á choćbyśmy nábyli, tedy *Donatio, seu Inscriptio irrita, & nulla*, ma *censeri, & ipso*

facto,

facto, tákże Dobrá do dyſpozycyey Rzeczypoſpolitey *redire* máią, co też & *pro Succeſſoribus Noſtris Regibus Poloniæ cavebimus.*

A iż w tey Zacney Koronie, Polſkiego, Litewſkiego, y Ruſkiego Narodow y Państw do nich należących ieſt nie máło *Diſſidentes in Religione Chriſtiana*, przeſtrzegáiąc Anteceſſorow Náſzych *exemplo*, áby ná potym iákiey ſedycyey, tumultow, z tey przyczyny, rozerwániá, álbo niezgody w Religiey nie było. Co ieſt wárowáno Confederácyámi Wálnemi Wárſzáwſkiemi ták wielą; że w tey mierze *in Cauſa Religionis Chriſtianæ* ma bydź pokoy *inter Diſſidentes in Religione Chriſtiana* záchowány, ten My cále trzymáć, wiecznemi czáſy będźiemy, y obiecuiemy, *non obſtantibus quibuscunq; Proteſtationibus* przećiwko tym Confederácyom uczynionych, *ſalvis per omnia Iuribus Eccleſiæ Catholicæ Romanæ & Exceptis, ac Iuribus Ducatûs Maſoviæ, & Livoniæ, integrâ* wſzyſtkim Dyſſydentom *in Religione Chriſtianâ pace, & ſecuritate* ták iáko dáwnemi práwámi y Confederácyámi wárowáno, y opiſáno ieſt.

W rozdawániu záś Dygnitárſtw, Krzeſeł Senatorſkich, y Stároſtw Sądowych *continuum uſum, & antiquam praxim* przez świętey Pámięći Ianá Káźimierzá, Micháłá, Ianá Trzećiego, Anteceſſorow Náſzych Naiáśnieyſzych Krolow Polſkich *Sacroſanctè* záchowáne *punctualiter* dotrzymáć obiecuiemy, *exceptis Menoniſtis, Anabaptiſtis, Quakierow*, ktorzy pod to Práwo *Diſſidẽtibus in Religione Chriſtiana* ſłużące, podpádáć nie máią, y owſzem wſzyſtkie Práwá y Státutá *contra Arianos* ferowáne ná nich reaſſumuiemy.

A co ſię tknie Religiey Greckiey ludzi *Vnitorum & Diſunitorum* rozrożnionych, cokolwiek ná tey Elekcyey dlá inſzych Poważnych, y trudnych ſpráw zmieśćić nie mogło, ná przyſzłym da Bog Koronácyey Náſzey Seymie, według Praw dawnych *utriuſq; partis* przy Deputátách *ex utroq; ordine* ná to wyſadzonych *ſine omnibus diſquiſitionibus & dilationibus per Commiſſarios utriuſq; gentis* nie odwłocznie przywieść obiecuiemy, tákże Dobr Przełożeńſtw Duchownych Religiey Greckiey *perſonis incapacibus* według Praw dawnych dawáć nie będziemy, áni *per ceſſionem* trzymáć dopuśćiemy, *& avulſa bona* od Metropoliey Kijowſkiey nie záwoiowáne, do teyże Metropoliey náleżące, *juxta antiqua Iura* przyłączyć obiecuiemy.

Przyſięgá náſzá y *Pacta Conventa ſummariè* zebráne ná kazdym Seymie, pierwſzego záráz dniá miáſto Márſzáłkowſkich Artykułow *in præſentia omnium Ordinum*, áby *clarè*, głośno, rzetelnymi ſłowy, żádnego nieopuſzczáiąc Punktu czytáne były, y káżdemu domowić ſię *liberè*, ieżeliby w czym przez nas *exorbitatum* było, y przeſtrzedz nas wolno będzie.

Zeby *Iuſtitia Diſtributiva occaſionem* ambicyi *Civium* nie podáwáłá tedy My przy Konferowániu Honorow, iáko *& beneficiorum Eccleſiaſticorum utriuſq; Ritûs* Jurámentow żádnych prywátnych odbierać *& ſubmiſſiones inſcriptas* wymagáć nie będziemy. A ieślibyſmy komu zá promocyą ná Krolewſtwo przez Nas, ábo ſubordynowáne Oſoby co obiecowáli, y áſſekurowáli, ták w Koronie, iáko y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim *& Provincijs eò annexis*, to ma bydź *nullitatis, nec ullatenus promiſſum adimplere tenebimur ſub nullitate.*

Zá honory też y Dygnitárſtwá, zá Urzędy wſzelkie y Wákánſe, ták Duchowne iáko y świeckie w Koronie y Wielkim Xięſtwie Litewſkim, & *annexis eò Provincijs præmia* żádnych akceptować *ſub nexu Iuramenti* nie będźiemy: á kto by ſię *ex Civibus* ważył zá iáki Urząd y Dygnitárſtwo nam co ofiárować, y dawáć, tedy nie tylko ma *Dignitate, vel officio carere*; ále *eo ipſo pro incapaci* ma bydź rozumiány, y *ad cujuſvis Nobilis Inſtantiam*, ktoryby tego dowiodł w Trybunałach tákKoronnych, iáko y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego, *juxta Coœquationem & Ordinationem Iurium conſtitutam ex quovis Regeſtro* ſprawić ſię powinien będźie. A my tákowemu żadney protekcyey dawáć nie będźiemy, tylko *ſolis benèmeritis, Terrigenis, & Indigenis* Woiewodztw y Ziem *Capacibus, ætate benè vigentibus* godnym, y zgodnym Oboygá Národow *& annexarum Provinciarum, ac Terrarum Pruſſiæ juxta ſpecialia eorum Privilegia*, y Mieſiące Zołnierſkie Práwem wárowáne máiąc ná pámięći, zá záleceniem Ich-Mościow Pánow Hetmánow Oboygá Národow rozdawáć będźiemy.

Tákże w ieden Dom *ejuſdem Nominis ſuprema Miniſteria ſtatús* iáko to Buław, Pieczęći, Láſek Márſzáłkowſkich, Kluczow álbo Podſkárbſtw, ták w Koronie, iáko y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim áni *Minorennibus* Opáctw, Dygnitárſtw, Stároſtw, Dźierżaw luboby *ex meritis* Oycá, *vel Anteceſſorum ejus* dawáć y konferować nie będźiemy, tylko *ſolis benè meritis, ætate vigentibus, Terrigenis, ſalvis modernis Poſſeſſoribus.*

Jedney záś Oſobie nád dwie Stároſtw prowentowych, álbo Dźierżaw znácznych (w co Jurydyczne Stároſtwá *includi* nie máią) także Biáłymgłowom więcey nad dwie *Iure Communicativo* álbo Stároſtw Prowentowych wyiąwſzy pográniczne (ktorych poſſeſſiey według Práwá *ſunt incapaces*) trzymáć ſię nie będźie godźiło, *ſalvis modernis Poſſeſſoribus.*

Wáruiemy zá Náiáśnieyſzą Małżonkę náſzę, ze ſię mięſzáć *in negotia ſtatûs Reipublicæ per ſe & ſubordinatas quasvis perſonas* y w Promocye żadne wdáwáć nie będźie: Promocyey także przez Białegłowy Dworſkie y Oſoby Cudzoźiemſkie, áni *per intimos Cubicularios noſtros, cujuscunq; nationis Extraneos*, nigdy czynić áni przyimować nie będźiemy; tylko według Praw dawnych ſprawić ſię mamy. Czego przeſtrzegáć máią Wielmożni Pieczętárze, Márſzałkowie, Podkomorzowie Koronni, Oboygá Národow: *& deferre* Rzeczypoſpolitey powinni: á Poſſowie Ziemſcy upomináć ſię tego ná Seymách przy wakanſach *facultatem* mieć będą. Tym ſię też obowięzuiemy wſzyſtkim Stanom tey Rzeczypoſpolitey, iż zá Pánowánia náſzego Urzędnikow większych y mnieyſzych dwoch *inſimul* áni dwoch Przywileiow ná ieden Urząd y Wakáns Ziemſki w Koronie y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, *& annexis eo Provincijs* nikomu dawáć, áni *ante actualem aſcenſum* iednego po nim drugiemu konferować nie będźiemy. Dla czego każdy Metrykánt *in Acta Metrices Regni* Oboygá Narodow Przywileie w piſowáć ma, y iedná drugiey Kancellárya kommunikowáć, ták Koronna, iáko y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego; A ná Seymách ná Dygnitárſtwá y Urzędy dáne *in facie Reipublicæ* przyſiąc każdy będźie powinien *rotâ circumſcriptâ juxta Statuta Regni.*

Dygni-

Dygnitárſtwá y Urzędy Koronne y W. X. Lit. *& annexarum Provinciarum* cále przy dáwnych Práwách, y właſnych władzach *& juxta uſum Legũ, & formam Reip: ac ſpecialia Privilegia*, á w Wielkim Xięſtwie Litewſkim *juxta præſcriptum Iurium Coæquationis & Ordinationis* záchowamy. Prerogatyw y prowentow ich żádnym wymyślnym ſpoſobem ták *actu* będącym, iáko y w tym ktore podawáć będźiemy, uymowáć nie pozwolemy, y żeby ſię w nie prywatne Oſoby nie wdawáły przeſtrzegáć będźiemy. Tákże wſzelkie Urzędy Ziemſkie, Dworſkie, Koronne, y W. X. Lit. *& annexarum Provinciarum*, ktore ſą *legitimè* konferowáne, y przedtym *in uſu* bywáły, *ex utroq; ſtatu, & Ordinibus Regni* konferowáć *pacificè* obiecuiemy. Żadnego w tym umnieyſzenia nie czyniąc, y káżdemu z Urzędow Dworſkich mieyſcá, ieżeli ieſzcze nie ſą náznáczone, náznáczemy, y wſzelkie Urzędy Duchowne *utriusq; Ritûs Græcouniti* Dworſkie y Swieckie, tákże Ziemſkie ſtáre, przy Práwách ich cále záchowamy.

Przyſięgi Vrzędnikow Wielkich Koronnych, iáko to Pieczętárzow, Márſzáłkow, Hetmánow, áby były według exorbitáncyi do ſkutku przywiedźione wáruiemy.

Wákáncye *extra tempus Comitiorum* náydáley w ſześć Niedźiel, iáko ſię o tym dowiemy, á ná Seymách ie *ante omnia* konferowáć, y záraz komu ſą konferowáne *publicè* zá upomnieniem ſię Izby Poſelſkiey przez Pieczętárze miánowáć, y one według Praw, y Státutow *Terrigenis, Indigenis, paritate Iuris gaudentibus benèmeritis, ætate & diſcretione vigentibus utriusquè Gentis, & annexarum ac incorporatarum Provinciarum, juxta Iura & Privilegia eorum* konferowáć będziemy.

Incompatibilia ktore w Práwách y Konſtytucyách ſą opiſáne to ieſt Láſek Márſzáłkowſkich, Pieczęći, Podſkárbſtw, z Buláwą *& aliorum ſub nullitate Privilegiorum* dáwáć nie będźiemy.

Pacta & fœdera z Poſtronnymi Pány, y Páńſtwy ponowić, y o utrzymánie pokoiu z nimi ſtáránie uczynić, *ſinè tamen præjudicio Reip: & avulſarum Provinciarum* powinni będźiemy, *& avulſa* od Páńſtw tey Rzeczyp: według Práw Nam y Rzeczypoſp: náleżące rekuperowáć, y ze wſzyſtkich ſtron *ab intra & ab extra* o uſpokoienie iey wſzelkim ſpoſobem ſtáránie czynić obiecuiemy, nie opuſzczáiąc wſzelkich ſrzodkow do uſpokoieniá Rzeczp: y iák náylepſzego iey ſzczęśćiá.

Iż Prowent z Mennic ták Koronnych iáko y W. X. Lit. do dyſpozycyey Rzeczypoſpolitey według Práwá należy, tedy My, y Náſtępcy Náſi Krolowie Polſcy przywłáſzczáć go ſobie wiecznemi czáſy nie będźiemy, y Monety żadney *etiam ex Senatûs Conſulto* bić nie káżemy, podług Práwá y Konſtytucyi *Anni Milleſimi, Sexcenteſimi, Trigeſimi, Secundi*, ále ordynácyá Mennic ták Koronnych iáko y W. X. Lit. nie gdźie indźiey, tylko ná ſámym ſzczegulnie Seymie tráktowáná bydź ma. Znioſzy ſię z tymi, ktorzy *Ius cudendæ monetæ* máią, co przy ordynácyi, y dyſpozycyi Rzeczypoſpolitey zoſtáwáć ma zupełnie.

Widząc iednák, że wáryácyą przeſzłey Monety zá záwárćiem Men-

nic ſrebrnych do wielkiego zniſzczeniá y niedoſtátku Rzeczpoſpolitá cáłá przyſzłá, ſtáráć ſię będziemy, znioſzy ſię o tym ná Seymie z Stánámi Rzeczyp: áby Mennice iáko náyprędzey mogły bydź otworzone, y pieniądze w nich *juxta Ligam Imperij, & Vicinorum Principum*, ták ſrebrne, iáko y złote były bite.

To teſz wáruiemy Rzeczyp: iż Poſłow w Legácyách do poſtronnych Narodow y Páńſtw poſyłáć nie będziemy, tylko Szláchtę *benè poſſeſſionatos* oboygá Národow *ex Ordinibus Senatorio & Equeſtri*, ktorym Inſtrukcye *inter Senátus Conſulta* piſáć, y ná Seymie czytáć Pieczętárze náſi powinni będą. A powroćiwſzy z funkcyi ſwoich Relácye ná Seymách *in ſcripto* oddáwáć, y od poſtronnych Národow Poſelſtwá ná Seymie *in præſentia Omnium Ordinum* expedyowáne bydź máią, co ma bydź w Metrykách *fideliter* inſerowáno, y wſzyſtko ná rekwizycyą Stánow Rzeczyp: Poſłowie poprzyſiąc powinni będą, iáko nic nád Inſtrukcyą z Káncelláryey dáną nie domyślili ſię, y nie pozwolili ſobie tráktowáć z Pány poſtronnemi, do ktorych w Poſelſtwie wyprawieni byli. A kiedyko lwiek ſię Legácya do Rzymu tráfi, że nie poślemy *Perſonas Spirituales*, tylko *Sæculares*, *ſacroſanctè ſpondemus*, tákże ná Ablegácye Ordynáryine, Rezydencye, ágencye, ná Dworach Cudzoźiemſkich Sekretárye, nie żádne Cudzoźiemſkie Oſoby tylko Szláchtę, *benè poſſeſſionatos utrarumq; Gentium* do Páńſtw poſtronnych poſyłáć mamy, á Metrykántowi ktory má bydź Szláchćic oſiádły, y záwſze przy Metryce rezydowáć, y *Archiva Reip: inviolabiliter* konſerwowáć, tákże Przywileie wſzyſtkie przez Nás dáne *in Acta Metrices Regni* wpiſywáć, złotych pięć ſet co Rok z Skárbu Náſzego Krolewſkiego wypłácáć káżemy.

Cudzoźiemcow áni nikogo z Oſoby Náſzey ná Indygenaty y Nobilitácye promowowáć nie będziemy, iedno tych, ktorych Nam Wielmożni Hetmáni oboygá Národow, y Stany Koronne y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego zálecáć będą, ále tákowych ktorzy to dobrze Krwią záſłużą w okazyach y boiách woiennych, y ktorych *virtutes & merita in Rempublicam probata* będa. Tym záś ktorzy Szláchtą Nową kreowáni będą *Officia & beneficia ad tertiam progeniem* dáwáć, áni ich ná żádne legácye poſyłáć będziemy, wyiąwſzy w Woyſku dobrze záſłużonych, y tych ktorzy ták zdrowiem, iáko y ſubſtáncyą ſwoią zaſzczycali, y zaſzczycáć będą cáłość tey Oyczyzny, y tych ktorych *ex antiquis Externorum familijs ad Indigenatum* przyimowáć będziemy.

Kleynotow Rzeczypoſpolitey záżywáć, y do Skarbu otwieráć, *etiam ex Senatûs conſulto* nikomu nie pozwolemy *ſine conſenſu ſpeciali* całey Rzeczypoſpolitey; á ieżeli co *ex ſupellectili*, ktorá w Skárbie Koronnym zoſtáwa, do używániá *prævia aſſecuratione* weźmiemy, toż ſámi, álbo *poſt fata noſtra Succeſſores Domûs Noſtræ* powinni będą oddáć według Inwentárzá Skarbowego, y pomienionego Skárbu, ná potym nie umnieyſzáć, ále przyczyniáć obiecuiemy.

Cudzoźiemcow wſzelkiey kondycyey ludźi *ad Conſilia Noſtra* y Stanow Rzeczypoſpolitey, áni do żadnych Rządow, y ſpraw przypuſzczáć, áni

im

Dignitates, Staroſtw, y Dzierżaw, y Wákánſow wſzelkich dáwáć nie będziemy, *juxta præſcriptum Conſtitutionum Anni Milleſimi Sexcenteſimi Septimi & aliarum*, wedle ktorych we wſzyſtkim záchować ſię będziem powinni, y áby ſię wżádne Inſtáncye *Negotia*, y promocye nie mięſzáli, nie dopuśćiemy *ſub vinculo* przyſięgi Náſzey.

Dwor Stanowi Náſzemu Krolewſkiemu przyſtoyny z Narodu Polſkiego y Litewſkiego & *annexarum Provinciarum*, ſámego tylko Stanu Szlácheckiego począwſzy od Officyaliſtow, Dworzan, Officyerow, áż do Páziow, y Odzwiernych, przykładem Starodáwnych zwyczáiow obecnie chować y płáćić onemu obiecuiemy, oprocz inſzych Oſob *ad minora obſequia* w Pokoiu Náſzym.

Tákże Náiáśnieyſza Krolowa IeyMość Małżonká Náſzá ná Dworze ſwoim Oſoby tylko Stanu Szlácheckiego chować, y płáćić im będzie, á więcey nád cztery Oſoby z Páńſtwá ſwego Biáłychgłow w gornym Francymerze mieć nie powinná.

Tákże Gwardye Náſze Dworſkie z Polſkiego y Litewſkiego Narodu, y przyległych Páńſtw tey Rzeczypoſpolitey mieć będźiemy, á ſtárſzy Officyer nád niemi, záwſze Szlácháic Polſki, álbo Litewſki lub *annexarum Provinciarum* bydź powinien, ktory nie tylko Nam, ále y całey Rzeczyp: przyſięgáć przed Wielmożnymi Vrzędnikámi Koronnemi y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego, y Senátorami Rezydentámi, y pod Jurisdykcyą Márſzáłkowſką, bydź, iáko inni wſzyſcy ná Dworze Náſzym będący z Gwárdyą ſwoią powinien będzie, ktorym Gwárdyom *ære proprio* z Skárbu Náſzego Nádwornego płáćić obiecuiemy: á tych Gwárdyi więcey nád dwánáśćie ſet zwyczáiem Anteceſſorow Náſzych chować nie będźiemy.

Linea de Lumbis Noſtris directè deſcendens tych wſzyſtkich *prærogativas* záżywáć będźie, ktorych Potomſtwo przeſzłych Naiáśnieyſzych Krolow Polſkich záżywáli, *ſalvis Iuribus* około tego Rzeczypoſpolitey.

Reaſſumuiąc *Pacta Conventa*, & *Iura Sereniſſimæ Prolis Regiæ*, między Rzecząpoſpolitą á Naiáśnieyſzym świętey pámięći Janem Trzecim, Krolem Polſkim, Anteceſſorem Náſzym *indemnitatem & immunitatem bonorum, & fortunarum* Naiáśnieyſzych ták Krolowey Jey Mośći Mátki, iáko y Krolewiczow Ich Mośćiow Synow *manu tenebimus*, y onych *circa Iura* ich *omnia in integro & inviolabiliter conſervabimus*, *Salvis ab vtrinq; tàm Reipublicæ, quàm Sereniſſimorum Domûs Regiæ Succeſſorum prætenſionibus*, y u tychże Naiáśnieyſzych Krolewiczow Ich Mośćiow Polſkich ná Seymie Koronácyey Náſzey, bliſko da Bog przyſzłey, álbo ná drugim przypadáiącym, to *efficiemus*, áby *Iuramentum fidelitatis* Nam y Rzeczypoſpolitey oddali.

A gdyby iáka ſpráwá przećiwko ſámym Krolewiczom Ich Mośćiom włáſne ich Oſoby *afficiens* przypádłá, tedy tákowey ſpráwy *cognitia* Nam z Senatem ná Seymie przypadáiącym należeć będźie.

A w Dobrách ſwych ták Dźiedźicznych, iáko y Rzeczypoſpolitey *in poſſeſſione* onychże zoſtáiących, Adminiſtratorow y Oekonomow Szláchtę oſiádłą Krolewiczowie Ich Mość, y Krolowa Jey Mość trzymáć będą, ktorzyby *injuriatis*

riatis Iure reſpondeant, & executioni finali de bonis ſuis, & perſonis ſubjaceant, ktorey Exekucyey Krolewiczowie IchMość y Krolowa JeyMość przeſzkadzáć nie będą.

Pieczęći także Pokoiowey, áni Sygnetu do Spraw y Expedycyi Rzeczypoſpolitey według Praw dawnych záżywáć nie będźiemy, y Liſty, wſzyſtkie, ſpráwy, y Legácye publiczne Ięzykiem tylko Polſkim y Łáćińſkim, á nie innym expedyowáć obiecuiemy. A Przywileiow żadnych, áni Vniwerſałow pod Pieczęćią Pokoiową, *etiam ex Senatûs Conſilio* wydawáć nie każemy, oprocz Káncellárycy Oboygá Narodow.

Publicam Oeconomiam według dawnych Praw *Vladiſlai Quarti, & Ioannis Caſimiri* Anteceſſorow Náſzych *conſervabimus*. Do ktorey *juxta Conſtitutionem Anni Milleſimi Sexcenteſimi Quinquageſimi Noni*. Stároſtw dwoie *ex primis vacantibus*, ktoreby Trzydźieści Tyſięcy czyniły Intraty incorporowáć obiecuiemy: y żeby Magiſter Artyleryi záwſze *Patritius & benè poſſeſſionatus* był, przeſtrzegáć tego będźiemy: ták w Koronie, iáko y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, żeby *Quarta*, ſympla Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego *per medietatem* ſzłá, według Konſtytucyey *Anni Milleſimi Sexcenteſimi Sexageſimi Septimi* ordynuiemy; á Generałowie Artyleryi z tey Intraty ráchunek dawáć będą powinni *ratione perceptorum ſubſidiorum, ac expenſarum*, ná káżdym Seymie przy ráchunkách ſkárbowych.

Woyſk Cudzoźiemſkich *ſine ſpeciali conſenſu & ſcitu Reipublicæ* ná Seymie, wprowadzáć w Páńſtwo Koronne y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego, *& annexas omnes Provincias* nie będźiemy, áni *bella offenſiva* podnoſić y prowádźić, áni ſupplementow żadnych y aukcyi, ták Kwárćiánego iáko y inſzego Woyſká Oboygá Narodow, y żadnych Woyſk prywatnych zbieráć, przyczyniáć, y zaćiągáć *ad quoſvis (quod abſit) motus Civiles*, áni zá gránice wyprowadzáć, *ſine ſcitu, & ſpeciali Conſenſu* cáłey Rzeczypoſpolitey nie będźiemy, y wywodźić zá gránice nie pozwolemy. A ieźliby ktokolwiek pod Tytułem y ná Imię Náſze *inſciâ Republicâ & invitâ* ludźi záćiągał chociażby zá Liſtámi od Nas przypowiednemi, tákowego *pro Infami & Perduelli, ac hoſte Patriæ* dekláruiemy, y káżdego imáć, y znoſić, iáko gwałtowniká Práwá y Pokoiu poſpolitego pozwalamy, y owſzem tákowych *Capita invindicabilia cenſeri* powinny. A luboby z iákiey okázyey potrzebowáć Nam przyſzło przećiwko komu w tym Páńſtwie Woyſk, czego Boże záwáruy, w tym Nas Wielmożni Hetmáni Oboygá Narodow, áni pomienione Pułki, Regimenty, Skwádrony, y Chorągwie ſłuchác nie powinny będą, áni gránic przechodźić żadną miárą, ták Woyſká W. X. Lit. do Korony, iáko też Koronne do Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego y Prowincyi do nich należących, czego IchMość PP. Hetmáni Oboygá Narodow przeſtrzegáć powinni *ſub refuſione damnorum*.

Cudzoźiemſką mánierą ludźi nikomu *etiam ex Senatûs Conſulto* záćiągáć *ſine conſenſu Reipublicæ* nie pozwolemy. Woyſká záś oboygá Narodow, według dawnego zwyczáiu Huſárzow z kopiámi, Petrhorcow z dźidámi, Arkábuzerow, Kozáckich Chorągwi, tychże Narodow Piechoty Węgierſkiey

część

część, tákże Piechot Cudzoźiemſką mánierą ćwiczonych, podług ordynácyey Seymowey, od Rzeczypoſpolitey trzymáć będziemy. Ktorym Szláchtę z Narodow Polſkich *& annexis Provincijs* zá Oberſzterow damy; dla czego wáruiemy Stanom Rzeczypoſpolitey, iż ludźiom Cudzoźiemſkim Liſtow przypowiednych wydawáć nie każemy, á ieżeliby ktore z Káncellárycy wydáne bydź miáły, żádney wagi mieć nie będą. Czego Pieczętarze Oboygá Narodow przeſtrzegáć powinni, *ſub pœnis in legibus deſcriptis, ad inſtantiam* káżdego Poſłá ná Seymie, y tákowych Urzędy Officerſkie *pro vacanti cenſebuntur*, á My ie komu inſzemu Szláchćicowi Oboygá Narodow, y przyległych Prowincyi oddáwáć będźiemy.

Przywodząc *ad Executionem diſciplinam militarem*, Regimentow żadnych, Freykámpániey, Skwádronow, y Liſtow przypowiednych konferowáć nie będźiemy, ták Senatorom, iáko y Stároſtom Sądowym: *Salvis modernis poſſeſſoribus*. A ktobykolwiek bez przypowiednego Liſtu Náſzego Chorągiew mieć ważył ſię; ten *eo ipſo infamis*, y zaſſugi trácić powinien.

Powinni też będźiemy porozumiáwſzy ſię z Stanámi wſzyſtkiemi Rzeczypoſpolitey, ná Seymie Koronácyey Náſzey, ſtáránie o tym uczynić, iáko by *Militia tàm Equeſtris, quàm pedeſtris*, w porządek iáko naylepſzy wpráwiona bydź mogłá, y Dobrá wſzelkie ták Duchowne *utriuſq; Ritûs*, iáko y Ziemſkie, áby od Zołnierzá przechodámi, y ſtácyámi pobocznemi niſzczone nie były, y owſzem áby *juxta immunitates Legibus Regni deſcriptas* záchowáne były. A Zołnierz áby zoſtáwáł *ſub diſciplina militari*, y ſwoiemi ſię kontentowáł *ſtipendijs, & hibernis*, nic ſobie więcey nád Artykuły Woyſkowe y Práwá nie pozwáláiąc, y żádney w Dobrách Náſzych Krolewſkich y Duchownych *utriuſq; Ritûs*, nie czyniąc oppreſſyi.

Woyſku nie dáwno w Konfederácyi będącemu ták Polſkiego, iáko y Cudzoźiemſkiego kilku Regimentow, Záćiągow, á teráz *in obedientia* Wielmożnych Hetmánow zoſtáiącemu, y bydź deklárującemu ſię według Trákt átu z niemi záwártego, z Oſoby Náſzey Krolewſkiey Amniſtyą dáć obiecuiemy, á ná przyſzłym da Bog Seymie *Coronationis Noſtræ* powágę Náſzę *interponemus*, áby przykładem Náſzym cáłá Rzeczp: teyże Amniſtyi *præmiſſa ſuper prætenſiones injuriatorum disjudicandas* z przyſzłego Seymu *commiſſione*, pozwoliłá; táż Amniſtya y Woyſku W. X. Lit. ſłużyć ma.

Ná Sądách Seymowych Zadwornych, y wſzelákich inſzych Spráwy wſzyſtkie, ták iáko z Regeſtru *per numerum* przypadáć będą *non immutando unquam Regeſtrum ab antiquioribus incipiendo*, ktoregokolwiek dniá ſądźić będźiemy, y przywoływáć ſpraw *ex Libitu Noſtro*, nie każemy, zá naywiękſzemi interceſſyami; áni Reiekt czynić nie pozwolemy, gdyżby to było *in præjudicium Injuriatorum*, ále iáko ktora ſpráwá wpiſána będźie, á z Regeſtru przypádnie, onę Referendarze Koronni, y W. X. Lit. przywoływáć każą, *ſententiam Noſtram ad pluralitatem votorum* ſtoſować będźiemy; á tákowy Dekret, záraz Ziemſki Sąd w Protokuł, á *in caſu Fiſci & Civilibus* Piſarz Dekretowy Koronny w Koronie, á w Wielkim Xięſtwie Litewſkim według zwyczáiu, ktory przy Sądách záſiádáć będźie, iáko przeczyta poprawować

go nie powinien, ále záraz ręką obudwu Referendarzow w Protokule podpiſány bydź ma, á ſtronom *in triduo* tákowe Dekretá *ſine depactatione* wydáne bydź máią, áni tákowego Dekretu do Pokoiu Náſzego dla poprawowánia Piſárze nośić *ſub pœnis in Legibus Regni deſcriptis* ważyć ſię będą. A Sądom ták Seymowym, iáko y wſzyſtkim innym, że *vigor ſuus redibit* obliguiemy ſię. W czym ile rázy *à Miniſtris Statûs* do ktorych to należy *præcavebimur* czynić attendencyą, ná nich zásiadáć, y Jurydyk Kurlándzkich *in Terminis circumſcriptis prævijs intimatorialibus* nie opuſzcáć deklárúiemy.

W Sądách Zadwornych według opiſánych Praw Henrykowſkich *ex ſententia* Pánow Senatorow, y Vrzędnikow przy Nas będących poſtępować, y deliberácye trzećiego dniá expedyować, y wſzyſtkie ſprawy, ktore *in deliberatione* przez Krolá JegoMośći przeſzłego nie decydowáne zoſtáią decydować będźiemy.

W ſpráwách wſzelkich *ad quævis ſubſellia inter Concives Regni & Magni Ducatûs Lithvaniæ* záchodzących; żadney ſtronie inſtáncyi dawáć nie będźiemy. *Gravamina* wſzelkie, *præjudicia* przez większe Miáſtá Pruſkie popełnione, ná przyſzłym da Bog Seymie *plenè* uznamy, *& irremiſſibiliter* oſądźiemy.

Dobr Náſzych Oekonomicznych, áni Stároſtw, Zupp ſolnych, Metryk, Regencyi Koronnych y W. X. Lit. Sekretáryi, Piſarſtw Pokoiowych, Piſarſtw Skárbowych, *in genere* wſzyſtkich Adminiſtrácyi Luſtrátorſkich, Skárbowych, dawáć nie mamy, áni Myt, Ceł, Komor árendować nie pozwolemy; czego Podſkarbiowie oboygá Narodow przeſtrzegáć powinni będą; iedno ludźiom Stanu Szlácheckiego *merè poſſeſſionatis* w Koronie, y W.X. Litewſkim, *& annexis eo Provincijs*, ktorzy to *Extranei*, pogotowiu Zydźi (ktorym to *Legibus vetitum*) adminiſtrować, áni trzymáć Dobr Náſzych, áni Rzeczypoſpolitey nie powinni będą, *ſub nullitate Contractûs & pœna duorum millium Marcarum ad inſtantiam cujuſvis Nobilis in Iudicijs Tribunalitijs Regni ex Regeſtro Cauſarum Fiſci*, á w Wielkim Xięſtwie Litewſkim w káżdym Regeſtrze *vindicanda*. Tákże Kommendy w Dobrách Náſzych po Miáſtách, Zamkách, y Fortecách, ták w Koronie, iáko y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim *& annexis eò Provincijs, Extraneis, & Plebeijs perſonis* dawáć nie będźiemy, chybá Szláchcie oſiádłey, *& benèmeritis* od Wielmożnych Hetmánow oboygá Narodow záleconym.

Oekonomiy nád te ktore Stołowi Náſzemu należą *ſine ſpeciali conſenſu Ordinum* przyczyniáć nie będźiemy, áni gránic, gruntow do dobr Náſzych Stołowych *per potentiam* Adminiſtrátorom przywłaſzczáć, y przyczyniáć nie dopuśćiemy, y owſzem *Injuriatis* Kommiſſyi *ad quamvis requiſitionem* ná Oſoby nie intereſſowáne do Dworu bronić y támować nie będźiemy: Teraż záś *ſub Interregno* odprawioną Kommiſſyą grániczną Ziemi Łukowſkiey z Miáſtem Wohiniem Dobrámi Náſzemi Stołowymi, ták w tym co ieſt *deciſum* záchowamy, iáko y w tym, co do Nas odeſłano *pro Iuſtitia* rozſądźiemy.

A tymi Ekonomiámi podług Práwá rządzić obiecuiemy. Iurgeltow,

pen-

penſyi zadnych, ná Dobrá Stołu Náſzego nie dawáć; áni náymnieyſzemi awulſyámi ſzczuplić pozwolemy: y owſzem *ſine conſenſu Reipublicæ avulſâ ordinariâ Iuris viâ* rekuperować powinniśmy. A te Oekonomie w Adminiſtrácyą, lub arendę Szláchćie Polſkiey, *Terrigenis* w Koronie, á Litewſkie Obywátelom tegoż Xięſtwá & *annexarum Provinciarum* oſiádłey nie *extraneis, merè* podawáć będźiemy, y kwity tylko zá realnym wypłáceniem ſummy podług kontráktu, & *antiqvum uſum* wydawáć roſkázemy, y wſzyſtkie Przywileie ktorebykolwiek *in diminutionem* prowentow Stołu Náſzego od przeſzłych Krolow IchMćiow *ſine conſenſu Reipublicæ* náſtąpiły, & *non in fundamento conceſſa ſunt*, kaſſowáne bydź máią, y ná potym, że nie będą dawáne, *cavemus*. A ktoby ſię ważył *cotraveniendo* temu Práwu upráſzáć, *ipſo facto infamis, & incapax tenutæ pronunciatur & pœnas ſeſſionis turris per ſpatium dimidij anni* náznácza ſię, *ad inſtantiam cujuſvis Nobilium* w Trybunáłach Koronnych, *ex Regeſtro Fiſci ſpeciali*, á w Wielkim Xięſtwie Litewſkim w káżdym Regeſtrze *peremptoriè vindicandas* z Dobr Oekonomicznych ſummámi *per Conſtitutionem* onerowánych, żadnych Exakcyi ták z Prowentow, iáko y od Poddánych, do Skárbu Náſzego pretendować nie mamy.

A ponieważ *ſub prætextu Bonorum Menſæ Regiæ*, rożne Dobrá nigdy *ab ævo ad Menſam Regiam* nie należące, *Titulo Avulſionis* pociągáne do Sądow Zadwornych bywáią, á te *ſub arbitra Majeſtate ſupremi Iudicij* zoſtáiąc, częſtokroć *per Decretum* ſzwánkuią: záczym deklárujemy, że tylko te Dobrá, y Oekonomie Krolewſkie do Stołu Náſzego należeć máią, ktore *ex naturâ ſui, ad bona Menſæ Regiæ antiquitùs* należáły. Inne záś wſzelkie Stároſtwá y Dobrá Krolewſkie Stołowi Náſzemu nigdy nie podległe, że *ſine præpedimento* od Skárbu Náſzego, y Nas ſamych, & *præjudicio ullo*, ták w ſpokoyney poſſeſſyi, iako y prowentách ſwoich, cáłośći y pokoiu zoſtawáć będą; upewniamy.

Krynki y Nowośiołki, dwie Wioſki w Kluczu Rzeczyckim, w Oekonomiey Brześćiańſkiey W. X. Lit: leżące, y do niey należące, ktore Vrodzonym Stánisłáwowi Makowieckiemu Stolnikowi Látyczowſkiemu, y Janowi Michałowi Myślińſzewſkiemu Chorążemu Czerniechowſkiemu od świętey pámięći Nayiáśnieyſzego Krolá IegoMośći Janá Trzećiego po wygnániu z Podola *pro reclinatorio* ſą dáne, przy tych Wioſkách *quouſq; ad Poſſeſſiones ſuas in Podolia non redierint* onych záchować obiecuiemy; *ſalvo cenſu annuo ad Theſaurum Regni exolvi ſolito.*

Summy záś z Oekonomiey Nowodworſkiey y Száwelſkiey, od Rzeczypoſpolitey Anteceſſorom Náſzym aſſekurowáne, a przez s. p. Nayiáśnieyſzego Krolá IM. Ianá Trzećiego Anteceſſorá Náſzego zápłácone, y znieśione, wolno Nam będźie *in eliberationem* pomienionych Oekonomiy od Sukceſſorow świętey pámięći Nayiáśnieyſzego Krolá IM. odłożyć, y wyliczyć, także Berwald wykupić, weſpoł z Ermagą do Oekonomiey Málborſk: przyłączyć, ktorey Summy *Succeſſores Noſtri* u Rzeczypoſpolitey upomináć ſię nie będą, *utq; bona* pomienionych Oekonomiy, *nulli oneri obnoxia futuro Regnanti* zoſtáwiemy.

O eliberácyą Drahymá, y względem Przewozu pod Nowem, y o wyprawie ludźi, także o wszelkie insze záchodzące pretensye z Kurfistrzem IMćią Brándeburskim *conferemus*, y przez Komissyą *ex vi Pactorum* o uspokoienie ich stáráć się będziemy, á miánowićie *Iura, Privilegia, Immunitates*, Powiatow Lemburká y Bitowia, ták Duchowne iáko y Swieckie, *prout per omnia sub immediato Dominio Regni ijsdem utebantur*, áby *juxta Iura & Constitutiones Regni* konserwowáne były, przestrzegáć będziemy; y żeby Obywátele támteczni Szlácheckiego stanu, *ultra consensum* zgody, ná Seymikách swoich podatkámi aggrawowáni nie byli, *interponemus Authoritatem Nostram Regiam* do Xiążęcia IMći Kurfistrzá Brándeburskiego.

Stárostwo Puckie od świętey pámięći Sukcessorow K o'á IMći *mediante Liquidatione summæ inibidem hærentis, & ejusdem exolutione ære nostro* wykupić y pomienione Stárostwo *Nobili Terrigenæ & Indigenæ* konferować deklárujemy.

Wáruiemy też o Dobrá Stołu Nászego, iż ktorzyby sobie *illatam injuriam* od Dobr miánowánych pretendowáli, tedy w tym Administratorowie Náśi, ktorych Szlách ćie Polskiey y W.X.Lit. *ac Provinciarum eò annexarum Patritijs, & benè Possessionatis* administrácyą zlecamy, spráwiedliwość czynić ukrzywdzonym, y odpowiádáć będą powinni *in Iudicijs quibusvis Regni, juxta præscriptum Legis, & Iudicatis ex qualitate facti, aut causæ prolatis, satisfacient, sub Executione de personis & bonis eorundem proprijs*, ktorey Exekucyi *ullatenus* przeszkadzáć nie będziemy.

Depositoria Mercimoniorum cujuscunq; generis & speciei per abusum, & in contrarium Legum zá gránice przeniesione wPáństwá postronne z wielką szkodą Rzeczypospolitey, Miástá Násze Koronne y W. X. Lit. *ac annexarum Provinciarum*, ktore ná skłády Towárow *Privilegia* máią, *ad pristinum usum, & vigorem* przyprowádźić *sacrosanctè* obiecuiemy, & *telonea ad meliorem ordinem & methodum in commodum Reipublicæ reducemus*. A lubo, Xięstwo Zatorskie y Oświecimskie, ták przy Inkorporácyi do Korony, iáko y przez Konstytucyą *Anni Millesimi Quingentesimi Octuagesimi Primi* od płácenia Cłá, y Mytá od Drzewá y Ryb, ktore wodą pod Krákow y dáley z dobr swoich dźiedźicznych spuszcza, iest dostátecznie libertowáne: iednák przez extorsyą tegoż Cłá y Mytá ná Wielkorządy Krákowskie toż Xięstwo wielkie ponośi *præjudicium*. Więc approbuiąc dawne Práwo temuż Xięstwu służące, deklaruiemy: iż tákowey exákcyi inquantumby *contra Leges expressas* byłá, Cłá y Mytá, ták od przedawáiących, iáko y od kupuiących brać nie każemy, y áby to Xięstwo od pomienionego Drzewá y Ryb, ktore pod Krákow y dáley wodą z Dobr swoich Dźiedźicznych spuszcza, *prævia nihilominùs comprobatione Iuratoriâ*, iáko z swego lásu Drzewo, á z Stáwu ryby przez Delegatow swoich wiecznemi czásy nie płáćiło, *præsentibus spondemus*.

Vrząd Podskárbstwá Koronnego, Nadwornego, podług dawnego Státutu Krolá Alexándrá, y Konstytucyi *Anni Millesimi, Sexcentesimi, Septimi* y w posledniey szych Práwách Vrzędowi temu należących utwierdzamy do Prowentow y Intrat Stołowych Oekonomicznych Krolewskich, także y dochodow

dow iego zwyczáynych *ſine ulla præpeditione* Oſob Duchownych *inviolabiliter* záchowamy.

Propoſitiones przez Ablegatá Náſzego, Rzeczypoſpolitey, y Stanom iey proponowáne *in præſentibus Pactis Conventis* wyrázone, że *ſacroſanctè* dotrzymamy *Verbo Regio ſpondemus, & Sacramento Iuramenti confirmabimus*, y cokolwiek *ex re & commodo Reipublicæ proficuum* będźie, *juxta omnia Pacta* Anteceſſorow Náſzych Krolow Polſkich, nieopuſzczáć okázyi obiecuiemy.

Propoſitionum verò earundem eſſentialium, Sereniſſimæ Reipublicæ, & inclytis Statibus Regni, per Illuſtrem & Magnificum Ablegatum Extraordinarium, cũ ſufficiẽti & omnimoda Plenipotentia, à Sereniſſimo Principe FRIDERICO AVGVSTO Duce Saxoniæ, Sacri Romani Imperij Archi Marſchallo & Electore &c. Nomine Sereniſſimi Principalis & Domini ſui oblatarum & depromptarum tenor ſequitur ejuſmodi:

A co naywiękſza, że ſam Bog Naywyżſzy z ſkrytego wiecznych wyrokow ſwoich przeyzrzenia, Nayiáśnieyſzego Elektorá Sáſkiego tey deſtynuiąc Koronie, ieſzcze przed dwiemá láty zá nátchnieniem Duchá S. y z umyſłu przedsięwźiętey do Rzymu drogi, do prawdźiwey Wiáry Kátol ckiey przyprowádźił, y *ad incrementum* Kościołá Bożego *in Vrbe Orbis Domina imbuit ſacrâ doctrinâ*: Dźieło to iedyney Wſzechmocności Boſkiey, oczywiſty cud tego, *qui ſolus mirabilia facit*, y nie płonne augurium; bo ſam Pan Bog *hâc ſupremâ vocatione* torował drogę do Korony, y wcześnie *habilitavit* do tego Práwá, *Rex Catholicus eſto*: áby ginącey Oyczyznie *cælitùs* dány wſpierał waleczną Ręką *ruentis Orbis machinam*, y pámiętnemi w nierychłych czáśiech zwyćięſtwy, Othomáńſką poniżył hárdość, ná wſzyſtkich Nieprzyiaćioł tey Korony *vibrando* pogrom woienny: *Civibus* záś *beneficos radios* łáſk, faworow, y ſzczodrobliwości ſwoiey obfićie *diffundendo*.

Obawiáć ſię nie potrzebá áby Nayiáśnieyſzey Rzeczypoſpolitey miał *graviter incumbere* z Nayiáśnieyſzym Potomſtwem ſwoim, álbo mu *ex beneficijs* Rzeczypoſpolitey *vel minimam derivare guttam*; bo iednego tylko máiąc Syná, nie tylko mu *Electorales Ditiones cum prærogativa Electorali & Inſignibus Imperij*; ále y *Luſatiam ad ſe devolutam* z Przodkow ſwoich y wſzyſtkich innych Prowincyi ſwego czáſu uſtąpić może, & *abundè* go *providere*. To iuż ſam tylko łáſkáwy wzgląd, ták ná Dobro Rzeczypoſpolitey, iáko ná potoczne *Civium* intereſſa obroći, áby Oyczyznà miáłá obronę, zaſzczyt Wiárá Swięta, Stan Rycerſki ukontentowánie, cáłey Rzeczypoſpolitey Oekonomia, rząd dobry, oſobliwie Práwá, y Swobody Oyczyſtey Wolności Cnego Rycerſtwá, do ktorych *congenito fertur amore*, nienáruſzoną *gaudeant* cáłością, tudźieſz *Pacta Conventa in viridi* záwſze były, & *inviolabili obſervantia ad famam & utilitatem publicam dirigente Principe*.

Wákánſe *generaliter* wſzytkie nie pod ſzácunkiem pieniędzy, ále *pretio virtutis & meritorum* będą rozdawáne, ániby ſię *hæc labes in delicato pectore* Nayiáśnieyſzego Elektorá zmieſcić mogłá, ktorego *generoſitas* tákie *deteſtatur* wźiątki, y obwencye: *nec ſua privatis creſcunt æraria damnis*. Precz od tego Páná oddalone *indecora lucra*, gdźie hoyna *munificentia* káżdemu wiernie

ſłużącemu nie ſkąpo udziela łaſk, áni záwiedźiona *Emeritorum* utyſkuie życzliwość, gdźie káżdego *merita* zna po imieniu, y nieodwdźięczonymi *premiatur* dobrodźieyſtwy.

Uważáiąc záś ták záwikłáne w trudnych Rzeczypoſpolitey czáſiech mentá, gdy zwálone *magno cumulo* ná Oyczyznę borgowe ćwierći záſſużone woyſká, z miłą chęćią *in ſublevationem tantorum onerum* ofiáruie Rzeczypoſpolitey dźieſięć Millionow *currentis monetæ*, nie ná pápierze, ále záraz w rzeczy ſámey *poſt Actum Electionis* rzetelnie y iſtotnie z własney ſwoiey wyliczy ſzkátuły: y lubo drudzy pozornym kolorem mágnifikuią *oblationes ſuas*, álbo pod ſmákiem ſłodyczy rożnymi ſpoſobámi zdobią, & *adumbrant in publicum propoſita emolumenta*, ſłuſznąby iednák reflexyą uczynić mogłá Rzeczpoſpolita, ieżeli *media*, y ſubſtáncye *Offerentium tàm effuſis largitionibus* wyſtárczyć mogą: bo ieżeli zkąd inąd zebráne, wyſzukáne, & *iniquis conditionibus* ná kredyt do czáſu wźięte ſummy, toć niepochybnie *ex mutua obligatione* Princypałom, ábo Kredytorom ſwym będą muśieli *velificari*, przez co Rzeczpoſpolita *ære alieno obærata*, *internis factionibus* co raz ſię mięſzáć będźie, & *in omnibus occurentijs* nie *ad rationes boni publici;* ále do poſtronnych intereſſow *non ſine gravi involutione*, & *detrimento ſui ad rehibendam gratificationem* pociągniona będźie.

Odebranie Kámieńcá Podolſkiego przy nieuſtraſzonym męſtwie y odwadze bierze ná ſię Náiáśnieyſzy Elektor, iuż nie ſłowne obietnice, ále Woyſko ſwoie y Artyleryą własną *in expugnationem* iego prezentuie, náwet zdrowie y życie ſwoie *ſaluti publicæ devovet*, áby biorąc tyle prac, fatyg, y około Rzeczyp: pieczołowániá, *cum impendio* zdrowia ſwego ták wielkiey ſpezy prawdźiwą ſobie w Rycerſkich Wolnego Národu pierśiách miłość ugruntował.

Niemniey Podole, Vkráinę, Wołochy, Multany, áby mogł *ad Sereniſſimam Rempublicam aggregare*, czy to *Iure belli*, czy zá náſtąpieniem pokoiu, *inter primas curas*, mieć będźie; żeby nietylko pomyślne złotego pokoiu wyſtáwił czáſy, ále y Páńſtwá Naiáśnieyſzey Rzeczypoſpolitey *in antiqua amplitudine Sarmatici Imperij* rozprzeſtrzenił, & *quævis avulſa* przywroćił *ad Rempubl:* w czym *unicum ſtudium ſuum exercebit.*

Więc żeby nápotym *ad omnes ſubitos* nowych woien *caſus quàm ſeuriſſimè* obwárowáná byłá Rzeczpoſp: dekláruie Náiáśnieyſzy Elektor *quovis ingruente periculo*, ſześć tyśięcy Woyſka ſwego, *expoſcentibus Statibus & Ordinibus Regni, ſubminiſtrare*, y własnym koſztem *alere*: álbo też gotowymi pieniędzmi ná záciągnienie rowney liczby Woyſká *neceſſitati publicæ ſubvenire*. Czego wſzyſtkiego *Ordini Statuum* zoſtáwuie *liberam diſpoſitionem.*

Ieżeliby też *per commutationem* ktoregokolwiek Xięſtwá ſwego mogł *cum vicinis tranſigere* o ktorąkolwiok *in contiguitate*, & *propinquò* tey Rzeczyp: prowincyą y onę *ad terminos Regni* przy náleżytym *ex juſtitia* od Náiáśnieyſzey Rzeczyp: reſpekcie przyłączyć, tedy wſzelákim do tego ſpoſobem *concurret*, y uśiłowániem; prawdźiwą ku Oyczyznie tey, obowiązánego ſercá, pokázuiąc inklinácyą.

Reſtau-

Reſtaurationem monetæ, ktora iák w tych kraiách ieſt zła, y zepſowána, ták w Páńſtwách Náiáśnieyſzego Elektora bárdzo dobra y wyborna; ſáma wſpániáłość Geniuſzá Páná tego náprawi, y *Commercia ad florentiſſimum* przyprowádźi *ſtatum*: máiąc do tego ák wielkie *commoditates* z Lipſká & *alijs Ditionibus* y cokolwiek obligowána Stanom Rzeczypoſp: będźie mogła świádczyć propenſya, pewnie ná áktuálney nie znijdźie applikácyey.

Szkołę Rycerſką ná ćwiczenie młodych ludźi *in Mathematica Militari*, w fortyfikácyách & *omnibus exercitijs bellicis*, koſztem ſwoim wyſtáwi; áby Młodź Szláchecka *prognatam indolem ad fortia facta* iáko náylepiey ſpoſobiłá.

Fortece wſzyſtkie w iák náylepſzym porządku *conſervabit*, & *quidquid ad veteris & præſentis militiæ normam ingenioſus excogitavit amor*, chętnie y ochotnie Náiáśnieyſzey Rzeczyp: *litabit & omnia promiſſa firmiter* dotrzyma. W czym *fidem ſuam* przez tegoż P. Ablegatá ſwego *ſolenniſſimè invadiat*, & *omnimodam ſecuritatem præſtare intendit*.

A tak gdy Naiáśnieyſza Rzeczp: doſkonáłego w ſzczęściu y dobroći Páná Niezwyćiężonego w Męſtwie y odwádze, *nullis Colligationibus ad æmulas in Europa domos obligatum*, álbo w iákieykolwiek dependencyey *obnoxiu*, przez wolne głoſy ná Tron ſwoy podnieśie; pobłogoſłáwi ſámo Niebo ták ſzczęśliwey Elekcyey, iáko Pan Bog pokázał *Virtutem potentis dexteræ ſuæ*, wokowáwſzy Náiáśnieyſzego Elektorá *in ſinum & gremium* powſzechney Mátki Kościoła Bożego, ták daley *manu tenebit*; doda śiły, *ad ampliora* teyże Swiętey Religiey, & *glorioſi Regiminis incrementa*, zwłaſzczá kiedy Naiáśnieyſzy Elektor *non cupidine dominandi*, ktora *cunctis affectibus flagrantior* bywá, ále *ſolo Orthodoxæ Fidei żelo*, & *pretioſiſſimo libertatis amore*, ná tę ſię konkurrencyą odważył, iedyną w ſámym Bogu pokładáiąc ufność, że zágrzeie ſercá *Liberrimæ Gentis*, nákłoni *Suffragia Eligentium*, zniewoli *affectus Magnorum Civium*, y do pożądánego, *Vota & deſideria Sereniſſimi Electoris* przywiedźie końcá. *Ille qui donat diadema fronti, quem genu nixæ tremuêre gentes.*

Eximendo wſzelkie *ſcrupulos in Puncto Religionis Catholicæ*, ktorą práwdźiwie przyiął Xiąże IMść Sáſki, ieżeliby kto powątpiwał, *pro pleniori informatione recurrat* do IMći Xiędza Nuncyuſza Papieſkiego, y do IMći Xdzá Biſkupá Páſſawſkiego Poſłá Ceſárſkiego, ktorzy *bonâ fide* toż ſámo *confirmabunt*.

A ieżeliby do ſprowádzeniá Artyleryey Náſzey *in Expugnationem* Kámieńcá Podolſkiego z Páńſtw Náſzych Dźiedźicznych przyſzło; tedy *poſt Expugnationem* tey Fortecy, *utinam feliciter ſubſecuturam auxiliante Numine*, pomienioną Artyleryą, álbo *curæ* Wielmożnego Generáłá Artyleryey Kornnney *committemus*, álbo názád do Páńſtwá Náſzego powroćiemy.

Milliony ná ſámę zapłátę Woyſkom oboygá Národow, *in tam ardua neceſſitate Reipubl:* przez Nas deklárowáne ná żadną inną potrzebę obracáć ſię nie máią, y ktorzy nimi do zapłáty y dyſtrybuty Woyſkom ná zapłátę náznáczeni, y deputowáni Woyſká dźielić będą? ná Seymie da Bog przyſzłym *Coronationis coram Ordinibus* Rzeczyp: *rationem diſtributorum reddere teneb untur-*

Ponieważ tey Rzeczyp: Sol ſuchedniową Stanowi Szlácheckiemu ná Dobrá ich Ziemſkie dźiedźiczne z Zupp Bocheńſkich y Wielickich, tákże z Oekonomiey Naſzey Sámborſkiey wydáwána bywáła, tedy obowięzuiemy ſię, ná Dobrá Ziemſkie tákową Sol według dawnych regeſtrow Woiewodztwom y Ziemiom wſzyſtkim wydáwáć, Suchedniową według Práw dawnych y zwyczáiow, po ktorą ſobie Woiewodztwa bliżſze poſyłáć będą: odległeyſzym záś Woiewodztwom ná mieyſcá náznáczone Sol ſprowadzáć koſztem Náſzym będźiemy, zá táxą Práwem opiſáną; czego Podſkarbiowie WW. Koronni áby wydáwána była przeſtrzegáć powinni będą. A Adminiſtrátorowie Zupni, pod utraceniem kontráktu ſwego *ſub pœnis in Legibus deſcriptis* wydáwáć *tenebuntur ad inſtantiam* Woiewodztw y Powiátow; á ieſliby Adminiſtrátorowie álbo iákimkolwiek ſpoſobem názwani Dźierżáwcy z Zupp nie wydawáli tákowey Soli, wolno będźie káżdemu Woiewodztwu y Powiátowi do Trybunału Piotrkowſkiego lub Lubelſkiego przez Inſtygátora ſwego pozwáć *inter cauſas Fiſci ex ſpeciali Regeſtro & pœnas urgere* ná tych, iáko ſą opiſáne w Konſtytucyách *Anni Milleſimi, Sexcenteſimi, Quinqvageſimi Quarti*, y innych dawnych; A Ziemia Czerſka, Łomżeńſka y Nurſka, przy Práwách dawnych *Anni Milleſimi Sexcenteſimi Septimi*, y zwyczáiách zoſtawáć ma, *ſine diminutione tamen proventuum Menſæ Regiæ.*

Przywodząc do Exekucyey Práwá wſzyſtkie y Conſtytucye *in Commodum* Woiewodztwá Ruſkiego o Soli Szlácheckiey nápiſáne, *in toto* konſerwowáć będźiemy; y wolną ewektę doBrześćiá W. X. Lit. w Podláſzey ná Wołhyń *ſine prępeditione* do ſpieniężenia *non prætendendo* ſobie pierwſzey przedáży Soli Naſzey pozwalamy *& manu tenebimus, ſine qvavis tamen derogatione proventuum Menſæ Regiæ.* Woiewodztwu też Sandomirſkiemu ponieważ bałwány nie ſą wydáne, ále zátrzymáne, tedy według dáwnych Práw, y zwyczáiow, że będą wydáne z remánentow *per Antecedaneos Contrahentes immediatos* obiecuiemy *citra quodvis detrimentum proventuum Regalium: In futurum* záś według tychże Práw wydawáć roſkáżemy. Woiewodztwo tákże Brzeſkie W. X. Lit. z innemi Woiewodztwy Litewſkiemi lub Koronnymi *coæquabimus Salvis Noſtris Iuribus Regalibus.*

Fodinas y Szyby wſzelákie, ták Solne, iáko y kruſzczowe, Siárczyſte, y wſzelákie inne wolno będźie káżdemu ná ſwoim źiemſkim gruncie brać według Práw tey Rzeczypoſpolitey. W czym nikomu przeſzkadzáć nie będźiemy, áni przez ſię, áni *per ſubordinatas perſonas.* Szyba też w Swierći Wſi dziedźiczney názwáney Kunegunda Urodzonych Lubomirſkich ná Dobrách ich dźiedźicznych przy nich y Potomkách ich, y *liber uſus* ze wſzyſtkiemi dolnymi iego Komorámi w ográniczeniu gruntow tychże Urodzonych dźiedźicznych, y dywendycyey bez prepedycyey wſzelkiey Urodzonych Adminiſtrátorow Zupp Náſzych zoſtáwáć będźie *perpetuis temporibus*: w czym, áni My, áni po Nas náſtępuiący Krolowie Polſcy przeſzkadzáć będą.

Kommiſſyą w Zupách Krákowſkich, Bocheńſkich y Wielickich *tempore Interregni more uſitato* imieniem Rzeczyp: *prævia calculatione & liquidatione* odpráwioną *in ſuo robore* trzymáć będźiemy: á Urodzonym Tenura-

rijs w pretenſyach ich ſłuſznych *ſatisfactionem* Skárbowi Náſzemu *circa expirationem Contractûs* uczynić zlećiemy. Ktorey iednák Kommiſſyey, wprzod Wielmożni y Urodzeni Kommiſſarze powinni będą uczynić relácyą Rzeczypoſpolitey cáłey ná przyſzłym da Bog Seymie *Coronationis*.

Zábiegáiąc oſtátniemu upádkowi Oekonomiey Olkuſkiey, ktora *per abuſum* rożnych ludźi *contra Statuta expreſſa* do wielkiey przyſzła ruiny, obiecuiemy *ſacroſanctè* pomienione Statuta *ad executionem* przyprowádźić, *nullo perſonarum habito reſpectu*.

Kommiſſyą grániczną Xięſtwá Mázowieckiego *cum Ducali Pruſſia* więcey niż dwudźieſtą Konſtytucyi Seymowych wárowáną, á do tych czas przewleczoną z wielką krzywdą Obywátelow támecznych wſzyſtkich, oſobliwie Urodzonych Szczukow, ktorych *avulſa* Seymowe Dekretá y Rewizye *ad eandem generalem Commiſſionem* odeſłáły do iáko náyprędſzego ſkutku przywieść *operâ Noſtrâ Regiâ* deklárujemy, *& Authoritatem Noſtram eo nomine interponemus*, *Privilegia* y Práwá dawne wſzyſtkim Woiewodztwom oboygá Národow *& annexis ac incorporatis Provincijs* ſłużące, także Práwo o trzecim Seymie w W. Xtwie Lit. ná Seymie, *Anni Milleſimi, Sexcenteſimi, Septuageſimi Tertij* uchwálone, *totaliter* ſtwierdzamy, y Rezyencyą Náſzę według Praw dáwnych *in viſceribus Regni vel M. Ducatûs Lithuaniæ appromittimus*.

Coæquationem Iurium W. X. Lit *& annexarũ Provinciarum* zá powſzechną zgodą Stanow Rzpltey poſtanowioną, tudźież *circumſcriptionem Miniſteriorum*, Bułáw, Láſek, Pieczęći, Kluczow W.X.Lit. przy tym repártycyą y lokácyą Woyſká, *ad præſens & pro hâc vice* dla prędſzego *ad hunc uſum* inſzych obmyślenia, Dobr w Grodźińſkiey, Ołyckiey, y Pińſkiey Oekonomiách, w Leśnictwie Sokolſkim, y Kámienney Stároſtwách, y Dźierżáwách Woiewodztwá Brzeſkiego, *ſalvâ indemnitate* ubogich ludźi, y Prowentow *Menſæ Regiæ ac Tenutariorum, nec derogando in poſterum* Práwom wyráznym *de immunitate* Dobr Náſzych Stołowych żadnym lokácyom y Ciężárom Zołnierzá nie podległych przyimuiemy, y konſerować deklárujemy; także Ordynácyą Trybunáłu W. X. Lit. *cum omnibus* w niey *expreſſis contentis* (iáko *circa Pacta Conven: inſertum* będźie) *manu tenebimus*: nikomu tego wzruſzać nie pozwolemy, ále yowſzem *in Executione* záchować mamy.

Seym *Exorbitantiarum*, lubo zá Anteceſſorow Náſzych nie raz był ná rożnych Seymách námowiony ále dotąd dla przeſzkod záchodzących *prementibus belli motibus* nie przyſzło do niego, tedy *pro ſubſidio* Praw, Swobod, y Wolności, tudźieſz *pro medela Exorbitantiárum*, *Statûs* tey Rzeczyp: Seym trzeći ordynáryiny *in caſu ſummæ & urgentis neceſſitatis* Konny, zá zgodą wſzech Stanow Rzeczypoſpolitey złożyć obiecuiemy. Ná ktory Szláchta *propter tuenda Iura ſua & immunitates, ſub pœnis de Expeditione bellica ſancitis*, ſtáwić ſię *viritim* powinni: *Sacroſanctè* przytym przyrzekamy, iż wſzyſtkie *Iura, & Privilegia Exulibus* z Woiewodztw *Exulantium* od Náiáśnieyſzych Krolow Polſkich Anteceſſorow Náſzych dáne, *tam in toto, quam in parte* cále, y nienáruſzenie záchować y utwierdźić obiecuiemy.

Iura Majeſtatis Reipublicæ, & Supremi Dominij Portoriorum, & Maris

Baltici in integrum reſtituemus, y wſzyſtkie *Regalia* nienáruſzenie dotrzymywáć obiecuiemy, ktorym ieżeliby przez Przywileie *indebitè*, bez wiádomośći y konſenſu Rzeczypoſpolitey otrzymáne, w czymkolwiek *derogatum* było, to wági mieć żádney nie ma, áni Nas obligować może, y konfirmácyey ná tákowe Przywileiá wydawáć nie każemy, á wydáne *pro nullis cenſebimus*.

Iura Patronatûs Noſtri ná Biſkupſtwá, Opáctwá, Proboſtwá *collationis Noſtræ Regiæ* y wſzyſtkie Duchowne Beneficya *inviolabiliter manu tenebimus*, y Prawo o nich *in integrum* iáko *de Corteſanis ad Executionem effectivè* przywiedźiemy, y przeciwko tym, ktorzy bez Nominácyey Krolewſkiey iakimkolwiek ſpoſobem ná pomienione Beneficya ważą ſię, álbo wáżyć będą *intrudere*, *oppoſitionem* przykładem Anteceſſorow Náſzych Krolow Polſkich, czynić będźiemy.

A że, Kontrowerſya *de Iure Patronatûs Abbatiarum* nie dawno w Rzymie záczęta támuie *Executionem Nominationum Regiarum. ſpondemus hoc Ius manu tenere, & procurare*, áby *Nominati juxta Iura ſua* ná Opáctwá od Náiáśnieyſzego Anteceſſorá Náſzego przyſzli *ad poſſeſſionem* onych, oprocz Opáctwá Oliwſkiego, ktore *perſonæ Capaci Nobilitari, uti ad malam informationem pro tunc* uproſzone konferować będźiemy. A Opáći według Praw dáwnych Legácye koſztem ſwoim, á nie Rzeczypoſpolitey do poſtronnych Páńſtw *exceptâ ſolâ Legatione* do Rzymu (dokąd Oſoby świeckie tylko poſłane bydź máią) odprawować powinni.

Indemnitatem Dobr Ziemſkich Woiewodztwá Brácławſkiego *manu tenebimus*, y áktuálney Ewákuácyey Kozákow z támtych Kráiow, y o fortyfikácyey Miaſtá Náſzego Winnicy, y uwolnienia od Kozákow *cum ſtatibus Regni* iáko náyprędzey *conferemus*.

A żeby záś *Militia* Kozácka porządkiem dobrym ſzłá, według zwyczáiu dawnego, Kommiſſarzow dwoch, *ex Indigenis & Terrigenis* Woiewodztw Kijowſkiego y Brácławſkiego; ordynować będźiemy, ktorzy to Kómiſſarze według zwyczáiu *Officij ſui juſtitiam injuriatis* bez żádney odwłoki adminiſtrować powinni, á oráz iákoby ſkuteczne uſpokoienie Ukráiny doſzło: ſtárać ſię będźiemy, y Woyſko Záporowſkie *in obſequio Reipublicæ conſervabimus*.

Ponięważ Moſt pod Wárſzáwą byłby bárdzo wygodny Stanom Rzeczypoſp: tedy *accedente Conſenſu Ordinum* ná pámięći go mieć będźiemy.

O Tátárách w Wielkim Xięſtwie Litewſkim oſiádłości máiących, y ſłużbie od nich woienney według Praw pod Kommendą Szláchćicá oſiádłego należytey, *juſtam ex æquo rationem obſervabimus*, y przeſtrzegáć będźiemy, áby w tym cáła Rzeczpoſpolita iáko oſobliwie Wielkie Xięſtwo Litewſkie żadnego *præjudicium* nie miáłá: *Salvis nihilominus illorum Privilegijs*.

Miaſtá Stołecznego Krákowá Práwá, Przywileie, wſzyſtkie *Prærogativas, & Immunitates quasvis antiquas & recentes* ſtwierdzamy, y o ſpoſobie porátowánia iego iáko znácznie upádáiącego, ná przyſzłey Koronácyey Náſzey zniożſzy ſię z Stanámi Rzeczypoſpolitey pomyſlemy.

A lubo Fortece wſzyſtkie, ták Koronne, iako y W. X. Lit. reſtaurować,

y ile

y ile z Nas bydź może opátrywáć obiecuiemy, oſobliwie iednák Miáſto Lwow, iák oſtátnią záſłonę, y *Antemurale* Kráiow *& totius Chriſtianitatis*, iáko náylepiey y náyprędzey opátrzyć, y ufortyfikowáć *curabimus*. A że to Miáſto nigdy w ſobie *Diſſidentes* nie miáło, y do tych czás nie ma, przy dawnych Práwách y Przywileiách one konſerwowáć będźiemy; y áby Kommendant nigdy tám nie bywał *Diſſidens*, ále *Romano Catholicus* deklárúiemy, y Zydom *ultra Privilegia antiqua* wynośić ſię z ulic ſwoich, y ćiſnąć do Miáſtá ná mieſzkánie nie pozwolemy.

To też oſobliwie Rzeczypoſpolitey *ſpondemus*, że Zydow do żadnych funkcyi ták ná Cłách, Mytách, Komorách, przykomorkách, Adminſtrácyach, y Arendách wſzelkich Dobr Náſzych y Oekonomiy *quocunq; titulo* záżywáć nie będźiemy, áni dopuśćiemy. A tę Náſzę *ſponſionem pro perpetuo effato & irrevocabili* mieć chcemy, deklárúiąc, że inquantumby ktorykolwiek z Zydow do wzwyż pomienionych funkcyi intereſſuiący ſię, *ſive prætextu factoratûs, ſive alio quovis colore* od kogokolwiek był *deprehenſus, ipſo facto pro Infami cenſetur*, y luboby był od kogokolwiek ſkonfundowány y pobity, nie powinni My mu, áni Práwá inſzym Zydom ſłużące, áni Protekcya Náſzá *cujuscunq; alterius ſuffragari*.

Práwá tákże y Przywileie Miáſt wſzyſtkich y Miáſteczek ták Koronnych, iáko y W. X. Lit. *& annexarum Provinciarum* do tychże Páńſtw, ktore ná Seymie *Coronationis* Nam podáne będą, approbowáć y konfirmowáć będźiemy.

Iż dla náwáłności ſpraw ná ten czás Rzeczypoſpolitey do námowy wſzyſtkich Exorbitáncyi Stanom Koronnym y W.X.Lit. *cum annexis eò Provincijs* przyiść nie mogło; ná teráźnieyſzey Elekcyey, *de modo Iuſtitiæ diſtributivæ*, o porządku pod czás *Interregnum*, *de correctura Inrium*, *compoſitione inter Status*, *de Commercijs Gedanenſibus*, wárowáły to u Nas Stány Koronne y W. X. Litewſkiego *cum annexis Provincijs*, żeby cokolwiek zá Anteceſſorow Náſzych Krolow Polſkich *ex orbita* wypádło przećiwko Práwu Poſpolitemu, wſzyſtko to w klubę ſwą wprawić y do Exekucyey ſwoiey przywieść, tákiákoby ſię w niczym Práwu Poſpolitemu nie derogowało, nie dopuſzczaiąc Praw ináczey interpretowáć, tylko iáko ktore w ſobie brzmią; áni ná *exempla* przećiwne reſpektuiąc, tákże Exorbitáncye *Diſſidentium in Religione Chriſtiana*, y reſtytucye ſkładow w Mieśćie Gnieźnie y Toruniu, *& alijs Civitatibus in Regno ac Mágno Ducatu Lithvaniæ, ac Provincijs eò annexis*, ponieważ ná Seymie *Electionis* teráźnieyſzym tráktowáne bydź nie mogły, uſpokoić ná Seymie *Coronationis* obiecuiemy.

A iż ſię wſzyſtkie inſze iáko ſię wyżey námieniło exorbitáncye y *gravamina* ná Seymie *Electionis* ſkończyć áni opiſáć nie mogły, tedy kontynuowánie ich do przyſzłego da Bog Seymu *Exorbitantiarum*, tudźieſz y *juſta deſideria* większych Miáſt Pruſkich *per receſſum* odkłádamy, ktore przed inſzemi máteryámi odpráwowáć ſię máią.

A ná oſtátek wſzyſtkie Práwá, Swobody, Wolności, wſzelkich Oſob Przywileiá, Státutá Koronne, y W.X.Lit. *& annexarum Provinciarum* wſzy-

ſtkim Stanom Duchownym, *Romani & Ritûs Græci unitorum*, y Swieckim *Incorporatis eoq; annexis Provincijs, Academiæ Cracovienſis, Zamoſcienſis*, iáko y Miáſtom wſzyſtkim należące, y *juſtè & legitimè* nadáne. Wſzem w obec y káżdemu z oſobná, y Artykuły wſzyſtkie ná Koronácyách Krolow IchMćiow Henryká, Stefáná, Zygmuntá Trzećiego, Władyſłáwá Czwartego, y Ianá Káźimierzá, Micháłá, Ianá Trzećiego Anteceſſorá Náſzego poſtánowione, *& coæquationem Iurium atq; Ordinationem* Trybunału, tudźieſz repártycyi y lokacyi woyſká Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego ná Seymie Elekcyi teráznieyſzey zgodnie námowne, tákże y te, ktore ná przyſzłey dá Bog Koronácyi, y ná drugich Seymách, zá ſpolną wſzech Stanow zgodą umowione y poſtánowione będą, trzymáć, wcále chowáć, y one *in omnibus eorum Punctis, & Clauſulis, Conditionibus, nexibus & ligamentis adimplere*, tákże y *Literas Confirmationis Iurium, & Pactorum* dáć, *exemplo Prædeceſſorum Noſtrorum* y przykładem Nayiáśnieyſz-go Krolá IMći Anteceſſorá Náſzego obiecuiemy.

A ieślibyśmy (czego Boże uchoway) co przećiwko Práwom, Wolnośćiom, Artykułom y Kondycyom wſzyſtkim wykroczyli, álbo czego nie wypełnili, tedy Obywátele Koronni Oboygá Narodow, od poſłuſzeńſtwá, y wiáry Nam powinney wolnymi czyniemy, wedle Konſtytucyi *Anni Milleſimi Sexcenteſimi Noni.*

STANISŁAW DĄBSKI Biſkup Kuiáwſki, *m. pp.*
Ian Kryſzpin Kierſzenſzteyn Biſkup Zmuydzki.
Stánisław Iábłonowſki Káſztelan Krákowſki, Hetman Wielki Koronny.
Woyćiech Konſtanty z Goráiá Brezá Wdá Poznáńki, Stároſtá Nowodworſ:
Iozef Bogusław Słuszka Káſztelan Wileński, Hetman Polny W. X. Litewſ:
Zygmunt Dąbſki Woiewoda Brzeſki, Kujáwſki, Stároſtá Inow.
Jan Jábłonowſki Woiewoda Wołyńſki.
Jan Gninſki Woiewodá Pomorſki.
Fráncíſzek Gałecki Káſztelan Poznáńſki, S. B. *Salvâ indemnitate* Skarbu IKM.
Przecław Stefan Szembek Káſztelan Woynicki.
Melchior Gurowſki Káſztelan Gnieźnieński, Stároſta Kośćiáńſki.
Euſtáchi Grotthus Káſztelan Zmuydzki.
Fráncíſzek Grzybowſki Káſztelan Inowłocławſki, Deputát z Senatu *ad Pacta Conventa Salvis Iuribus Ducatûs Maſoviæ, & ſalvâ Indemnitate* Urzędu Podſkárbſtwa Nádwornego Koronnego.
Jan Sierákowſki Káſztelan Bełſki, Tyſzoieckwi Stároſta.
Michał Káźimierz Kośćieł Káſztelan Witebſki, *ſalvis Juribus Coœquationis Repartitionis, & Locationis, & Ordinationis cum Contentis omnibus.*
Stánisław Morſztyn Káſztelan Czerſki, *Salvis Iuribus & Conſvetudinibus Reip:*
Jan Przebendowſki Kaſztelan Chełmińſki, *Salvâ Indemnitate Theſauri Proventuum Menſæ Regiæ.*
Jákub z Bleſzná Bleſzyńſki Káſztelan Miedzyrzecki, Deputat *ad Pacta Conv.*
Jan Proſki Káſztelan Czerniechowſki.
Jan z Brzeźin Lanckorońſki Káſztelan Rádomſki.
Krzyſztof Skárbek Káſztelan Halicki, Deputat z Senátu *ad Pacta Conventa Salvis Iuribus Romanæ Catholicæ Eccleſiæ & Iuribus Ducatûs Maſoviæ.*
Mikołay Jan Kráśińſki Kaſztelan Małogoſki, *m. pp.*
Andrzey Prusinowſki Kaſztelan Połaniecki.
Ian z Chomęćic Morawſki Káſztelan Przemeſki, *ad Pacta Conventa Deputatus. Salvis Immunitatibus S. R. Eccl. & Iuribus totius liberæ Reip: m. pp.*
Woyciech Krąkowſki Káſztelan Krzywińſki, Staroſta Obor: *ad Pacta Cõv. Dep.*

Jo-

Jozef Stánisław Potocki, Kásztelan Kámieński.

Máćiey z Bużeńina Pstrokoński Kásztelan Spicimirski, Deputat *ad Pact. Con. mp.*

Ludwik Konstánty ná Oborách Oborski, Kásztelan Liwski.

Michał z Wielkiego Rylska Rylski Kásztelan Gostyński, Deputat naznáczony *ad Pacta Conventa.*

Márcyan Scibor z Chełma Chełmski, Obożny W. K. Pułkownik Rzeczyposp. Deputat Wdztwa Krákowskiego.

Athánázy Miączynski Podskárbi Nádworny Kor: Deputat Wdztwá Czernichowskiego, Pułkownik I. K. M. *cum Proteſtatione contra Puncta Indemnitati Theſauri & Bonorum Menſæ Regiæ præjudicioſa m. pp.*

Alexander Ian Jábłonowski, Chorąży Koronny, Deputat *ad Pacta Conv.* Woiewodztwa Bełskiego, z Ziemie Buskiey, *Salvis Iuribus Romanæ Eccleſiæ per omnia necnon contra Proteſtationes Diſſidentium.*

M. Kryszpin Kierszensteyn Podczaszy W. X. L. Deputat Minskiego Woiewodztwá, *ad Pacta Conv.*

Krzysztow Komorowski Kuchmistrz W. X. L. Stárostá Powiátu Wołkowiskiego Deput. *ad Pacta Conv. Salva per omnia in integro Cœquatione Iurium, Repartitione, Locatione* Woyská W. X. Lit. *Ordinatione* Trybunału W. X. Litewskiego.

Ludwik Poćiey Podkomorzy, Deputat *ad Pacta Conventa* Wdztwá Brzeskiego, Stárostá Powierschniański, *Salvâ in toto Cœquatione, Locatione, & Repartitione.*

Wáclaw Lásocki Podkomorzy Zákroczymski, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Szczęsny ná Krasney Woli Kraśiński, Podkomorzy, Poseł, y Deputat, *ad Pacta Conventa* z Ziemie Ciechánowskiey.

Ian Cieciszewski Podkomorzy Liwski, Regowski Stárostá, Deputat *ad P. Conv.*

Ian Káźimierz ná Brzeźnie Brzeźinski Podkomorzy, Márszałek Sądow Kápturowych y Pułkownik Ziemie Nurskiey, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Ludwik Antoni ná Lásoćinie Lásocki, Stárostá Ziemie Zákroczymskiey, Deputát *ad Pacta Conventa.*

Ian Szembek Stárostá Biecki.

Iozef Piegłowski Stárostá Uyski.

Stánisław Michał Ian Bąkowski Podkomorzy, y Poseł Wodztwá Chełmińskiego, *cum Proteſtatione contra Puncta Immunitatem Bonorum Menſæ Regiæ aggravantia.*

Adam Tárło Stárostá Stężycki, Deputat *ad Pacta Conventa* z Wodztwá Sand.

Stánisław ná Kozánách Rukiewicz Instygator W. X. Lit. Woyski Grodźieński, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Michał Káźimierz Pác, Stárostá Wasilkowski, Deputat *ad Pacta Conventa*, Powiátu Orszáńskiego.

Hippolyt z Czechánowcá Czechánowiecki, Stárostá Opeski, Poseł Brásławski.

Jozáfát Zubá Stárostá Kościáński, *ad Pacta Conventa* Deputat.

Janus Korybuth Xiążę Wiśniowiecki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Felix Nikodym z Czechánowcá Czechánowiecki, Stárostá Stegwilski, Poseł y Deputat *ad Pacta Conventa*, Woiewodztwá Połockiego, *Salvis per omnia Iuribus Coæquationis.*

Michał ná Chálcu Chálecki Stárostá Możytski, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Krzysztof z Brátoszyná Deszpod Zenowicz, Márszałek Ośmiáński, Deputat *ad Pacta Conventa*, Powiátu Ośmiáńskiego.

Káźimierz Władysław z Biegánowá Biegáński, Márszałek Brásławski, Deputat *ad Pacta Conventa* z Powiátu Brásławskiego.

Theophil Olędzki Márszałek Powiátu Wołkowiskiego, *Salva per omnia Coæquatione Iurium, Repartitione, Locatione, & Ordinatione* Trybunału W. X. Lit. iáko Deputat *ad Pacta Conventa*

Adam Rzewuski Stárostá Wyszeński, Deputat *ad Pacta Conventa*, Woiewodztwá Podolskiego.

Ian Wyzycki Chorąży Kijowski, Porucznik Hussárski, Iáśnie Wielmożnego I. M. P. Márszałká W. Koronnego, Poseł, y Deputát *ad Pacta Conventa*, tegoż Wo-

iewodztwá *cum ſolenni Proteſtatione* przeciwko wyrázonemu *in Pactis Conventis* Punktowi, áby Senátorowie y Stároſtowie Grodowi, nie mieli Regimentów y Chorągwi.

Ierzy Dźiedoſzycki Stároſta Zydáczewſki, Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwá Podolſkiego *cum Solenni Proteſtatione* przećiwko wyrázonemu Punktowi reſpektem tego, żeby Senátorowie y Stároſtowie Sądowi nie mieli Chorągwi, y Regimentow, iáko rácyami *nullatenus convicti*.

Jan Károl Orzechowſki Rogála Biberſzteyn, Chorąży Lubelſki Deputat *ad Pacta Conventa, Salvis per omnia Iuribus Diſſidentium in Religione Chriſtiana, non obſtantibus quibuſvis Proteſtationibus cum Solenni Proteſtatione* przećiwko Punktowi, áby Stároſtowie Sądowi, Regimentow nie mieli y Chorągwi.

Mikołay Koſákowſki, Chorąży Zytomirſki Deputat Woiewodztwá Lubelſkiego *ad Pacta Conventa Salvis Iuribus per omnia Diſſidentium cum Proteſtatione* przećiwko Punktowi, aby Stároſtowie Sądowi, Regimentow nie mieli mieć.

Ian Kroſnowſki Chorąży Podolſki, Deputat *ad Pacta Conventa*, z Woiewodztwá Podolſkiego.

Stánisław Dźiedoſzycki Chorąży Trębowolſki, Deputat Woiewodztwá Ruſkiego, Ziemi Lwowſkiey *ad Pacta Conventa*.

Ian Ignacy Wásilewſki Stároſta Nárewſki, Pułkownik I. K. M. Deputat *ad Pa Conventa*.

Páweł ná Sienicy Sienicki Chorąży Ziemie Czerſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa, Salvis Iuribus Ducatûs Maſoviæ*.

Káźimierz Woyćiech z Mokronow Mokronowſki, Chorąży, y Rothmiſtrz Deputat *ad Pacta Conv.* Ziemie Wárſzáwſkiey.

Michał z Koźielſká Puźyna, Staroſta Werbkowſki, Rothmiſtrz Powiátu Wąſowſkiego, Poſeł y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Wiſkiey.

Woyćiech Oborſki Chorąży Ziemie Liwſkiey.

Ian Stánisław ná Záleśiu Zaleſki, Chorąży Ziemie Nurſkiey, Stároſta Suraſki, Deputat *ad Pacta Conventa*.

Michał Łodźińſki, Chorąży Zákroczymſki, ſwoim y Brátá ſwego Mikołaiá Łodźińſkiego imieniem.

Mikołay Stefan *de Krulcow Radecz* Radecki, Chorąży Horodelſki, Pułkownik I. K. Mści Deputat *ad Pacta Conventa, Salvâ per omnia fide Romanâ Catholicâ contra Proteſtationes Diſſidentium*.

Márcyan Dominik Woſſowicz, Chorąży Woiewodztwá Mścisławſkiego, Deputat *ad Pacta Conventa Salvâ per omnia in integro Cœquatione Iurium* W. X. Lit. *Repartitione, Locatione* Woyſká *& Ordinatione* Trybunału W. X. Lit.

Krzyſztow ná Bakſztách Záwiſza Stároſta Miński Piſárz W. X. L. Dep. *ad P. C.*

Fráncíſzek Iáſtrzębſki Sędźia y Piſárz Kápturowy, Poſeł y Deputat z Ziemie Hálickiey.

Theodor Łukomſki Sędźia, Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Witebſkiego *Salvâ per omnia Cœquatione & Ordinatione* W. X. Lit.

Iozef Káźimierz Hutko Podſędek y Deput Woiewodztwá Witebſkiego *Salvâ in integro Cœquatione, Repartitione, Locatione & Ordinatione* Trybunału W. X. Litewſkiego, *ad Pacta Conventa*.

Gaſpar Iáłbrzyk *in Koźiki* Koźikowſki *Subjudex Terræ Łomzenſis ad Pacta Conventa Deputatus*.

Prokop Liwſki Stolnik Wſchowſki, Piſárz Grodzki, Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Poznáńſkiego.

Stánisław Mákowiecki, Stolnik Látyczewſki, Podſtárośći y Sędźia Grodzki Kiimieniecki, Deputat z Woiewodztwá Podolſkiego, *ad Pacta Conventa*.

Stánisław z Obor Czoſnowſki, Stolnik, y Rothmiſtrz Ziemie Wárſzáwſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa*.

Hieronym Aloyzy Zábá Stolnik Mścisławſki, Deputat *ad Pacta Conventa*.

Ian VVłádyſław Kunát ná VVyrozębách VVyrozębſki, Stolnik Mielnicki *ad Pacta Conventa conſcribenda* Deputat.

Bo-

Bogusław Ian Ipoborski Lenkiewicz, Stolnik, y Deputat, *ad Pacta Conventa* Powiátu Mozyrſkiego.

Michał Szczuká Ciwon, Piſarz Ziemſki Woiewodztwá Trockiego, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Ian Stániſław Bokiey, Podſędek, y Deputat *ad Pacta Conventa* Wdztwá Trock.

Hieronym Bronikowſki, Podſtoli Poznáńſki Deputat *ad Pacta Conventa* przy Wolności y Práwách.

Adam Drohoiowſki Stolnik Ziemie Bielſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa ſalvo Iure Vice-Theſaurariatûs Regni perſonis Sæcularibus, tam Statutis antiquis, quàm & Conſtitutionibus recentioribus firmato.*

Károl Rey Podſtoli Ziemie Chełmſkiey, Poſeł, y Deputat z teyże Ziemi Chełmſkiey *ad Pacta Conventa.*

Stániſław z Obor Czoſnowſki Łowczy Wárſzáwſki, Rothmiſtrz, y Poſeł Ziemi Nurſkiey Powiátu Kámienieckiego, Deputat *ad Pacta Conventa, Salvis Iuribus Ducatûs Maſoviæ, & Religionis Orthodoxæ.*

Stániſław z Przerádowá Przerádowſki Podſtoli; y Piſarz Grodzki Woiewodztwá Nowogrodzkiego, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Stániſław Opacki, Podczáſy Zytomirſki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemi Wiſkiey.

Fráncíſzek Aloyzy Łoſki, Podczáſy, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Zakroczymſkiey, Sędźia, y Podſtárośći Grodzki Wárſzáwſki.

Zygmunt Strzałkowſki, Stolnik Zakroczymſki, Deputat.

Jozef Gábryel Ciećiſzewſki Podczáſy, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Liwſkiey.

Vilhelmus Fridericus Bucholc Stolnik Inflántſki, Poſeł Powiátu Upitſkiego, y Deputat *ad Pacta Conventa, Salvis Iuribus, & Immunitatibus* Xięſtwá Inflántſkiego, *& Diſſidentium in Religione*, tákże *cum acceptatione Coæquationis recenter* poſtánowioney *in omnibus Punctis & clauſulis.*

Ian Káźimierz z Biegánowá Biegáńſki Stolnik Bráſłáwſki, Deputat *ad Pacta Conv.*

Staniſław Dunin Kárwicki Cześnik, y Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Sándomirſkiego, *Salvâ pace Diſſidentium, & Iuribus eorum non obſtantibus quibusvis Proteſtationibus.*

Stániſław Przerębſki Cześnik Sierádzki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa.*

Mikołay Gidźińſki Czeſnik Ziemie Sanockiey, *cum Solenni Proteſtatione*, przećiwko temu Punktowi, áby Senatorowie, y Stároſtowie Sądowi Chorągwi nie mieli, Deputat Woiewodztwá Ruſkiego, Ziemie Lwowſkiey.

Alexánder Káźimierz Wołłowicz, Cześnik Grodźińſki, Deputat *ad Pacta Conv.*

Piotr Władyſław z Boglewicz Boglewſki, Cześnik Ziemie Czerſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa, Salvis Iuribus per omnia Ducatûs Maſoviæ.*

Fráncíſzek z Obor Czoſnowſki Cześnik, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Wárſzáwſkiey.

Káźimierz Láſocki Podſtoli Wiſkiey Ziemi, Deputat, y Poſeł.

Caſimirus Bielſki *Pincerna Terræ Varſavienſis Caſtrenſis, & Iudiciorũ Capturaliũ Lublinenſiũ Notarius, Nuncius Terræ Lomzẽſis, Deputatus ad Pacta Convẽta, Salvis Prærogativis & Immunitatibus Sereniſſimorũ Principum, Regiorum Modernorũ, tum Salvis Prærogativis Supremorũ Miniſtrorum, & Ducum Regni, ac M. D. Lit. cum Proteſtatione contra Puncta diminutionem Menſæ Regiæ, & præjudicium Proventibus Regis præſeferen.*

Mikołay z Krolewicz Krolewſki, Podczáſy Brzeſki, Poſeł, y Deputat Ziemie Nurſkiey, Powiátu Kámienieckiego, *ad Pacta Conventa.*

Zygmunt Benedykt z Chrząnowa Chrząnowſki, Cześnik y Deputat *ad Pacta Conventa* Wodztwá Brzeſkiego, *Salva per omnia Coæquatione Iurium, Locatione & Repartitione* W. X. Lit. tákże *Ordinatione* Tribunału W. X. Litewſkiego.

Ian Káźimierz Tomaſzewic, Cześnik Mozyrſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Piotr Erneſt z Kczewá Kczewſki, Piſarz Ziemſki Lemburſki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Pomorſkiego *cum Solenniſſima Proteſtatione reſpectu*

immutati Puncti Leoburgen: & Bitovien: Diſtrictuum, & non ita connotati, uti ex mente publica, in favorem horum Diſtrictuum conceptũ erat, Necnon alterius ſuppreſſi Puncti ratione eliberationis Elbingæ à prætenſionibus Sereniſſimi Electoris Brandeburgici.

Stefan Konſtánty Fálędzki, Sądowy Ziemſki Tucholſki, Deputat z Powiátu Tucholſkiego, y Poſeł.

Káźimierz Ciſſowſki Sądowy Ziemſki Tucholſki, Poſeł, Deputat, z Powiátu Tucholſkiego.

Stánisław Młocki, Woyſki Ziemie Zákroczymſki, Deputat *ad Pacta Conventa Iuratus, Salvis Iuribus Ducatus Maſoviæ, cum Diſſidentibus,*

Fráncíſzek Alexánder Szembek, Burgrábiá Krákowſki, Márſzáłek Sądow Kápturowych Woiewodztwá Sándomirſkiego.

Ian z Goſłáwic Paſek, Komornik Ziemſki Krákowſki.

Stánisław Krzywkowſki, Strażnik Mścisławſki, Poſeł y Deputat *ad Pacta Conv.*

Theophil Biſping, Miecznik Stárodubowſki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Powiátu Stárodubowſkiego.

Stánisław Bronikowſki Skárbnik Zytomirſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Fráncíſzek Hryniewicki Skárbnik Ziemie Bielſki, Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Poznáńſkiego.

Woyćiech Fráńćiſzek Załęſki, Skárbnik Mielnicki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Zákroczymſkiey.

Valerianus Nárámowſki *Burgrabius Terreſtris Poſnanienſis, Deputatus ad Pacta Conventa Palatinatûs Poſnanienſis.*

Stefan Stánisław Grzybowſki, Chorąży Huſárſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Woyćiech Andrzey z Kraſnego Kraśinſki, Poſeł y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Ciechánowſkiey.

Mattheuſz ná Lipinách Płochocki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Káźimierz Ptak, Pisarz Grodzki Stárodubowſki, Poſeł, y Deputat.

Andrzey Piotr Chrząſtowſki.

Krzyſztof z Dobni Dobinſki, Łowczy Goſtyńſki.

Ioannes Łukomſki *Iudex Capturalis Poſn: Nuntius, & Deputatus ad Pacta Conv:*

Ioannes à Skrzynno Dunin *Nuntius Palatin: Poſn: & Deputatus ad Pacta Conv:*

Stánisław Moráwſki, Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwá Poznáńſkiego, *Salvis Immunitatibus Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, & Iuribus totius Reipublicæ.*

Albertus in Parcow Párcewſki, *Deputatus ad Pacta Conv: Palat: Poſn:*

Alexánder Rádlicz Házá, Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwá Poznáńſkiego, *Salvis Iuribus, & Libero Exercitio Diſſidentium in Religione.*

Fráncíſzek z Błeſzná Błeſzyńſki, Deputat *ad Pacta Conventa* Wodztwá Poznáńſk:

Dobrogoſt z Bytyniá Kornatowſki, *Iuribus, & Libertatibus, omnibus Diſſidentium in Religione Chriſtiana Salvis, non obſtantibus quibuſvis Proteſtationibus.*

Stánisław Koſzutſki, Deputat z Woiewodztwá Káliſkiego *ad Pacta Conventa.*

Sebáſtyan Házá Rádlicz, Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwá Káliſkiego, *Salvis Iuribus, & Libere exercitio Diſſidentium in Religione Chriſtiana quibuſvis non obſtantibus Proteſtationibus.*

Woyćiech Stánisław ná Szygach Szygowſki, Poſeł z Ziemie Rożańſkiey, y Deputát *ad Pacta Conventa.*

Woyćiech ná Bużeninie Pſtrokonſki Káſztelánic Brzeſki, Kuiáwſki, Poſeł Woiewodztwa Sierádzkiego y Deputat *ad Pacta Conventa.*

Ian Pſtrokonſki Káſztelánic Brzeſki, Kuiawſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Ian Záleſki Porucznik Powiátu Rádomſkiego, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Konſtánty Pſtrokonſki, Káſztelánic Brzeſki, Kuiáwſki.

Andrzey Dąbſki Woiewodźic Brzeſki, Kuiáwſki.

Alexander Ruſzkowſki Podſtolic Brzeſki, Kuiáwſki

Fráncíſzek Máćiey Iárnowſki, Łowczy Brzeſki, Kuiáwſki, iáko Deput. *ad P C.*

Máćiey Fráncíſzek Iárnowſki, Łowczy Brzeſki Kuiáwſki.

Zygmunt Iárnowſki, Podczáſzyc Nowogrodzki.

Maury-

Maurycy Káźimierz ná Maurycynie Głogowſki, Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwa Brzeſkiego *Salva per omnia fide Romana Catholica contra Proteſtationes Diſſidentium.*

Michał Bogusław Kocieł, Chorąży Roty Pancerney, Deputat *ad Pacta Conventa Salva per omnia in integro Coæquatione Iurium* W. X. Lit. *Repartitione Locatione* Woyſka *& Ordinatione* Trybunału W. X. Lit.

Jan Páweł z Lubieńcá Lubieniecki, Pułkownik I. K. M.

Alexánder Bielicki, Sędźic Ráwſki

Andrzey Dźiewánowſki, Poſeł Ziemie Dobrzynſkiey.

Erneſt Chryſoſtom Dorpowſki z Dorpoſza Auditor, Generał Poſeł Woiewodztwa Chełminſkiego.

Francíſzek Mikołay Zaleſki, Poſeł Woiewodztwá Chełmińſkiego.

Mikołay Máćiey Byſtrąm, Poſeł Woiewodztwá Chełminſkiego y Deputat.

Mikołay z Báierzá Báierſki Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwa Chełminſkiego *Salvo & illæſo Iure, Aviti Indigenatûs Terrarum Pruſſiæ, cum Proteſtatione ratione Puncti Eliberationis, & Incorporationis ad Palatinatum Pomeraniæ, Diſtrictuum Leoburgen: & Bitovien: atq; Elbingæ à Sereniſſimo Electore Brandeburgico, cum conſenſu Statuum formati & nunc cum præjudicio immutati.*

Krzyſztof Czápſki Poſeł, Deputat Woiewodztwá Málborſkiego.

Michał Leżenſki, Poſeł, y Deputat z Woiewodztwá Málborſkiego *ad Pacta Conventa Salvis & illæſis Iuribus, & Immunitatibus Indigenatûs Terrarum Pruſſiæ.*

Ignácy Stániſławſki, Deputat *ad Pacta Conventa* y Poſeł.

Ian Kleyſt, Deputat *ad Pacta Conventa* y Poſeł.

Iákub Zygmunt Rybińſki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwa Pomorſkiego, *Salvis Iuribus, & Immunitatibus Terrarū Pruſſiæ, & ſpecialiter Iure avito Indigenatûs ſalvo & illæſo, cumq; ſimili Proteſtatione cõtra Immutationẽ nonnullorum Punctorũ.*

Wálenty Máćiey z Szonowká Arcemberſki, Poſeł Woiewodztwá Pomorſkiego, y Deputat *ad Pacta Conventa. Salvis & illæſis Iuribus & Immunitatibus Indigenatûs Terrarũ Pruſſiæ, cum Proteſtatione reſpectu immutationis Puncti Eliberationis Diſtrictuum Leoburgen: & Bitovien: & Incorporationis ad Palatinatum Pomeraniæ, à quo ante receſſit. Necnon eliberationis Elbingæ à prætenſionibus nuncupatis Sereniſſimi Electoris Brandeburgici.*

Ventura Brygánty Radzcá, Poſeł, y Deputát *ad Pacta Conv:* Miáſtá Krákowá.

Ierzy Romuald Schedel Radzcá, Poſeł, y Dep. *ad Pacta Conv:* M. Krákowa.

Páweł Nieśniewſki, Sekretarz, Poſeł, y Dep. *ad Pacta Con:* Miáſtá Krákowá.

Dominik Wilczek I. K. M. Sekretarz, y Aſſeſſor Sądow Zadwornych, Radzcá, Poſeł y Deputat *ad Pacta Conventa* Miáſtá Lwowá.

Ian Stániſław Mośćicki, P. D. Sekretarz, Poſeł, y Deputat, *ad Pacta Conventa* Miáſtá Lwowa.

Quos quidem Pactorum Convẽtorum Articulos inter Status Sereniſſimæ Reipublicæ Poloniæ ab una, & Sereniſſimum Electum Novum Regem parte ab altera, per ſupra nominatum Illuſtrem & Magnificum Dominum IACOBUM HENRICUM BARONEM *de* FLEMING *Oratorem, & Ablegatum Extraordinarium ejuſdem Sereniſſimi* ELECTI *Novi* REGIS, *vigore Plenipotentiæ Ejus, tenoris ſequentis:*

FRIDERICVS AVGVSTVS

DEI Gratiâ DVX Saxoniæ, Iuliæ, Cliviæ, Montium, Angriæ, & Veſtfaliæ, Sacri Romani Imperij Archi-Mareſchallus & Elector, Landgravius Thuringiæ, Marchio Miſniæ, necnon Superioris ac inferioris Luſatiæ, Burgravius Magdeburgi, Principali Dignitate Comes, Hennebergi, Comes Marcæ, Ravensbergi, & Bartij; Dominus in Ravenſteyn &c. &c.

POſtquam præmiſſa maturâ deliberatione, & ipsâ ultrò Divinâ diſponente Manuductione in animum induximus, ad Solium Regni Poloniæ per inclyta Liberrimæ Gentis Vota aſpirare, & perennem Sereniſſimæ Reipublicæ Polonæ vovendo felicitatem, in hoc calamitoſo Interregni tempo-

tempore, ſubſidium & emolumenta publica ex futura Electione Noſtra repræſentare, illicò ad Comitia Electionis Statuum, & Ordinum Regni ad evincendum glorioſum conatum Noſtrum, Extraordinarium Ablegatum Noſtrum, Magnificum IACOBVM HENRICVM BARONEM de FLEMING Intimum Noſtrum Camerarium & Colonellum Regiminis in Exercitu Noſtro. Necnon Marſchallum hæreditarium Ducalis Pomeraniæ, Nobis fideliter dilectum amandamus, & expedimus præſentibus, Dantes & concedentes eidem omnimodam Plenipotentiam & Poteſtatem, non ſolùm Propoſitiones & relationes in rem, & favorem Sereniſſimæ Reipublicæ faciendi, publicè declarandi, concluſivè definiendi, ſed & ipſa Pacta Conventa, cum Statibus, & Ordinibus Regni ineundi, & conficiendi, plenariè tractandi, & determinandi, & quidquid per eundem Memoratum Extraordinarium Ablegatum Noſtrum, actum, geſtumvè, promiſſum, & conventum fuerit, Nos id pro rato, & grato habituri ſumus, acſi ipſimet Præſentes, in Perſona propria, id faceremus: firmum, & ſtabile ſervaturi, & inviolabiliter adimpleturi, ac nullo unquam tempore in contrarium ituri, aut venturi, neq; directè, neq; indirectè, ſed firmiſſimè ut præmiſſum eſt, obſervaturi. In quorum ſolidiorem firmitudinem Manibus Noſtris præſens Inſtrumentum Plenipotentiæ cum Sub appreſſione Sigilli Noſtri Electoralis Secretioris ſubſcripſimus. Datum Viennæ 3. Iunij. Anno Domini Milleſimo Sexcenteſimo Nonageſimo Septimo. FRIDERICVS AVGVSTVS ELECTOR (Locus Sigilli Electoralis Secretioris,) *conſcriptos & concluſos in omnibus eorum Punctis, Clauſulis, & Conditionibus propter evidentius robur perpetuæ firmitatis ſupradictus Illuſtris & Magnificus Orator, & Ablegatus Extraordinarius Nomine, & loco Sereniſſimi Electi Novi Regis publicè in præſenti Statuum, & Ordinum Regni, ac Magni Ducatûs Litvaniæ Iuramento perſonali comprobavit, juxta Rotham ejuſmodi: Ego IACOBVS HENRICVS Spondeo & Sanctè juro ad hæc Sancta Chriſti Evangelia Domino DEO Omnipotenti in Sancta TRINITATE Vni. Quia hos omnes Articulos Pactorum Conventorũ, quos cum ampliſſimis Statibus Regni, & Magni Ducatûs Litvaniæ, annexarũq; Provinciarũ, ac Vniverſâ Sereniſſimâ Republicâ, Nomine Sereniſſimi Electoris Saxoniæ, nunc verò Electi Poloniarum REGIS, & Magni Ducatûs Litvaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ, Maſoviæ, &c. &c. Domini mei Clemẽtiſſimi, in præſenti Electione conſtituimus, tranſegimus, & concluſimus; Sereniſſimus Elector Saxoniæ, nunc verò Electus Poloniæ REX, in omnibus & ſingulis eorum Punctis, Clauſulis, Ligamentis, & Conditionibus, ita, ut nec generalitas ſpecialitati, nec ſpecialitas generalitati deroget, ratos habebit, Sacroſanctè obſervabit, & manu tenebit, & confirmabit, & adimplebit; illoſq; juxta Inſtrumentum Denuntiationis Sacramento Iuramenti confirmabit. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Ejus Paſſio.*

In cujus rei certius ac fidelius teſtimonium eadem Pacta Conventa Subſcriptionibus manuum firmata & ſtabilita ſunt. Actum & datum in Campo Electorali inter Varſaviam, & pagum Wola, in Comitijs Magnis Electionis Novi REGIS. Die Vigeſima Septima Iunij. Anno Domini, Milleſimo, Sexcenteſimo, Nonageſimo Septimo.

DIPLOMA ELECTIONIS.

MICHAEL STEPHANVS CARDINALIS RADZIEIOWSKI

Archiepiſcopus Gneſnenſis, Legatus Natus Regni Poloniæ, & M. D. L. Primas Primuſq; Princeps, Senatores, Officiales, atq; Inclytus Equeſtris Ordo Regni, & Magni Ducatûs Litvaniæ.

In Nomine Sanctiſſimæ ac Individuæ Trinitatis.

Significamus præſentibus Literis Noſtris quorum intereſt univerſis & ſingulis. Quod cùm attonitus ſpectet Orbis Reges ac Dominos Noſtros non ſorte naſcendi Nobis tradi, ſed ſola virtute & gloria cõſpicuaq; rerum geſtarum amplitudine fieri. Ita Sereniſſimus ac Potentiſſimus Princeps ac Dominus D. IOANNES Tertius, cùm Regni gubernacula plùs quàm heroicis facinoribus promeruiſſet, Nobis duos ſupra quatuor luſtra Annos, ſuaviter, feliciter, juſtè, ac gloriosè regnavit. Ille poſtquam ad Chocymum ſæpiùsvè alibi ingentes Turcarum & Tartarorum Exercitus profligâſſet, Cæſaris Imperij ſedem, idemq; Imperium maximâ ad Viennam & Parkanum victoriâ firmavit, atq; fortunæ Chriſtianorum inſigni prudentiâ, & heroico animo januas aperuit. Hic igitur fortiſſimus Heros, Princeps Optimus

mus, Patriæ Pater, Religionis Clypeus, Scytharum terror, Bonorum ſpes, & amor meritò nuncupatus, cùm à Throno hujus ſæculi ad immortalitatis ſolium tranſlatus eſſet ab Omnipotenti Domino, in cujus manibus poteſtates ſunt, cujus dextera per illum fecit virtutem, inſperato atrociq; fato Nobis ereptus extitit. Perſolutis itaq; pijſſimo Regi, Clementiſſimo ac Deſideratiſſimo Domino intimi amoris & debitæ pietatis lachrimis, cuncto Chriſtiano Orbe in doloris noſtri conſortium accurrente, Nos Regni Primas cum Senatoribus, Officialibus atq; Ordine Equeſtri Regni, & M. D. L. animum in eam curam intendimus ut afflictæ ac gementis Reipublicæ orbitati conſuleremus, eandemq; ab imminentibus diſcriminibus, quibus expoſita erat Bello præſertim cum Chriſtiani nominis hoſte non ceſſante, Capite, Duce, ac Rectore deſtituti, vindicaremus. Quæpropter prævijs his quæ de lege erant pro die decima quinta Menſis Maij, Milleſimo, Sexcenteſimo, Nonageſimo Septimo Anno. in Campum Electoralem inter Varſaviã & villam Wola, ubi Regũ Electio de Gentis Noſtræ more fieri conſvevit deſcendimus. Ibi non ſolùm numeroſiſſimus Senatus, ſed Vniverſa Regni & M. D, L. Nobilitas Patriarum Legum, Iurium, & Libertatis ſervandæ genio ſtimulata confluxit. Sed cùm externa ſtudia Electoris populi animos, quia liberos in varia diſtraxiſſent, & Candidatorum regnandi ambitu concurrente, acris ſciſſionis funeſtos exitus, pareſq; Aquilas & cognatas acies minarentur. Tandem Divinâ Gratiâ, afflante Spiritu Sancto, qui aſpera in vias planas deducit interpoſitâ Sanctæ Sedis Apoſtolicæ per Eminentiſſimum ac Reverendiſſimum Dominum Fabricium Pauluci, protunc Epiſcopum Ferrarienſem & Nuntium ſuæ Sanctitatis Extraordinarium, Paternâ authoritate; interveniente ſublimi generoſiſſimæ Gentis Antenatorum virtute, quæ Boni publici ſtudioſior, quam diſſoni ſenſus ſequax extat; ventum eſt ad unanimem animorum harmoniam & eam, quâ Reſpublicæ creſcunt, exoptatam concordiam. Itaq; Sereniſſimum Principem ac Dominum D. FRIDERICVM AVGVSTVM, Ducem Saxoniæ, Iuliæ, Cliviæ, Montium Angriæ & Veſtphaliæ, Sacri Romani Imperij Archimareſchalcum, & Electorem, Landgravium Thuringiæ, Marchionem Miſniæ, necnon Superioris & inferioris Luſatiæ Burgrabium, Magdeburgicum Comitem, Principem Hennebergenſem, & Bartij, Dominum in Ravenſtein &c. &c. non tàm hominum induſtriâ, aſt divinitùs liberis cordibus inſpiratum, ſupra cæteros Sceptro & Coronâ dignum judicavimus, & in Regem Noſtrum elegimus & aſſumpſimus. Obligaverat jam pridem Polonorum animos, excelſa tanti Principis Fama & ſympaticâ vi Civium devinxerat corda martialis ille ejuſdem ad ſublimia natus ac enutritus genius, Heroica Indoles, notaq; Magnanimitas & fortitudo. Spectavimus antiquiſſimum Generis ſplendorem, quod à Vithichindo Magno ultra novem ſæcula in meliori Germaniæ parte ſupremo jure dominatur. Summũ Pontificem Gregorium Quintum, ſex Cæſares, primum nempè & ſecundum Henricum, tres ſucceſſivè Ottones, & Lotharium ſecundum, & multos Europæ Cognatos Reges, innumeros Duces & Electores, tàm Saxoniæ, quàm Marchiæ, alioſq; Heroes, quibus omnibus Auguſta Domus Saxonica ad ſupremum Dignitatum faſtigium evecta eſt. Sciebamus ſingulares præfati Sereniſſimi FRIDERICI AVGVSTI Virtutes à

pueritia non in molli otio, ut pleriſq; naſcendi ſorte Dominis contigit, ſed per omnes Militiæ gradus, ad meritum ſupremorum inſtructum, luſtratas ab eodem omnes Europæ Provincias, ut ex aliorum moribus, velut apes è florum varietate meliorem ſuccum eliceret. Nullam ejuſdem ætate in Belgio aut Germania obſidionem aut pugnam, à Cæſareis Confœderatis factam, cui voluntarius Dux non interfuerit. Quæ Supremus Cæſaris Exercituum in Hungaria Præfectus geſſerit, Tranſilvaniam quâ celeritate cum triginta Equitum millibus advolans de barbarorum manibus eripuerit, nemini non innoteſcit. Hæc dum fuerunt militaris ejuſdem Imperij tyrocinia, & adoleſcentis FRIDERICI AVGVSTI experimenta, quæ ad provecti Ducis gloriam ſatis ſuperq; ſufficerent tantiſq; animi dotibus juncta, vegeta ac florens Iuventus, mirumq; artuum robur, vultûs gravitas atque Majeſtas, hæreditaria opulentia, quæ omnia ad Regiam Dignitatem, meliùs præſtandam ac ſuſtinendam contribuunt, animos Noſtros devinxerunt. Sed tunc vel maximè cùm certi fuimus, Spiritum, qui ubi vult ſpirat, Divino ſuo lumine ab ejuſdem corde errorum tenebras excuſſiſſe; Ipſumq; Catolico-Romanam fidem, ſine cujus profeſſione nemini ad Solium Noſtrum datur acceſſus, quam ab aliquot annis futuri neſcius ſecretè profitebatur, jam palàm ac liberè exercere. Tam ſublimium meritorum, quæ ad perfectum Regem efformandum ſufficiunt, habita à Nobis conſideratio & communis tranquillitatis deſiderium ſciſſam Rempublicam, diviſoſq; Civium animos coadunârunt. Hinc Nos Reipublicæ Legibus inhærendo, accedentibus unanimibus atq; concordibus votis, pro Iure liberæ Electionis, Quod Bonum Felix Fauſtumq; ſit, ad DEI gloriam & Patriæ Noſtræ decus, præfatum Sereniſſimum Dominum Dominum FRIDERICVM AVGVSTVM Ducem Saxoniæ, Iuliæ, Cliviæ, Montium Angriæ, & Veſtphaliæ, Sacri Romani Imperij ArchiMareſchalcum & Electorem, Landgravium Thuringiæ, Marchionem Miſniæ, nec non ſuperioris & inferioris Luſatiæ, Burgrabium Magdeburgicum, Comitem, Principem Hennebergenſem & Bartij, Dominum in Ravenſtein &c. &c. in REGEM Poloniæ, & Magnum Ducem Litvaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ, Maſoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolenſciæ, Severiæ Czerniechoviæq; Electum aſſumptum & Coronatum omni meliori modo & forma approbamus, confirmamus & declaramus. Et quadam grati animi memoriâ Regiam Coronam, quâ Otto III. Saxo Imperator Anno Milleſimo primo Boleſlaum Chrobri Poloniæ Principem redimivit, ſuper Saxoniæ Electo7 ris tempora, fortunato Polonæ Gentis & Catholicæ Religionis omine reponimus. Et ſicut Fridericum Tertium Marchionem Miſniæ, ob ademptam proprijs viribus & Copijs Huſſitarum furijs Bohemiam, Sigiſmundus Cæſar Anno 1425. Electorali Diademate donavit; Sic illius Succeſſor FRIDERICVS AVGVSTVS ad Sanctæ Eccleſiæ Romanæ obedientiam veniens, Poloniæ Coronam glorioſiſſimè obtinet. Cumq; jam Sereniſſimus REX perſonali Iuramento firmaverit, quod Leges Noſtras immunitateſq; Eccleſiaſticas & Sæculares per Divos Prædeceſſores Nobis conceſſas & donatas, aliaq; Iura tàm publica, quàm privata, necnon Pacta Conventa integrè ſervabit & manu tenebit. Nos vicè versâ ſanctè & bonâ fide promittimus, quòd eidem Sereniſſimo FRIDERI

CO

CO AVGVSTO REGI, sub Nomine Augusti Secundi eandem fidem, reverentiam, obedientiam, subjectionem & obsequia debita, justa & honesta, secundum Iura & Libertates Nostras, sicut Divis suæ Majestatis Prædecessoribus exhibuimus, semper præstabimus & exhibebimus. Quod quidem Decretum Electionis, in Regem assumptionis, Confirmationis & Coronationis DEO adjuvante exequi cupientes, de communi Consilio & usu, Illustri & Magnifico Domino Casimiro Ludovico Bielinski Succamerario Regni, Cernensi, Macsiæburgensi, Tucholiensi, Osiecensi Capitaneo, Actûs Electionis Mareschalcommittimus, & Potestatem damus, idem intimandi & ad notitiam suæ Majestatis deducendi, ac in ejusdem manus tradendi. Cæteraq; quæ hoc ipsum negotium requirit agendi & perficiendi. Datum Varsaviæ sub tempus Comitiorum Generalium die 16. *Mensis Junij, Anno Domini* 1699.

M. CARDINALIS RADZIEIOWSKI Primas Regni & M. D. L. m. pp.
Locus Sigilli pensilis.

CASIMIRVS BIELINSKI Succamerarius Regni Ordinis Equestris Mareschalcus. m. pp.
Locus Sigilli pensilis.

Potwierdzenie Wiecznego y Doczesnego Traktatow z Iego Cárskim Wieliczeństwem.

APonieważ Imieniem Iego Carskiego Wieliczeństwá Pełnomocny Poseł, Wielmożny Kniáż Dołhoruki potrzebuiąc po Nas y Rzeczypospolitey ponowienia Traktatow Ostatniego Wiecznego y Doczesnego respektem teráźnieyszey Woyny przeciwko Krolowi Szwedzkiemu, *vigore* zupełney mocy ná to sobie dáney ustnie y ná pismie deklárował y upewnił, iż pomienione obádwá Traktaty z strony Iego Cárskiego Wieliczeństwá we wszystkich Punktách, Artykułách, y Parágrafách, także poślednieysze obietnice, Deklárácye y Assekurácye wszystkie, dostátecznie wypełnione y dotrzymane będą, osobliwie względem Ewákuacyi Woysk Moskiewskich wyprowádzenia nieodwłocznego w Kray Nieprzyiacielski, álbo do Państw swoich, oddánia Fortec, Dział Rzeczypospolitey należących, zápłácenia Millionow obiecánych ná Woysko, y w innych Punktách; tedy ná tym fundámencie, y pod wypełnieniem tych Kondycyi, ná pokázánie zobopolney y státeczney przyiázni Nászey y Stanow Rzeczypospolitey, pomienione Traktaty obádwá *salvâ integritate* Wiáry Swiętey Rzymskiey Kátolickiey *utriusq; ritûs Latini & Græci, juxta statum & Conditionem*, ktorych *ad præsens* znayduie się nie tylko powagą teráźnieyszego Ziázdu Válnego utwierdzamy, konfirmuiemy, & *inter Sancita Consilij moderni* ingrossować y wydrukować pozwálamy, ále też y ná Seymie da Pan Bog przyszłym, toż samo wypełnić deklárujemy; co Traktatowi Karłowickiemu z Porthą *præjudicare* nie powinno.

TRAKTAT z MOSKWĄ
w Ktorym continentur Punktá Wiecznego Pokoiu y Sojuszu.

W Imię Swiętey y Nieroździelney Troyce, Oyca y Syná y Duchá S. Páná Bogá Nászego Wszechmogącego, ku wieczney y Swiętey Chwále Iego, y ku nieśmiertelney tego Dzieła niżey wyrażonego pámięci, y sławie, y pomnożeniu Dobra Chrześciáńskiego, y ku ozdobie y pożytkom Narodow Chrześciáń-

ściáńskich do Pokoiu Swiętego skłonionych, Náiáśnieyszego y Dźierżáwnieyszego Wielkiego Hosudárá, Ianá Trzećiego z Bożey Łaski Krolá Polskiego W. Xćiá Litewskiego, Ruskiego, Pruskiego, Zmuydzkiego, Mázowieckiego, Wołhyńskiego, Podolskiego, Inflantskiego, y innych Iego Krolewskiego Wieliczeństwá y wszystkich Stanow Rzeczyposp: Duchownych y Swieckich oboygá Národow Korony Polskiey, y W.X.L. Wielcy y Pełnomożni Possowie: miánowićie z Senátu; Iáśnie Wielmożni, Wielmożni, Krzysztow ná Grzymułtowicách Grzymułtowski Woiewoda Poznáński, Márszáłek Krolowey Iey Mći, Kościáński Stárośta: Marćin Alexander Kniáź z Koźielská Ogiński, Hrábia ná Dąbrownie, Kánclerz Wielki WX. Lit. Mścibowski, Rádoszkowski, Dorsuński, Sydryczyński, Niemonicki, Stárośta. A z Kołá Rycerskiego, z Wielkopolski, Alexander z Przyimy Przyiemski Podstoli Koronny, Ostryński Stárośta; z Małopolski, Alexander Ian z Potoká Potocki, Kásztelánic Kámieniecki, Pułkownik I. K. Włstwá. A z W. X. Lit. Mikołay Kniáź z Koźielská Ogiński, Miecznik W.X.Lit. Márszáłek Wołkowiski. A z drugiey strony Przeswietleyszych, y Dźierżáwnieyszych Wielkich Hdárow Bożą Miłośćią Cárow y Wielkich Kniáźiow Ioánna Alexeiowicza Piotrá Alexeiowiczá, wszystkiey Wielkiey Máłey, y Biáłey Rusi Sámoderszczow Moskiewskich, Kijowskich, Włodymirskich Nowogrodzkich Cárow, Kázáńskich Cárow, Astráhánskich Cárow, Sibirskich Hdárow, Pskońskich y Wielkich Kniáźiow Smolenskich, Iwerskich, Iochorskich, Permskich, Wiátzkich, Bołchárskich, y innych Hdárow, y Wielkich Kniáźiow Nowohoroda Niżowskiey Ziemie Czerniechowskich, Rezánskich, Rostowskich, Iárosłáwskich, Bełoozierskich, Vdorskich, Obdorskich, Kondyńskich, y Wszeiá Siewierney Strony Powolitelow y Hdárow, Iwerskiey Ziemi, Kártáláńskich, y Hrudźinskich Cárow, y Kábárdyńskiey Ziemie Cerkáskich y Horskich Kniáźiow, y innych Mnógich Hołpodárstw, y Ziem Wostocznych Zápádnych y Siewiernych Otczycow, Dźiedźicow, Náśledwnikow, Hdárow, y Obláádetelow, Ich Cárskiego Wlstwá. Iáśnie Oświecone Xiąże y Iáśnie Wielmożni Wielmożni Bliżny Boiáryn Kniáź IMć, Wásili Wásilewicz Holcyn Cárstwennye Więksżey Pieczęći, y Hosudárstwennych Wielkich Posełskich Dźieł, Obereátel y Námiestnik Nowohorodzki Bliżny Boiáryn y Námiestnik, Wielki Borys Piotrowicz Szeremetow, Bliżny Boiáryn, y Námiestnik Sudálski, Iwan Wásilewicz Buturlin Bliżny okoliczny, y Námiestnik Szátcki, Piotr Dymitrewicz Skurátow Bliżny okoliczny y Námieśnik, Murowski, Iwan Iwánowicz Czáádáiew Dumny Dyák, Emelian Ichnáteiewicz Vkráinczow y Dyáki Wásili Bobinin, Wásili Pośniákow, Prokofi Woźnicin Iwan. Po odpráwieniu od Wielkiego Hdárá Nászego I. K. Wlstwá, do Wielkich Hdárow Ich Cár: Wstwá Posełstwá swoiego y po oddániu I. K. Wlstwá. Wieruszczey y pełnomocney Hrámot, tákże y wszystkich Stanow Rzpltey pełney mocy daney, będąc ná wielu Roshoworách mowiliśmy o dotrzymániu miedzy Wielkim Hdárem I. K. Wlstwá. y Wielkiemi Hdárámi Ich C. Wlstwá y Ich Hdárskiey Bráterskiey Drużby, y Lubwy, y czyniliśmy spolne stáránie miedzy Niemi Wielkiemi Hdárámi y Ich Obiema Wielkiemi Hdárstwy, ták Koroną Polską iáko y W. X. Lit. iáko y Rossyiskiem Cárstwem wprzod o wiecznym pokoiu, á potym o spolnym Soiuźie y o wypełnieniu niektorych niedopełnionych Punktow, w Dohoworách Andrusowskich, y Posełskich w przeszłe czásy áż do tego Nászego postánowieniá opisánych y wyrázonych żeby wszystkie niechęći y urázy ná obie stronie uczynione, ná wieczne czásy uspokoić, y miłośćią y błogosławieństwem tegoż Wszechmogącego Bogá w Troycy Swiętey Synà Iego, y pomocą y przyczyną Nádźiei Chrześćiáńskiey Przenáyswiętszey Bogá Rodźice Nászey, y Przeczystey Dźiewice MARYEY y wszystkich Swiętych modlitwámi. My W. Hdár y I. K. Wlstwá y Rzeczyp: Wielcy y Pełnomocni Possowie, y Wielkich Hdárow Ich Cár: Wlstwá. Bliźni Boiárowie y Dumni Ludźie, zgodnie umowiliśmy, postánowili, y utwierdźili. Z drugiey strony miedzy Náiáśnieyszym, y Dźierżáwnieyszym Wielkim Hdárem Nászym Ianem Trzećim z Bożey Łaski Krolem Polskim y Wielkim Xiążęćiem Litewskim, Ruskim y Innych I. K. Mći y Ich Oboygá Wielkich Hdárow Náśledníkámi y wszystkiemi

Stanà-

9. TAkże umowiliśmy y poſtánowiliśmy, że W. Hoſudár I. K. Weliczeńſtwo, Cerkwiom Bożym, y Epiſkopom Łuckiemu, Hálickiemu, Przemyślſkiemu, Lwowſkiemu, Biáłoruſkiemu, y przy nich Monáſtyrom, Archimándryom, Wileńſkiey, Mińſkiey, Połockiey, Orſzáńſkiey, y inſzym Ihumenſtwom, Bráctwom, w ktorych znaydowało ſię y teraz znayduie ſię záżywánie Błáhoczeſtywey Græco-Ruſkiey Religiey, y wſzytkim tám mięſzkáiącym Ludźiom w Koronie Polſkiey y w W. X. L, w teyże wierze zoſtáiącym, żadnego ućiśnienia nie czyni y czynić nie każe, do Wiáry Rzymſ: y do Uniey przymuſzenia; y bydź to nie ma, ále według dawnych Praw, we wſzelákich Swobodách y Wolnośćiách Cerkiewnych, będźie záchowywał. A gdy y zá teráźnieyſzym Kijową w ſtronę Ich Cár: Wlſtwá odeyśćiem, Epiſkopom wyżey pomienionym w Koronie Polſkiey y w W. X. Lit. przebywáiącym, podług Duchownego Ich Obrzędu y zwyczáiu przyiąć Błogoſłáwieńſtwo álbo Poświęcenie od Metropolity Kijowſkiego przyſzło; Tedy to nikomu z nich ná Łáſce I. K. Wlſtwá ſzkodźić nie ma, wzáiem Ich Cár: Wlſtwá Ludźiom y Religiey Rzymſkiey w Páńſtwách Ich Cár: Weliczeńſtwá, zwłaſzczá w teráźnieyſzych odeſzłych ſtronách od Wielkich Hdárow Ich Cárſk: Wlſtwá, w żadney Wierze nie ma bydź bez práwie czynione, y do inſzey Wiáry przymuſzenie, y owſzem będą mieć wſzelką Wolność, tey Wiáry trzymáiąc ſię, y w Dobrách ſwoich żadney przeſzkody y uſzczerbku nie ponoſząc ná Łáſce Ich Cár: Wlſtwá, to im ſzkodźić nie ma, y Religiey ſwoiey wolne záżywánie w Domách ſwoich mieć wolno, y ten Náſzego Dohoworu Punkt (przy inſzych) I. K. Wlſtwá y Rzpltey ná Seymie Wálnym potwierdźić, y w Seymową Konſtytucyą nádrukowáć.

10. VWażywſzy Dobro Cálego Chrześćiáńſtwá, á życząc Narody pod Biſſurmáńſkim iárzmem ięczące, z ták ćięſzkiey wyſwobodźić niewoli. A nádewſzyſtko chcąc prawdźiwą Wiárę Boſką y Chwałę iego, Máchometáńſkie obrzydliwośći wyrzućiwſzy, do Swiątnic Páńſkich wprowádźić, widząc przytym nie pewność wſzelákich z Pogáńſtwem poſtánowienia, że ten Krzyżá S. y wſzytkich Chrześćian ſpolny nieprzyiáćiel Sołtan Turecki, y Han Krymſki poſtánowionych z W. Hdárámi Ich Cár: Wlſtwem Mirnych Tráktatow do niedotrzymánia przywodząc, poſyłáli od ſiebie z Krymu y z Azowá ná Ukráińſkie Ich Cár: Wlſtwá Horody y Miáſtá woiennym náſtąpieniem Boiow y inſzych Murzow z mnogiemi Woyſkámi, ktorzy wielki plon zábráli y znáczne zpuſtoſzenie czynili. Tákże y ná Hdárſtwá W. Hdárá I. K. Wlſtwá, nie dotrzymawſzy uczynionego z ſobą pokoiu, woyną náſtąpili, tedy po mnogich Rozhoworách umowiliśmy y poſtánowiliśmy, że Wielcy Hdárowie Ich Cár: Wlſtwo, według Bráterſkiey ſwey ku Wielkiemu Hdárowi I. K. Wlſtwá przyiáźni y miłośći, y według żądánia Ceſárſkiego Wlſtwá Rzymſkiego y Wlſtwa Fráncuſkiego y Kurfiſtrzá Brándeburſkiego tákże Rzpltey Weneckiey, zá náſtąpieniem poſtánowionego wiecznego Miru zezwolili Ich Cár: Wlſtwá rozerwáć pokoy, ktory z Sołtanem Tureckim y Hánem Krymſkim, dotąd doczeſny mieli. A Soiuſz z I. K. Wlſtwem wieczny obronitelny, poki z Biſſurmány woyná trwáć będźie. A żeby tym gruntownieyſzy y ſkutecznieyſzy ten Soiuſz poſtánowiony zoſtawał, tedy zárázem w tymże woiennym czáśie teráźnieyſzego Roku od Národzenia Chryſtuſowego 1686. á od ſtworzenia świátá 7194. zá mnogie Biſſurmáńſkie nieprawdy dla Imienia Chrześćiáńſkiego, y dla wybáwienia wielu Chrześćian w Biſſurmáńſkiey niewoli ięczących, odwracáiąc ſiły Biſſurmáńſkie, Háná Krymſkiego od Hdárſtwá I. K. Wlſtwá, przy pomocy Bożey roſkażą Ich Cár: Wlſtwá, Woyſká ſwoie do ſieczy poſłáć ze wſzelką woienną Ammunicyą, y ná przepráwách ná Dnieprze, gdźie Krymſkie woyſká zwykły przepráwowáć ſię, zábraniáiąc prześćia do Hdárſtwá I. K. Wlſtwá, y ná tych mieyſcách wſzelkie woienne dźieło y przemyſł nád Nieprzyiáćielem Krzyżá S: czynić. Tákże Duńſkim Kozakom roſkażą Wielcy Hdárowie Ich Cár: Wlſtwá, ná tegoż Nieprzyiáćielá náſtąpić, y przemyſł woienny czynić ná czarnym morzu pod temiż Krymſkiemi Jurtámi y pod ich Horodámi y Miastámi, gdźie woienna okázya potrzebować będźie, w przyſzły záś od Nárо-

rodzenia Chryſtuſowego Rok 1687. á od ſtworzenia świátá 7195: tákże ná potym idące látá, mnogiemi śiłámi ná ſam Krym pomocą z ſtrony Ich Cár: Włſtwá bydź máią, á I. K. Włſtwá Koronnym y W. X. Lit. mnogiem Woyſkom wtéż czáſy woienną imprezą ná Tureckie woyſká y Ordy Białohorodzkie ze wſzytkiemi woiennemi Ammunicyámi, woienny przemyſł czynić, odwracáiąc śiły nieprzyiaćielſkie, żeby ná woyſká Ich Cár: Włſtwá złączywſzy ſię z Krymſkiemi śiłámi nie przyſzli dotąd poki u *W.* Hdárá I. Kr. *Wł*ſtwá y Wielkich Hdárow Ich Cár: Włſtwá, z Biſſurmány ſpolny pokoy nie ſtánie.

11. A Kiedy da Pan Bog Ich Cár: *Wł*ſtwá *W*oyſkom wſtąpić do Krymu, y uczynić woienny przemyſł nád Krymſkim Jurtem, á ieżeli Sołtan Turecki ruſzy, ná ten czás *W*oyſká ná Hdárſtwá Ich Cár: *Wł*ſtwá, á oſobliwie do Kijowá y do innych Miaſt, ná ten czás I. K. *Wł*ſtwá Koronnym y *W*. X. Lit. *W*oyſkom, iść przećiwko *W*oyſkom Tureckim, y nád temi nieprzyiaćielſkiemi *W*oyſkámi, ſwemi śiłámi, czynić woienny przemyſł, odwracáiąc te *W*oyſká od Hdárſtwá Ich Cár: *Wł*ſtwá. Ták też wzáiemnie *W*ielcy Hdárowie Ich Cár: *W*o, *W*oyſkámi ſwemi Krym odwracáć máią, gdyby tákoważ śiłá y potęgá miáłá náſtąpić Biſſurmáńſka ná Páńſtwá I. K. *Wł*ſtwá, á oſobliwie ná Lwow y ná inſze Miáſtá, y znoſząc ſię między ſobą, ieden drugiego rátować tákim ſpoſobem, iáko wyżey opiſano.

12. Y To poſtánowiliśmy *W*ielkim Hdárom Ich Cár: *Wł*ſtwu, po poſtánowieniu tego wiecznego Miru, piſáć do Sołtaná Tureckiego y Hána Krymſkiego w Hrámotách Ich Cár: *Wł*ſtwá, obiawiáiąc o tym wiecznym Miru y o Soiuſzie uczynionym, y żeby Sołtan Turecki y Hán Krymſki z *W*oyſkámi ſwoiemi ná obádwá Hdárſtwá woyną nie náſtępowáli, y od woyny doſtátecznie przeſtáli, y ukontentowánie ná obie ſtrony uczynili, y ieśli po tych Ich Cárſk: *Wł*ſtwá Hrámotách, będą u I. K. *Wł*ſtwá, y u *W*ielkich Hdárow Ich Cár: *W*ſtwá, Sołtan Turecki y Hán Krymſki, Drużby y Miru ſzukáć, y od woyny doſtátecznie przeſtáć zechcą, y w żądániu Hdárſkim ukontentuią, y I. K. *Wł*ſtwá oddádzą záwoiowáne Zamki, Kámieniec y inſze należące, ktore z tym Kámieńcem ſą zwoiowáne, ná ten czás zechcą *W*ielki Hdár I. K. *Wł*ſtwo, y *W*ielcy Hdárowie Ich Cár: *Wł*ſtwo, między ſobą o tym przez Poſłow álbo Poſłánikow, Lubitelne uczynić obſyłki, y z Sołtanem Tureckim, y z Hánem Krymſkim, Mir ſpolnie poſtánowić, y to zwoiowáne, przez pokoy odebráć, y tym I. K. *Wł*ſtwo ma ſię kontentowáć. A to ma bydź zá znieśieniem ſię I. K. *Wł*ſtwá z inſzymi Kolligatámi I. K. *Wł*ſtwá y Rzpltey, do czégo I. K. *Wł*ſtwo y Rzplta przywodźić tych Kolligatow (áby ná to zezwolili) obiecuie, iákoż I. K. *Wł*ſtwo ma nádźieię, że to ćiż Kolligaći Náśi uczynić pozwolą. A ieżeli Sołtan Turecki álbo Hán Krymſki, będą u *W*ielkich Hdárow, I. K. *Wł*ſtwá, álbo u Ich Cár: *Wł*ſtwá Drużby ſzukáć, po iednemu tedy iedná ſtroná bez drugiey, w żadne Dohowory z Sołtanem Tureckim y Hánem Krymſkim wkraczáć, y Miru z niemi czynić nie ma. A bydź tym Dohoworem zá ſpolną I. K. *Wł*ſtwá, y Ich Cár: *Wł*ſtwá Zgodą y Dohoworem, y mieć *W*. Hoſudáru I. K. *Wł*ſtwá, y *W*ielkim Hdárom Ich Cár: *Wł*ſtwá, ſpolne koło tego ſtáránie, żeby poſtánowić Mir z Sołtanem Tureckim, y Hánem Krymſkim, ku pożytkowi I. K. *Wł*ſtwá, y Ich Cár: *Wł*ſtwá Páńſtwom, bez przedłużoney z niemi woyny, ták iáko piſano w tym wyżey miánowánym Punkćie, y zſyłáć ſię o tym *W*ielkim Hdárom I. K. *Wł*ſtwu, y Ich Cár: *Wł*ſtwu między ſobą częſtokroć.

13. PRzytym *W*. Hdár I. K. *Wł*ſtwo *W*ielkich Hdárow Ich Cár: *Wł*ſtwo upewnia, że I. K. *Wł*ſtwá Kolligaći Ceſárſkie *Wł*ſtwo Rzymſkie, y inni, po uczynionym y záprzyśiężonym Dohoworze przećiwko tym Biſſurmánom, w tákoweyże śile y mocy zoſtawáć będą, w iákiey z I. K. *Wł*ſtwem teraz ſą Dohoworámi obowiązáni, y nie obeſławſzy ſię z *W*. Hdárámi z *I. K. Wł*ſtwem, y z Ich Car: *Wł*ſtwem Ceſárſkiemu *Wł*ſtwu Rzymſkiemu, y Rzpltey *W*eneckiey, z Tureckim Sołtanem y z Hánem *K*rymſkim, do Miru nie ſkłaniáć ſię, y iednemu bez drugiego pokoiu nie ſtánowić, y owſzem z ſwoich ſtron záſtawiáć ſię, y odpor y przemyſł nád niemi przy pomocy Bożey, náſtupátelny y obronitelny wſzy-

wſzytkiemi ſiłámi czynić, iáko teraz ieſt do tąd, poki u *W.* Hdárá *I. K.* Wſtwá, y u Wielkich Hdárow Ich Cár: Wſtwá, z tymi Biſſurmány, Woyná y Soiuż náſtupátelny trwáć będźie.

14. TAkże umowiliśmy y poſtánowili, iż *W.* Hdáru *I. K.* Wſtwá y Wielkim Hdárom Ich Cárſk: Wſtwá, przećiwko tymże ſpolnym Chrześćian nieprzyiaćielom Tureckiemu Sołtanowi, Hánowi *Krymſkiemu*, do Obronitelnego y náſtupátelnego Soiuzu wzywáć *K.* Wſtwá Fráncuſkiego, á żeby y on do tego Swiętego złączenia, przykładem wſzyſtkich Pánow Chrześćiáńſkich, przećiwko Biſſurmánom przyſtąpił, y przy pomocy Bożey z ſwey ſtrony Woyſkámi álbo Dźiengámi wſpomagał, iákoby ſię nie dáć temu Pogáninowi nád Hdárſtwy Chrześćiáńſkiemi rozprzeſtrzeniáć; do tegoż wzywáć y innych PP. Chrześćiáńſkich Monárchow, ktorzy ieſzcze w Soiuż nie weſzli, iáko to Angielſkiego, Duńſkiego, *Kr:* Wſtwá, y Rzpltą Holenderſką.

15. AKiedy zá wolą Bożą y zezwoleniem *W.* Hdárá *I. K.* Wſtwá, y Wielkich Hdárow Ich Cár: Wſtwá, z Sołtanem Tureckim y z Hánem *Krymſkim*, pokoy wieczny ſtánie, y woyná ſkończy ſię, ieżeli Sołtan Turecki álbo Hán *Krymſki*, lubo przez Wezyrá, lubo przez Gałgę y Sołtanow, ná Páńſtwá obudwu Wielkich Hdárow, lubo ná ktore z nich iednego náſtępowáli, y pod *Kijow* y ná inne Ukráińſkie Zamki álbo ná Podole, y ku Lwowowi Wezyrá y Báſzow z Woyſkámi Tureckiemi poſłáli, tenże Hán *Krymſki* Gáłgę álbo Horádyná z Murzámi, tedy Soiuż Obronitelny tákimże odwroceniem y ſpoſobámi, iáko o tym wyżey poſtánowiono y nápiſano w dźieśiątym y iedenaſtym Punktách, bydź ma. A ieżeli po dokończeniu teráźnieyſzey woyny, y po uczynionym z Sołtanem Tureckim y z Hánem *Krymſkim* pokoiu, náruſzenia od Sołtaná Tureckiego y od Háná *Krymſkiego* nie będźie, á chćiałby ktorykolwiek z Monárchow *I. K.* Wſtwá, álbo Ich Cár: Wſtwá, nową náſtupátelną Woynę záczynáć, y w Páńſtwá Ich z Woyſkámi iść, tedy iedná ſtroná drugiey, wſpomagáć nie ma, y w tę záczętą ná ſtupátelnieyſzy Soiuzowy Dohowor ma bydź odſtáwiony.

16. TAkże umowiliśmy y poſtanowili, ponieważ pod czás przeſzłego przymierza między Páńſtw *W.* Hdárá *I. K.* Wſtwá y Wielkich Hdárow Ich Cár: Wſtwá Horodámi y Ziemiámi, ktore Horody y Ziemie z ſtrony Ich Cár: Wſtwá, y z záwoiowánego u *I. K.* Wſtwá ſtrony poſtąpione, nie uczyniono do tąd Rozgrániczenia Ziem, że pod czás przeſzłey przećiągłey woyny, w pogránicznych Horodách mieſzkáiący Ludźie, przez ſtáre Gránice w Uiázdách, láſy poſiekli y przyználi, y kleyná popſowáli. Tedy *W.* Hdár *I. K.* Wſtwo y Wielcy Hdárowie Ich Cárſk: Wſtwo, po poſtánowieniu tego wiecznego Miru, pozwala dla tego przypátrzenia ſię z obu ſtron po potwierdzeniu obudwu Wielkich Hdárow Náſzych teráźnieyſzego wiecznego Miru, wyſyłáć pod nie oſoby, pogránicznych Sędźiow y *Kom*miſſárzow z iednego kráiu od Smoleńſká, y od poſtępionych od Witebſká, y od innych Horodow y Ziem z pełnomocnymi ſwemi Hdárſkiemi Hrámotámi, ktorzy pográniczni Sędźiowie y *Kom*miſárze, po obłyſce między ſobą z iechawſzy ſię ná Gránice, y tych Uiázdow z obu ſtron zgromádźiwſzy mnogich ſtárożytnych z Włoſći Ludźi wiádomych, uczynią Inkwizycyą, ieśli w Ziemiách y w wodách, y w leśnych wchodách y gorách, podług ſtárych gránic, ná obie ſtronie władáią, y ſporu iákiego ná obie ſtronie nie máſz, y tym pogránicznym Obywátelom, obá pográniczni Sędźiowie y *Kom*miſárze, ná obie ſtronie przykażą, żeby potym mieli z obu ſtron władze Ziem, podług ſtárych gránic, á gdźie Stárożytni powiedzą Gránicę zepſowáną, tedy ćiż Sędźiowie y *Kom*miſſárze ſámi oglądawſzy, roſkażą przyznáki y kleyná uczynić, y ſtáre miedze poprawić, y przykażą mocno támecznym Obywátelom y z włoſći poddánym przeſtrzegáć tego, żeby we wſzelkich w chodách z iedney ſtrony, drugiey żadne krzywdy potym czynione nie były.

17. AZdrugiego kráiu co *Kijow* Horod, y przynależące do Horodá *Kijowá*, wyżey pomienione Horody y Miáſtá, ktore w trzećim Punkćie ſą wyrażone. Tákże y ná drugiey ſtronie Dnieprá od Cierniehowá, y od Stá-

Stárodubá, wyſſáć z obu ſtron drugich Sędźiow y *Kommiſſarzow*, ktorzy Sędźiowie y *Kommiſſarze*, podług tegoż między temi Horodámi y Miáſtámi Rozgrániczenie Ziem uczynią, y támecznym żyiącym Ludźiom ná obie ſtronie zákażą, y przyznáki porobią, ktoremi Ziemiámi y Miáſtámi, ktorey z nich ſtronie, podług tego wiecznego Miru władáć będźie należáło, poſtrzegáiąc tego, żeby ná obie ſtronie, ni zá co między pogránicznymi Obywátelámi niechęći y niedrużby nie uraſtáły.

18. A Ponieważ wſzytkie zwykły Skárbowi Hdárſkiemu czynić dopełnienie od targowych kupieckich Ludźi Przemyſłow. Tedy w nádźieię obudwu *Wiel:* Hdárow Náſzych Ich Hdárſkiey Bráterſkiey Drużby y Lubwy, y o tym umowiliśmy y poſtánowili, że obudwu *Wielkich* Hdárow *I. K. W.* Wſtwá y Ich Cár: *W.* Wſtwá Targowym Ludźiom (procz żydow) od teráźnieyſzego poſtánowienia wiecznego Miru, iezdźić ná obie ſtronie ze wſzytkiemi Towárámi niezákazánemi z Páſzportámi tak w ſtronę *W.* Hdárá *I. K. W.* Wſtwá, do Stołecznych Zamkow do *Krákowá*, do *Wárſzáwy*, y do *Wilná*, iáko w ſtronę *Wielkich* Hdárow Ich Cár: *W.* Wſtwá, do Cárſtwoiuſzczego *Wielkiego* Grodu Moſkwy, wolno będźie, á Cło od Towárow płáćić podług Uſtaw Obudwu Hdarſtw w zwyczáynych Miáſtách, á nád Uſtáwę ubytku *Kupcom*, y żadney grabieży nie czynić, y tym ich nie odrażáć, y Towárow nie zátrzymowáć, ále wolne Hándle we wſzytkim Obudwu Narodow *Kupcom* záchowáć, tákże y Dźwiną Rzeką do Rygi, y z Rygi do Smoleńſká *Kupcom* Smoleńſkim, y innym w Przemyſłách ſwoich y w Przeiázdách z Towárámi y bez Towárow, mieć drogę ſwobodną bez wſzelkiego zátrudnienia z płáceniem poſtánowionych Ceł, á nád Uſtáwę ubytkow im y grabieżow nie czynić, y tym ich nie odrażáć, y żadnych grabieżow, iáko po te czáſy było nie zábieráć, y Towárow nie zátrzymywáć, ále we wſzytkiey Swobodźie targowe przemyſły, ná obie ſtronie záchowáć máią. A Szlácheie w ſtronie *I. K. W.* Wſtwá, u tych *Kupcow*, żadney rzeczy ſobie ſwawolnie nie wymagáć, y tym *Kupcow* od targowych Hándlow nie odganiáć. Co y w ſtronie Ich Cár: *W.* Wſtwá, tákże wzáiemnym ſpoſobem uczyniono będźie.

19. A Długi ktore ieſzcze przed woyną, y pod czás Przymierza przez pewne Zapiſy y Obligi tákże y przez Dohowory *Kupieckie* uczynione, iednemu ná drugim wolno wźiąć, y między Ludźmi wſzelkiego Stanu ták *Korony* Polſkiey y W. X. Lit. iáko też y Narodu Moſkiewſkiego, y przez przeſzłą woynę przybyłych, y w ſtronę Ich Cár: *W.* Wſtwá Horodow uſtąpionych, kiedy z obu ſtron pokażą ſię, y ſłuſznemi dowodámi obiáwione będą, Tedy wſzelkiemu tákiemu ukrzywdzonemu, podług Wárunkow y Zapiſow, y podług Kupieckich Dohoworow, ná obie ſtrony ſprawiedliwość y doſtáteczna rozpráwá, podług Práwá y Doſtoienſtwá uczyniona bydź powinná.

20. A W ktorey ſtronie ſwowolni y nie poſłuſzni Ludźie pokażą ſię, tedy o nich w pogránicznych Horodách ma bydź obiáwiono Woiewodom y Kommendántom, y nád tymi Ludźmi, podług Inkwizycyey, karánie ma bydź bez miłoſierdźia uczyniono, y z obu ſtron w pogránicznych Horodách Woiewodom y Przełożonym Ludźiom, we wſzelkich ſąſiedzkich Rozpráwách, Dźieſách, ſtáráiącymi ſię bydź, y rozboynikow, y wſzelkich złych nie ſpokoynych ludźi ſzukáć, od ktorych ná obie ſtronie záczną ſię bydź iákie niechęći, gdźie y w ktorych Miáſtách ich ſzukáć y złápáć będźie można, y podług ich win, czynić nád niemi kárę, kto czego będźie zá winę godźien, podług zwyczáynego Obudwu Hdá ſtw Práwá, żeby miedzy Wielkiemi Hdárámi Náſzymi, w niwczym nier chęći nie było. A komu iákie ubytki y ſzkody ſtáną ſię, y rozbiorą te ruchomośći y z inſzymi ludźmi rozdźielą ſię, tedy y to podług Doſtoieńſtwá oddáwyć y Towárzyſzow ich zábronić, tákże czynić Zakázy, żeby potym złych Dźieł czynić nie ważyli ſię.

21. A Ieśli zá przyczyną ktore nieżyczliwośći y urázy zdárzą ſię miedzy obiema ſtronámi, y ktora ſtroná ukrzywdzona będźie, y tey ſtrony Woiewodom y Namieſtnikom dla tákiey krzywdy álbo ućiemiężenia drugiey ſtrony

ſtrony Namieſtnikom y Woiewodom ná bliſkich y pogránicznych Horodách, gdźie ten gwałt uczyni ſię, dáć wiedźieć, y ziechawſzy ſię na Gránicę, te przećiwne poſtępki y uczynki, komu będźie należáło wyſłuchác, y po Bráterſku rozſądźić y ſpráwiedliwość uczynić bez zwłoki prawdźiwie. A tego wiecznego Miru, zá żadne pográniczne niechęći y poſtępki, żadnym obyczáiem nie náruſzáć.

22. AIeſli większe Dźiełá zdárzą ſię, ktorych Pogránicznym Woiewodom roſpráwić y uſpokoić nie będźie rzecz można, y to odłożyć do Poſelſkich Obudwu Wielkich Hdárow ziázdow. A ktorych Poſłow Oni Obá Wielcy Hdárowie, dla tych Dźieł z obu ſtron ná Gránicę zeſzłą, tedy oni między ſobą obeſłą żeby z obu ſtron było zręczno bez wſzelſkiego ſporu ziechác ſię, y o tych Dźiełach, w ktorych będą wyſłáni umáwiáć ſię, y we wſzytkim dobrą Swiętą Spráwiedliwość, práwdźiwie bez zwłoki uczynić maią, á tego wiecznego Miru, dla żadnych przyczyn nie náruſzać.

23. TAkże w tym wiecznym Miru, maią bydź uſpokoione Wielkiego Hdárá I. K. Włſtwá y Wielkich Hdárow Ich C: Włſtwá, wſzytkie Ich Hdárſtwá, Ziemie, Horody, y Poddáni, ták iż żáden Hoſpodár Druch nad Druchem táiemney áni iáwney niedrużby nie będźie zámyſláł, áni ſam ſobą, áni przez inſzych, żadnego złego nie czynić y nie kázáć.

24. OSobliwie tákże W. Hdár I. K. Włſtwo, y I. K. Włſtwá Náſlednicy, y potym będący Krolowie Polſcy y Wielcy Xiążętá Lit: y wſzytká Rzplta Korony Polſkiey y W. X. L. Oboygá Narodow Duchowni y Swieccy, áni ſámi przez ſię, áni przez żádne inne ſubordynowáne Oſoby, iáwnych álbo táiemnych nieprzyiáćioł, ktorzyby byli Wielkim Hdárom Ich Cár: Włſtwu, y wſzytkiemu Roſſyiſkiemu Hdárſtwu, do ſpołkowánia nie przyimowáć, y pomocy im Skárbem y Ludźmi dawáć, y żadnego złego czynić nie máią. Tákże Horodow Ich Cár: Włſtwá Wielko-Roſſyiſkich Máło-Roſſyiſkich, y wſzyſtkich ktore w Dźierzáwie Ich Cár: Włſtwá z Ziemiámi y Prezydyámi, y do nich należącymi Uiázdámi y Poddánymi nie wſtępowáć ſię y nie woiowáć, y żadnego złego nie czynić, y czynić nie pozwáláć, y Niedrucha żadnego nie ſprowádzáć, y ſprowádźić nie kazáć, y Ludźi z tych Horodow y Miáſt w ſwoię K. Włſtwá y Rzptey ſtronę námawiáć, y wywoźić. Zákażą wzáiem Wielcy Hdárowie Ich C: Włſtwo y Náſlednicy Ich, y potym będący Wielcy Hdárowie Cárowie y Wielcy Kniáźiowie Roſſyiſcy, iáwnych áni táiemnych nieprzyiáćioł, ktorzyby byli Wielkiemu Hdárſtwu I. K. Włſtwá, y wſzyſtkiey Koronie Polſkiey y W. X. L. do ſpołkowániá przyimowáć, áni pomocy im Skárbem y Ludźmi, áni okázyey do Niedrużby y do woyny ſámi ſobą, áni przez ordynowáne Oſoby dawáć, y złego czynić nie maią. Tákże y do Horodow I. K. Włſtwá y Rzpltey, ktore do Korony Polſkiey y W. X. Lit. należą do innych I. K. Włſtwá y Rzpltey Horodow y Ziem, y Preſidiá, y do nich należących Uiázdow y Poddánych nie wſtępowáć ſię, y nie woiowáć, y żadnego złego nie czynić, y czynić nie każą, y Niedrucha żadnego nie ſprowádzą y ſprowádzáć nie każą, y Ludźi z tych Zamkow, Miaſt, y Ziem, w ſwoię Cárſ. Włſttwá ſtronę zwoływáć y wywoźić zákażą, y owſzem przez wſzytkie wiecznego Miru látá, z obu ſtron Brát Brátu wſzelkie dobro, y co do Bráterſtwá należy, wyświádczáć máią, żeby Niedrużba nie uraſtáła y do woyny przyczyny nie było, y do rozlánia krwie, y do ſpuſtoſzenia obudwu Hdárſtw, wſzelkim przemyſłem z obu ſtron nie dopuſzczą, owſzem zdźierżą Chrześćiáńſkim ſtárániem, w pokoiu, áni ná żádne rozruſzáiące przyczyny woyny wſzczynáć nie maią, y nie będą.

25. TAkże zgodnie umowiliśmy y poſtánowili, iż teráźnieyſzy Náſz zgodny o wiecznym Miru Dohowor, ná dotrzymánie wiecznemi czáſy Wielcy Hdárowie Ich Cár: Włſtwo przed Swiętą Ewángelią ná Bliznych Boiár y Dumnych Ludźi, y ná Náſzych I.K. Włſtwá Wielkich y Pełnomocnych Poſłow, ſtwierdźić y ſkrzepić zezwaláią. Co wzáiemnie y Náſz W. Hoſudár I. K, Włſtwo, te wiecznego Miru Dohowory, ná dotrzymánie ich wiecznemi czáſy, ná potwierdzonych Wielkich Hdárow Ich Cár: Wſtwá, tákże y ná ſwoiey K. Wł-

ſtwá Hrámotách, przy Ich Cár: Wlſtwá Wielkich Poſłách, ktorzy do I. K. Wlwá z potwierdzoną Ich Hdárſką Hrámotą zeſłani będą, po przyięćiu iey ztwierdźi y zkrzepi, y Przyſięgę ná Swiętą Ewángelią uczyni bez wſzelkiego tłumaczenia, y po uczynieniu tey Przyſięgi tym Ich C. Wlſtwá Wielkim Poſłom ſwoię K. Wlſtwá potwierdzáiącą Hrámotę Hdárſkiemi Máieſtátowemi Koron: y W. X. Lit. Pieczęćiámi, do rąk oddáć roſkaże y do Wielkich Hdárow Ich Cár: Wlſtwá nie zátrzymuiąc odprawić, o ktorych Wielkich Poſłách podług zwycáziu Obſyłká przez Gońcá uczyniona będźie.

26. TAkże umowiono y poſtánowiono, że Wielkim y Pełnomocnym Poſłom, będącym w Obudwu Hdárſtwách w Poſelſtwách przed W. Hdárem I. K. Wlſtwá y przed Wielkiemi Hdárámi Ich Cár. Wlſtwá, dla Ich Hdárſkiey Przewyſokiey Cześći Poſelſtwá ſwoie odpráwowáć záwſze nie nákrytemi głowámi, to ieſt bez czápek. A przyimowáć tych Poſłow, y Poſłánikow, y Gońcow ná obie ſtrony, y odprawić z cześćią dla Doſtoieńſtwá y Przyiázd, y Obiázd ma im bydź dobrowolny bez wſzelkiey záczepki y záźdźierżania. A każdemu z Poſłow, Poſłánikow, y Gońcow, ze wſzyſtkiemi przy nich będącemi Ludźmi, dawáć w obudwu ſtronách ták w Kor: Polſkiey y w W. X. Lit. iáko też w Cártwoiuſzczym Wielkim Horodźie Moſkwie, od przyięćia ná Gránicy, y do odprawy z tego Hdtwá, do drugiego Hdtwá wracáiącym ſię Poſłom po cztery ſtá Rubli, Poſłánikom po 50. Rubli, Gońcom po 30. Rubli ná Niedźiele. Podwod Poſłom po 150. Poſłánikom 50. Gońcom 30. y oprocz tego karmu źimnemi y letnemi czáſy, Poſłom y Poſłánikom, y Gońcom, drwá dawáć, y wodę do nich woźić, iák wiele do ukontentowánia należy, y potrzeba wyćiągáć będźie. A kiedy Poſłom, y Poſłánikom, y Gońcom, komu w ſwoiey drodze zdárzy ſię do Wielkich Hdárow iechać, y po Obſyłce podług Poſelſkiego zwyczáiu, wyſłano do nich będźie, żeby ich z karmámi y z ukontentowániem Poſelſkim przyiąć. A ći Poſłowie dádzą Przyſtáwowi Ludźi y koni Regeſtr, y od Przyſtáwow iák w drozde, ták y przy Wielkich Hdárách Poſelſtwie iák długo będą, Ochrona y Cześć nád nimi, podług Poſelſkiego zwyczáiu, czyniona bydź ma. A umnieyſzenia w niczym iák w Przyięćiu ták w odpráwie do ſámey Gránice nie uczynią y czynić nie każą.

27. AZ tymi Poſłámi, y Poſłánikámi, Kupcom z Towárámi ieźdźić do Obudwu Hdárſtw, ták do I. K. Wlſtwá Kor. Polſkiey y W. X. Lit. ſtołecznych Miaſt do Krákowá, y do Lwowá, tákże y do Wárſzáwy, iáko też y z drugiey ſtrony do ſámego Stołecznego Hdárſtwá Ich Cár: Wlſtwá Horodu, y gdźie ukazano będźie, tárgowáć, álbo ná ſwoie Towáry zámieniáć máią iáwno y nie táyno. A ći Kupieccy Ludźie przy Poſłách ták długo, poki w ſwoich Poſelſtwách trwáć będą, przebywáć mogą. A po odpráwieniu ich, máią z Poſłámi y ná máły czás nie odſtáwaiąc odiáchać. Tákże będący przy Poſłách Ludźie, podmáwiać, y táiemnie z ſobą wywoźić nie máią. A ieśliby kto obwiniony w tym ználaſł ſię, tedy nád tákim obwinionym, Sąd ſkuteczny ma bydź uczyniony. A Kupcom zákazanych Towárow, Gorzałki, y Tábáki, do Roſſyiſkiego Hdárſtwá nie woźić.

28. TAkże w nádźieię wſzelkiego pożytecznego Sąśiedźkiego Dobrá Obudwu Wielkich Hdárow Náſzych Hdárſtwom ſłużącego w oſtrożności nie tylko o poſtronnych nieprzyiáćielſkich zámyſłách, ále y dla przemyſłow w Kupieckich pożytkách, y w innych Bogu przyiemnych dźiełách, zgodnie poſtánowiliśmy, żeby z iednego Hdárſtwá przez drugie Hdárſtwo, z Hrámotámi Hdárſkiemi, przeiázd był wolny y beſpieczny ták z Korony Polſkiey y W. X. Lit. przez Hdárſtwá Ich Cár. Wltwá, z Hrámotámi álbo Páſzportámi, od I. Kr Wlſtwá dánymi do Perſkiey Ziemie y dáley. Tákże y z Hdárſtwá Wielkich Hdárow Ich Cárſ. Wlſtwá Moſkiewſkiego y ze wſzyſtkiey Wielki Ruśi, przez Hdárſtwá Korony Polſkiey y W. X. Lit. z Hrámotámi dla beſpieczeńſtwá do Ich Cár: Wltwá dánemi w rożne ſtrony Hdárſtwá poſłánym, y tym názád wracáiącym ſię bydź w náleżytym beſpieczeńſtwie, y támtędy, kędy poſłáni będą, iechać, y

do

do Hdárſtw ſwoich powrácáć ze wſzyſtkiemi przy nich będącymi pożytkami, w obudwu Hdárſtwách nie zákázánemi y z Ludźmi Ich w ſąśiedzkiey ochronie z wolnym powod naymem, z płaceniem iednák doſtoynych od Towárow, Ceł, iákie w ktorym Páńſtwie poſtánowione będą, ktorzy od Horodá do Horodá tych obudwu Hdárſtw ze wſzyſtkim beſpieczenſtwem y pomocą, bez zadźierżenia przepuſzczeni bydź máią.

29. APonieważ wiele należy obom Páńſtwom Wielkich Hdárow Náſzych, ná prędkiey y częſtey między ſobą obſyłce, dla wiádomośći przez Hrámoty w prędkich zdárzących ſię dźiełách Hdárſkich, á oſobliwie do pomocy ſpolney przećiwko Biſſurmanom, tákże y dla przymnożenia targowych obom tym Wielkim Hdárſtwom pożytkow, z tych przyczyn zgodnie umowiliśmy y poſtánowili, żeby przez Pocztę tákowe obſyłki, ktore prędzey, ániżeli przez Gońcow iák przedtym z wielkim omięſzkániem bywáło, potrzebuią wiádomośći dla beſpieczeńſtwá y potrzeb Hdárſkich dźiáły ſię, y dla tego Poczta z ſtrony I. K. W. Wſtwá począwſzy od mieyſcá rezydencyey I. K. W. Wſtwá przez Hoſudárſtwá I. K. W. Wſtwá áż do Kádzyna Miáſteczká ná Gránicy Wdtwá Mścisłáwſkiego leżącego poſtanowiona będźie, ktora ná káżdą Niedźielę drogę ſwoię odprawuiąc, wſzelkie liſty, y reſponſa iákie Hdárſkie będąli, tákże y tárgowe w drugą ſtronę do Miáſteczká pogránicznego Woiewodztwá Smoleńſkiego, Michnowicze názwánego w Dźierżawie Wielkich Hdárow Ich C. W. Wſtwá będącego náznáczonemu Poczt-Magiſtrowi nád Pocztą od Ich C. W. bez przeſtanku tám będącemu w cáłośći oddáwáć powinna, ktory te Liſty wſzyſtkie przyiąwſzy przez Smoleńſk do Carſtwoiuſzczego Horodu Moſkwy iák náyprędzey odſyłáć ma. A wzáiemnie Liſty y reſponſá Hdárſkie ieśli będą, iako też y tárgowe z Moſkwy do Michnowicz, á z Michnowicz do Kádzyna przyſłáne, Poczt-Magiſter od I. K. W. náznáczony, przyiąwſzy iák náyprędzey do mieyſcá Rezydencyey I. K. W. ſtá odſyłáć będźie. A w obudwu Hoſpodárſtwách w odſyłániu z Pocztámi (procz Hdárſkich ludźi ná obie ſtronie poſyłek Hrámot) od Kupieckich ludźi, y od piſma ich, w ſwoich przemyſłách tárgowych ordynowánych może bydź uſtawa, po czemu płáćić podług zwyczáiu we wſzyſtkich Hoſpodárſtwách będącego, poſtánowiona, y żeby kupieckie Piſma pod zákazem nie przez innych ludźi, ále przez poſtánowione Poczty przeſyłáne y u Pocztárzow zápiſáne były.

30. TAkże umowiliśmy, kiedy da Pan Bog po potwierdzeniu obudwu Wielkich Hoſudárow Náſzych dla nádźieie tego wiecznego Miru, y nie náruſzonego dodźierżánia máią Wielcy Hdárowie I. K. W. Wſtwo y Ich Cár: W. Wſtwo okolicznym Hoſpodárom, z ktorymi wieczny albo doczeſny pokoy, ieſt w Hrámotách lubitelnych, kiedy ſię zdárzy przez Poſłow, y Poſłánikow, ten utwierdzony wieczny Mir obiáwić, żeby nie bez wiádomośći było, żeby y potym między Kupieckiemi ludźmi z okolicznymi Hdárſtwy, tárgowe przemyſły mnożyły ſię.

31. AIeśli zá wolą Bożą, zdárzy ſię ktoremu W. Hdárowi z tego świátá ná wieczne błogoſłáwieńſtwo przenieść ſię tedy po nim náſtępuiącemu W. Hdárowi dla nieporuſzonego dodźierżenia tego wiecznego Miru, drugiego Hoſpodárá przez ſwoich Poſłow obwieśćić, y o ſkłonności ſwey do drużby obiáwić, co podług tego drugi Hoſpodár wzáiemnie uczynić ma, y ten wiecny mir potwierdzonemi ſwoiemi Hdárſkiemi Hrámotámi ſpolnie oba Wielcy Hoſudárowie potwierdźić powinni będą, żeby nie do rozerwánia, ále owſzem do utwierdzenia y do Pokoiu nie poruſzonego ſłużyło.

32. AieśliBy zá nieſpodźiánymi przygodámi ten wiecznego Miru Dohowor piſmem potwierdzony, w ktorym Hdárſtwie w Káncellárycy zginął, álbo do odnieśienia y do oddánia do Káncellárycy gdźie záwieruſzyć ſię miał, tedy też twierdza y trwałość Dohoworu teráźnieyſzego opiſánego w drugim Hdárſtwie będącego, ma oboygu Wielkim Hoſpodárom y Ich Wielkim Hoſpodárſtwom ſpolnie ſłużyć, y w tákowymże nienáruſzeniu teráźnieyſzego poſtánowienia Pokoiu Swietego zoſtáwáć będźie.

33. ADla ſkutecznieyſzego y doſtátecznieyſzego y gruntownieyſzego poſtánowionego ubeſpieczenia, y to co tu wſzyſtko między Nami I.K. Wſtwá y Rptey Wielkiemi y Pełnomocnymi Poſłámi, á między Ich Cár. Wſtwá Bliznemi Boiárámi y Dumnymi Ludźmi, uczyniono, umowiono, poſtanowiono, y dokończono ieſt od Náiáśnieyſzego y Dźierżawnieyſzego Wielkiego Hoſudárá Ianá Trzećiego z Bożey Łaſki Krolá Polſkiego Wiel. Xćiá Litewſkiego, Ruſkiego, y innych od I. Kr. Wſtwá y od Náſlednikow Iego Kr. Wſtwá y tym będących od Wielkich Hdárow Krolow Polſkich y Wielkich Xiążąt Litewſkich y wſzyſtkiey Rzeczyp. Duchownych y Swieckich oboyga Národow Korony Polſkiey y W. X. Lit. także y od Prześwietleyſzych y Dźierżawnieyſzych Wiel. Hdárow Bożą miłośćią Cárow y Wielkich Kniáźiow, Joanna Alexejowicza, Piotra Alexeiowicza, wſzyſtkiey Wiel: Máłey y Biáłey Ruśi, Sámoderzcow, y mnogich Hdſtw y Ziem Woſtocznych, Západnych, y Siewiernych Otczycow, Dźiedźicow, Náſlednikow, Hdárow, y Obláádárelow od Ich Cárſ. Wſtwá y od Náſlednikow á potym będących od W. Hdárow, Cárow, y W. Kniáźiow Roſſyiſkich, cále y nienáruſzenie wiecznymi czáſy, zdźierżano będźie to teráźnieyſzego dokończenie wiecznego Miru trwałe y nieporuſzone ma bydź. Do ktorego poſtanowienia y zápiſu My Wielcy y Pełnomocni I. K. Wſtwá, y Rzeczypoſp: Poſłowie z podpiſániem rąk Náſzych, przy pieczęćiách przyſięgą Náſzą ſpolną z obu ſtron przed Swiętą Ewángelią potwierdźili, y tymi zápiſámi Wielkich Hdárow Ich C: Wſtwá z Bliznemi Boiárami y Dumnymi Ludźmi zozmieniliśmy ſię. Dano to utwierdzenie w Cartwoiuſzczym Wielkim Grodźie Moſkwie, Roku od Národzeniá Páná Náſzego JEZUSA CHRYSTUSA 1686. Mieśiącá Majá Dniá 6. S. N. A od Stworzenia Swiátá Roku 7194.

TRAKTAT POWTORNY
z lego Cárſkim Wieliczeńſtwem.

W Imię Troycy Przenayświętſzey.

WSzem w obec y káżdemu z oſobná, komu o tym wiedźieć należy. Ponieważ Cáłemu Chrześćiáńſtwu dobrze to ieſt wiádomo, iáko *in anteceſſum* Koroná Szwedzká, bez żadnego ſpráwiedliwego pretextu, upátrzywſzy porę y pogodę, kiedy Rzeczpoſp. Polſka, y Monárchia Moſkiewſka trudnośćiámi, y Woynámi implikowáne były, pod ten czás ſwoich ſzukałá korzyśći. Iákoż y ſámą rzeczą od Polſkiey Korony y Monárchii Moſkiewſkiey, wiele Prowincyi y Ziem odćięłá y odebráłá. A y teraz Krol Szwedzki pod pretextem zmyślonego Przyiaćielá z Woyſkámi wtárgnąwſzy, wſzyſtkie Nieprzyiaćielſkie wypełnił ſpoſoby. Nie tylko z Skárbow Dobrá Krolewſkie y Duchowne y Szlácheckie złupiwſzy, ále też Práwá Wolnośći Polſkiey, Zdrádliwym uczyniwſzy ſię Protektorem, z Fundámentu wywroćiwſzy, coś większego y gorſzego umyślił, gdy żadnych medyacyi od poſtronnych Monárchow proponowánych ſłuchać y ákceptować nie chćiał. Tedy iáko Nayiáśnieyſzy y Dźierżáwnieyſzy Auguſt Wtory z B. Ł. Krol Polſki, Wielki Xiążę Litewſki, Ruſki, Pruſki, Mázowiecki, Zmuydzki, Wołhynſki, Podolſki, Inflántſki, y innych, á Dźiedźiczny Xiążę Sáſki, y Elektor. Jego Krol: Wieliczeńſtwo, y cáła Rzeczpoſpolita Oboygá Narodow, ták Nayprześwietleyſzy y Dźierżáwnieyſzy Wielki Hoſpodár Cár y Wielki Kniáź Piotr Alexeiewicz Wſzyſtkiey Wielkiey y Máłey y Biáłey Ruśi Sámoderżec, Moſkiewſki, Kijowſki, Włodymirſki, Nowogrodzki, Cár Kazáńſki, Cár Aſtrácháńſki, Cár Sybirſki, Hoſpodár Pſkowſki, y Wielki Kniáź Smoleńſki, Iwerſki, Tuchorſki, Permſki, Wiatcki, Buſchárſki, y innych Hoſpodár, Wielki Kniáź Nowogrodá, Nizowſkiey Ziemi, Czerniechowſki, Rożáńſki, Roſtowſki, Iároſłáwſki, Białoczerſki, Udorſki, Obdorſki, Kondyńſki, y wſzyſtkiey Siewierney Strony Powelitel, y Hoſpodár, Iwerſkiey Ziemi, Kártáliński y Kruźińſkich Cárow, y Kábárdźińſkiey Ziemie, Cerkáſkich y Horſkich Kniáźiow, y wielu Hoſpodarſtw y Ziem Woſtocznych y Západnych, y Siewiernych Otczyc, Dźiedźic, y Naſlednik, y Hoſpodár, y Obláádátel lego Carſkie Wieliczeńſtwo. Aby ták iáwnych cáłemu Swiátu krzywd ſwoich ſpolnymi y złączonemi śiłámi windykować mogli, ten Soiuſz przećiwko ſpolnemu Nieprzyiaćielowi áż do ſkończenia Woyny poſtánowili z ſtrony Nayiáśnieyſzego Krolá I. Mći

y Rzeczy-

y Rzeczypoſp: przez Iáśnie Wielmożnego wyſoce Zrodzonego Tomaſzá z Dźiałyniá Dźiałyńſkiego, Woiewodę Chełmińſkiego, Podſkárbiego Ziem Pruſkich, Oekonomá Málborſkiego, Kowalewſkiego, Bratyáńſkiego, Lonkorſkiego, Tolkmickiego Stároſtę, Wielkiego y Pełnomocnego Poſłá. A z ſtrony Nayprześwietleyſzego Iego Cárſkiego Wieliczeńſtwá przez Blizniego Boiáryná Admirałá y Hoſpodárſtwenney Poſelſkiey Kancelláryey Naywyżſzego Prezydentá y Namieśniká Sibirſkiego, y Káwalerá Theodorá Alexeiewiczá, Golowiná *de Defenſivo & Offenſivo hoc Fœdere* niżey opiſány, y wyrażony.

1. KOlligácya *Defenſiva & Offenſiva*, ktorá począć ſię ma z potwierdzenia obudwu Monárchow, á trwáć áż do ſkończenia tey Woyny z Koroną Szwedzką, podług tego niżey opiſánego exemplárzá: Aby przećiwko Krolowi Szwedzkiemu, iáko ſpolnemu Obudwu Państw Nieprzyiaćielowi woiować, y przećiwko Woyſkom iego iáko Nieprzyiaćielſkim zá Bożą pomocą czynić operácye, y nád Fortecámi mieć przemyſł, y ná niego iák lądem, ták morzem, iáko ſpoſobnoſć káżdego Monárchy znoſić będźie, náſtępować, y Woynę z nim prawdźiwie y nie obłudnie, iáko ná prawdźiwych y ſzczerych Przyiaćioł y Kolligatow przyſtoi; poki pod ten czás tego Soiuſzu fundámentálny, y beſpieczny, y pożyteczny Obudwom Monárchom, y Państwom z ſkutecznym ukończeniem, Pokoy zá łáſką Bożą y Prowidencyą, z wzwyż pomienionym Krolem Szwedzkim nie ſtánie, mężnie prowádźić obliguią ſię; w ktorym to prowádzeniu Woyny, nie oſobliwych, ále ſpolnych Oboygá Państw upátruiąc pożytkow, iáko w prowádzeniu Woyny, ták w tráktowániu o Pokoy, według ſpolney między ſobą ſzczerey przyiáźni mieć będą correſpondencyą, ieden drugiego Monárchy Intereſſá zá ſwe pewne mieniąc.

2. ABy tym ſkutecznieyſza z pożytkiem Oboich Państw tey Woyny byłá Akcya, ták ſámi Wodzowie Woienni, y ći wſzyſcy, ktorym w tey Woynie Regimentárſtwá zlecone będą, o nádchodzących woiennych Expedycyách y Campániách, y o wſzyſtkim iáko wiernym y Zyczliwym Colligatom należy, záwczáſu znoſić ſię powinni będą.

3. TRáktatu Pártykulárnego żadnego ieden bez drugiego czynić nie będźie; y owſzem w żadne Pártykulárne Correſpondencye, lub liſtownie, lub uſtnie wdawáć ſię, y żadnych propozycyi ſłuchać nie powinien. Y choćby ſam Nieprzyiaćiel lub przez ſwoich Poſſow, lub przez Mediatorow iákich, pártykulárny ktorcy Stronie obiecywał, y deklárował Pokoy, ácceptować go ieden bez drugiego nie ma; ále ieden Drugiemu wiernie y życzliwie donieść, iáko ſpolnego Nieprzyiaćielá gromić; tákże, gdy do tráktowánia przyidźie, poſpołu obá Monárchowie tráktować będą.

4. PPonieważ Iego Kr. Wćſtwo y Nayiáśnieyſza Rzeczpoſp: podług ſtanu teráźnieyſzych czáſow, ſámi przećiwko ſwemu niepoſłuſznemu Poddánemu Paleiowi Práwá wynáleść przeſzkodę máią; dla tego Iego Cár: Wieliczeńſtwá, iáko Przyiaćielá, Sąſiádá, y Mocnego Colligatá w tey mierze o pomoc proſili. I ták mocą, y pod Walorem tey Colligacyey Iego Cár: Wielicz: bierze to ná ſię: że Paley choćiaſz dobrym, álbo złym ſpoſobem do wrocenia Fortec y Mieyſc, ktore w świeżym Vkráińſkim Zámieſzániu wźiął, przymuſzony będźie, y one Krolowi I. Mći y Rzeczypoſp: bez wſzelkiey pretenſyey, iáko nayprędzey bydź może, á naydáley ná przyſzłoroczną Cámpánią powroći, pod determinácyą Paleiowi Amniſtyi, ieżeli dobrowolnie Fortece ſwywolnie w tych zámieſzániách opánowáne, odda.

5. IAko Iego Cár: Wielicz: po te czáſy ſwoie Zwyćięſkie oręża, nie tylko w Inflánćiech, ále y innych mieyſcách, cokolwiek w Poſſeſſyách ſpolnego Nieprzyiaćielá zoſtawáło, przy mocy Náywyżſzego prowádźił, tak napotym prowádźić będźie tákim ſpoſobem, że te wſzyſtkie Fortece, Miáſtá y Zamki, ktore w cáłym Xięſtwie Inflántſkim, y przynależących do niego Ziemiách, cokolwiek do Rzeczypoſp: należáło, y zá pomocą Bożą od Iego Cár: Wieliczeńſtwá wźiętych bydź może, Iego Kr. Wieliczeńſtwu y Nayiáśnieyſzey Rzeczypoſpolitey bez nadgrody z ochotą odda, y uſtąpi.

6. YAby tym ſkutecznieyſze nienáruſzoney przyiáźni ku Iego Krolewſkiemu Wieliczeńſtwu z ſzczerey ku Rzeczypoſpolitey miłośći Iego Cár: Wieliczeńſtwá było okazánie, rozważáiąc ruinę przez Krolá Szwedzkiego, dla ktorey z ćięſzkośćią mogą bydź Rekruty Woyſk Cudzoźiemſkich, piechoty Dwánaśćie Tyśięcy ſpoſobem Cudzoźiemſkim ubráney, pod commendę I. Krol: Wielſtwá do Woyſk Rzeczypoſptey (oprocz poſiłkow Wielkiemu Xięſtwu Lit: dánych) poki tá Woyná Szwedzka ná Fundámencie tego Tráktatu trwáć będźie, ſłuſznym doſtátkiem ták Altyleryey, prochow, ammunicyi, iáko y z doſtátkiem płacy, bez wſzelkiey zaſzkody od Rzeczyp: nagrody dáć obiecuie.

7. LUbo Nayprześwietleyſze Iego Cárſkie Wieliczeńſtwo śiłá Dokumentow prawdźiwey Przyiaźni świádczy Nayiáśnieyſzemu Krol: Wieliczeńſt: Polſkiemu y Rzeczypoſpolitey cáłey dodáiąc licznego y Monderownego *in ſuccurſum* Woyſká, prowádząc chwalebną y ſzczęśliwą *per diverſionem* Woynę, nie żałuiąc wielkich koſztow dla przyiáźni

iáżni Rzeczypoſp: Polſkiey, ná oppugnacyą Zamkow y Fortec, iednákże áby ieſzcze tym większy ſwoy pokazał affekt, iáko Nayiáśnieyſzemu Krol: Wieliczeńſtwu Polſkiemu, ták cáłey Rzeczypoſpolitey deklaruie Nayprześwietl: I. Cár: Wieliczſtwo po ſkończeniu tego Tráktatu przez Poſłá ſwego u Dworu I. K. Wielictwá Polſkiego rezyduiącego dáć ná Rok 1705, zá potwierdzeniem I. K. Wlcſtwá bez odwłoki pod mocą tego Tráktatu, Woyſku, przez ręce Iáśnie Wielm: Tomaſzá Działyńſkiego, Woiewody Chełmińſkiego, Poſłá Wielkiego y Pełnomocnego Rublow, ná Moſkiewſką Monetę ráchuiąc, Dwákroć Sto Tyśięcy co uczyni ná Polſką Monetę Dwá Milliony, inkluduiąc w to námowioną, podług umowienia z Xięſtwem Litewſkim Summę y iuż dáną *in vim* Tráktatu Trzydzieści Tyśięcy Rublow, ieżeli one od I. Cár: Wlcwá Poſłá dáne ná Woyſko Rzeczypoſp, ktora to Summá nie ná co inſzego ma bydź obrocona, tylko ná Woyſká Oboygá Narodow ma bydź rozdáná, przy Commiſſarzách Moſkiewſkich przez ręce tegoż pełnomocnego Poſłá, ſpoſobiąc; áby teſz Woyſko ná przyſzłą da Bog Kámpánią w Roku 1705tym, iáko nayporządniey do operácyey Woienney wcześnie wyiść mogło, ktorego Woyſká Rzeczpoſpłta z Wielkim Xięſt: Lit: podług poſtánowienia Seymowego Regulárnego, y dobrze monderownego, Káwáleryey Dwádźieśćiá y Ieden Tyśięcy Oſm Set, Infánteryey Dwádźieśćiá ſześć Tyśięcy, Dwieście Rzeczpoſpłta mieć powinná. W przyſzłe záś látá poki Woyná tá trwáć będzie, y Szwedźi w Polſzcze znáydować ſię będą, dekláruie, y obliguie ſię Iego Cár: Wlcſtwo ná káżdy Rok po ſobie idący w Máiu, gdy Woyſko ná Campánią wychodźić będzie, po dwákroć Sto Tyśięcy Rublow Moſkiewſkiey Monety, to ieſt, po Dwá Milliony; ktore przez ręce tego wzwyż miánowánego Poſłá I. W. Tomaſzá z Dziáłyniá Działyńſkiego, Woiewody Chełmińſkiego przy Kommiſſarzách Moſkiewſkich, ná Woyſká Koronne, iáko Wielkiego Xięſt: Lit: Áctu przy Iego Kr. Wlcſtwie y Cáłey Rzpltey woiuiące, rozdawáne bydź máią; Zá ktore Summy żadnych Pretenſyi Nayprześwietleyſze I. Cár: Wlcwo, ták do Krolá I. Mći, iáko y Rzeczypltey, iáko też y W.X.L. procz ſzczerego dotrzymánia uczynionego Tráktatu mieć nie powinni.

8. A Ieżeli Iego Kr. Wlctwá y Naiáśnieyſzey Rzeczypltey oręża ták ſzcześliwe będą, że Nieprzyiaćiel z Polſki wygnány będzie, tedy obliguie ſię I. K. Mć, y cáła Rzeczpłta, áż do Záwárćia ſpolnego z Nieprzyiaćielem pokoiu, wſzyſtkiemi śiłámi w Páńſtwách Szwedzkich woiowáć, y Fortec dobywáć, y *Sedem belli* támze przenieść.

Ten uczyniony Soiuſz Strony obiedwie przez Iáśnie Wielmożnych z ſtrony I. K. Mći y Rzptey przez pełnomocnego Poſłá, z ſtrony záś y woli wyráźney I. Cárſk: Wielcſtwá, przez Wielkiego Káncleržá ſwego, rękámi własnemi podpiſáli, y Pieczęćiámi ſwymi ſtwierdźili. Dźiało ſię w Nárwie Die 30. Auguſti. 1704. Anno.

Securitas Dobr Metropoliey Władyctw, y Archimándryi Pecárſkich, tudźież Oſob wſzyſtkich Ritus Vniti Græco-Rutheni.

STOſuiąc ſię do dawnych Praw y Konſtytucyi publicznych, oſobliwie 1667. & 1678. wſzelkie beſpieczeńſtwo Dobrom *generaliter* wſzyſtkim do Metropolyi, Władyctw, y Archimándryi Pecárſkiey w Páńſtwách Náſzych leżącym, *authoritate* teráźnieyſzego Wálnego Ziázdu *omni meliori modo* aſſekuruiemy, y ieżeliby iákie *injuriâ temporum* były *avulſa*, álbo też *ad ſequiorem informationem nulliter* wynieśione Przywileie, tedy one *exnunc reſcindimus, & liberam vindikationem & rehabitionem* Wielebnemu Ierzemu Winnickiemu Epiſkopowi Przemyſkiemu Nominatowi Metropolyi *committimus*. A iáko pożądáne Dźieło złączoney Religiey zá dárem Duchá Swiętego, przez Coniunkcyą Narodu Ruſkiego w Páńſtwách Náſzych prawdźiwie *Gentes in unitate fidei congregavit*; tedy áby zá Pánowánia Náſzego, tym bárdźiey utwierdzone było, wſzelkie oſoby, iák ſtanu Duchownego, ták y Swieckiego, y ſámego pomienionego Wielebnego Winnickiego, Epiſkopa Przemyſkiego Nominatá Metropoliey w Náſzę bierzemy Protekcyą, & *omnimodam ſecuritatem* powagą Náſzą, y cáłey Rzeczypoſ: ſtánowiemy, y przyrzekamy.

Kommiſ-

Kommiſſya ná Odebránie Białey Cerkwi, Fortec, y Mieyſc Vkráińſkich, iáko y innych, tudźieſz y Armat.

MAiąc *indubitatam firmitudinẽ* ták z przeſzłych, iáko y teráźnieyſzych deklárácyi Nayiáśnieyſzego Cárá I.Mći Kolligatá Náſzego, przez Wielmożnego Xiążęćiá I.Mći Grzegorzá Dołhorukiego, Poſłá Pełnomocnègo, względem oddánia Białey Cerkwi, y innych Fortec, y Mieysc Vkráinſkich do Rzeczypoſpolitey według Opiſu Páktow należących, tudźieſz y Armat ná odebránie onych, y oſádzeniie Commiſſárzow Náſzych z należytą aſſiſtencyą do Wielebnego, Wielmożnych, y Vrodzonych Rádámi Grodźińſką, Lwowſką, y Lubelſkiemi deſtynowánych, *ſupplendo quemvis defectum Perſonarum, fatis, vel Legalitatibus abſentium*; ná ten czás Vrodzonych Athánázego Miączyńſkiego Podſkárbiego Nadwornego, Piotrá Henryká Przebendowſkiego, Kráyczego, Koronnych, Ierzego Szalkiewiczá Kijowſkiego, Olſzáńſkiego Wołhyńſkiego Chorążych, Steckiego Liniewſkiego Łowczego Wołhyńſkiego, Rybińſkiego, náznáczamy y ordynuiemy; ktorzy *ſecundùm tenorem* Tráktatu Inſtrukcyi Náſzey *ſibi commiſſa expedire* będą powinni.

Obroná Rzeczypoſpolitey.

KIedy Koroná Szwedzka dotąd ſię nie ſkłánia do Pokoiu, áni *per externas mediationes* niè ſzuka przyſtoynego Tráktatu, owſzem po całey Polſzcze y W. Xięſt. Litewſkim, y incoporowánych Prowincyách żáłoſne *abominabilis deſolationis* po ſobiè zoſtáwiwſzy *veſtigia, & ruinas ruinarum*, ieſzcze głęboko utáione imprezy ſwoie w dálſzy podobno czás odkłáda, tákże, z tym Narodem, ktoremu przeſzłych czáſow żadney okázyey Polſká nie dáłá, y ſámá go náturá y odległość mieyſcá *veteri illo ævo* morzem od niey oddźieliłá, ták prędko ſię uſpokoić nie możemy: żábiegáiąc zátym dálſzym *ab extra* niebeſpieczeńſtwõ, tudźieſz dla iák naydoſkonálſzego ná potomne, czáſy od Szwecyey ubeſpieczenia, iáko popárćie dálſzey Woyny uchwalone ták tym końcem Komput Woyſká Koronnego Seymem Lubelſkim poſtánowiony, *& in ſcripto ad Archivum* regulowány, y determinowány, *cum certa diſtinctione & qualitate ejus*, w rzeczy ſámey wyſtáwiony mieć chcemy. A że, Uchwały y Podatki tegoż Seymu Lubelſkiego z nieodźáłowánym zawodem całey Rzeczypoſp: ná pápierze, oſchnęły, y ſkutku ſwego nie wźięły, przyco y Zołnierz nie mogł bydź płátny, y w ſłuſzny porządek Woyſkowy przyez ſpoſobiony; áni proporcyonálne śiły przećiwko potędze nieprzyiaćielſkiey erygowáne, á przeto y Rzeczpoſpita nie mogłá mieć *juſtum præſidium ex armis*, áni ták dobrze záſłużone Woyſko należytą zapłátę y ukontentowánie krwáwych zaſług ſwoich, ktore, *inter prima juſtitiæ opera* mieć powinniſmy, oſobliwie zá ták chwalebne Cnego Rycerſtwá czyny, nie poruſzoną ſtáłość, y żárliwość ná zaſzczyt Wiáry Swiętey Kátolickiey, Doſtoieńſtwá Náſzego, Oyczyſtych Praw, Swobod y Wolności; chcąc zátym Woyſko záchęćić do iák nayle-

naylepszych Woiennych operácyi, lubo po ták srogiey desolácyey, ciężko iednák sobie czyniąc, á dogadzaiąc potrzebom publicznym, zá zgodą wszech Stanow zgromádzonych, zapłatę sposobámi niżey opisánemi przyimuiemy, dekláruiemy, y wáruiemy.

Regulárna y Punktuálna Kwártałowa płáca Woyſku Koronnemu, ze Skárbu Koronnego.

CHcąc kiedykolwiek Stany Rzeczypospltey *per tot mala, & ultimam* práwie *ruinam* wyprobowáne, nieszczęśliwości publiczne z nierządu nie płánnego Woyská pochodzące z Oyczyzny wyprowádźić, y tychże *omnem abolere memoriam*, tákową ná przyszłą subſiſtencyą onego, ták letnią, iáko y zimową, tudzież ná Zołd y gázę do Skárbu Koronnego według Ordynácyey ná teráźnieyszym Ziezdźie postánowioney, y áprobowáney zá zgodą wszech Stanow Ziázdu teráźnieyszego pozwalamy, y dekláruiemy Importáncyą *præciſè* do dwoch lat tylko; *ſine præjudicio* Seymu, ktory w Roku tym, álbo iák nayprędzey będźie mogł bydź *juxta Diploma Noſtrum*, Stanom Rzeczypospl: *commodè* wárowálśmy, y tu wáruiemy y áſſekuruiemy: *1mò.* Szelężne, álbo groszowe, według wárunkow y opisu Konstytucyey Lubelskiey, *cum hac præcautione & declaratione:* áżeby Dobrá *generaliter* wszyſtkie Krolewskie, Ziemskie, y Duchowne, *nullis exceptis, etiam* y te, ktore są przed tym, lub teraz *lege publicâ* od wszelkich *in genere & ſpecie* ordynáryinych, y extraordynáryinych ćięzarow wyięte, y libertowáne *ferendum onus ultimæ conſumentiæ*, nie unikáły; ále ią *æquè & æqualiter* do Skárbu Koronnego wnosiły: żeby nie pułroczna, ále Kwártałowa *directè* do Skárbu Koronnego byłá importáncya. *2dò.* Cło Generálne Rzeczypospltey Wodne, Lądne, y Winne, *nemine excepto, cujuſcunq. ſit ſtatûs & Præeminentiæ*, ktore Cło generálne od Zboża, Win wszelkich, Węgierskich, Zamorskich, y iákichkolwiek inszych, od Potászow, Bławatow, Máteryi, Ołowiu, gletyty, fukná, płocien, korzenia, śledźi, futrá, woskow, łoiow, wełny, Chmielow, Galmánow, od drzewá rozmáitego rzekámi zá gránice idącego, od ryb, y innych wszelákich *quocunq. titulo* názwánych towárow, nic *penitùs* nie excipuyąc, wybierać się będźie, według Instruktarzá dawnego *lege publicâ* ápprobowánego; á táxá *ſecundùm pretia rerum*, iáko w tymże Instruktarzu są wyrázone, álbo iáko *pro tempore pretia rerum current*, miánowićie od káżdego Stá złotych dobrey monety *ad Regnum in vim* Czwartego groszá Donátywy Aukcyi stárey po złotych sześćiu *ejuſdem monetæ, extra Regnum* záś względem tychże Ceł, y Ewekcyi po złotych ośm, *cum hac declaratione:* że Stan Szláchecki do Cłá *Menſæ Noſtræ Regiæ Antiqv.* názwánego, y do Aukcyi *Subſidij Hybernalis* nie ma bydź obligowány. To iednák *adjicitur & præcavetur*, że co przed tym od Wołow płácono *ad taxam*, to teraz *ſine diſtinctione* od káżdego Wołu zá gránice wychodzącego, *nemine excepto*, po bitym *in ſpecie* Taleru, álbo sześćiu Tynfow *ſolutionem* postánawiamy; iáko y to, że ná woły nikomu *abſolutè* żadna nie ma służyć defalkátá, od inszych záś Towárow, tylko *decima pars, ſalvâ ſtrictâ*

revi-

reviſione. Zeby też ludźie Kupieccy (*ex quo tenentur* do ſolucyi Cłá *Menſæ Noſtræ Regiæ*, y *Subſidij Hybernalis*) nie podſzywáli ſię pod ochronę Stanu Szlácheckiego, reaſſumuiemy poſtánowione *lege publicâ* wedle dawnych Inſtruktarzow *providendo indemnitati* Skárbu Koronnego *juramenta*. *3tiò.* Myto od rzeźi rogátego y nierogátego bydłá po Miáſtách, Miaſteczkách, y Wśiách, Krolewſkich, Duchownych, y Szlácheckich, *excepto* Dworow Szlácheckich, co tylko *preſsè* do ſzczegulney potrzeby onych należy: iednák żaden *abſolutè* Rzeźnik pod tę excepcyą podſzywáć ſię y płacy Mytá unikáć nie powinien, pod wolnym tegoż towáru, tám gdźie go záſtáną u tákowego Rzeźniká ná Skarb Koronny zábierániem; *in defectu* záś towáru iuż ſprzedánego, *pœnâ duplici, quatuor decem Marcarum Polon: in quovis Foro* karány bydź powinien. A ktoby ná uſzczerbek prowentu tego *& in convulſionem* tey Uchwały gdźiekolwiek w Koronie, miánowićie w Woiewodztwách y Miáſtách Pruſkich, protekcyą tákowym dawał, y Płacą tegoż Mytá, lub Exekucyą z niepoſłuſznych iákimkolwiek ſpoſobem *per ſe vel ſubordinatos*, Officyáliſtom Skárbowym támował y przeſzkadzał, tákowy *rigori pœnæ peculatûs in quovis Foro ſibi competenti ſubeſſe* ma. A to pomienione myto ma bydź płácone tym ſpoſobem; od wołu iednego *currenti monetâ* złotych trzy, od krowy iáko y Iáłowicy złotych dwá, od wieprzá karmnego złotych dwá, od chudźcá złoty ieden, od ćielęćiá groſzy piętnaśćie, od ſkopu groſzy dwánaśćie, od iágnięćiá groſzy ſześć. *4to. Depoſitoria* po Miáſtách *per Leges antiquiores* ſpecyfikowánych *cum interpoſito confiſcationis rigore* reaſſumuiemy. *5to.* Ná wypráwę Zołnierzá Pieſzego ze dwudźieſtu y iednego Dymow *juxta Taryffam Anni 1661.* z Dobr *generaliter* wſzyſtkich po złotych Polſkich Dwieśćie czterdźieści ná pierwſzy rok, ták żeby pierwſzego do Skárbu wchodźiło ná bárwy, munderunki po złotych Sto czterdźieści. A przy Woiewodztwách ná Lenungi złotych Sto zoſtawáło. Drugiego záś roku ná popráwę barwy, y Munderunku do Skárbu złotych ſześćdźieśiąt. A przy Woiewodztwách ná Lenungi tákże złotych Sto; á to *ſub rigore Executionis*; A ná Poborcow *ſub pœna peculatûs*. Konſtytucyą záś o Deklárácyách Podatkow *Anni 1699.* ná przyſzły Seym *ad diſcernendum* záchowuiemy. A gdźieby po odpráwioney Kampániey pokazał ſię deceſs w Regimencie, uchodząc Rekrutow, każde Woiewodztwo y Ziemiá powinná ſupplementowáć ludźmi ſwoię wypráwę. W czym odezwáć ſię wcześnie, y przeſłáć *defectum* do Grodu *Loci* powinni Officyerowie; á ná tych My *ex nunc* zá záleceniem Hetmáńſkim Liſty przypowiednie wydáć rozkażemy, á oni powinność pełnić z Gaż własnych po Woiewodztwách nie omięſzkáią, ktorych to wſzyſtkich Podatkow *Currentia* záczynáć ſię ma w Roku teráźnieyſzym záraz *poſt Evacuationem* Woyſk Auxiliárnych, ktorą *præcavemus* Stanom Rzeczypoſplitey, *à die prima Septembris* Roku teráźnieyſzego. Te tedy Podatki Wielmożny Ian Ierzy ná Przebendowie Przebendowſki Podſkárbi Wielki Koronny *omni meliori modo, & exactitudine* do iák naylepſzego przywodźić porządku, y do ſiebie przez ſwoich pownych y niezáwodnych Adminiſtratorow wſzyſtkie odbieráć będzie; Sze-

lężne iednák y podymne exequować ma *cum attendentia & inſpectione* ſkárbowego Dworzániná *ſalariati* ze Skárbu, przez Poborcow ná Seymikách *preſsè* do ſzelężnego y podymnego obránych, ktore to Seymiki *in vim Relationis & Executionis Sancitorũ præſentium* ná dźień Dwudźieſty oſmy Mieśiącá Lipcá w Roku teráźnieyſzym wſzyſtkim Woiewodztwom, y Ziemiom Koronnym *in locis ſolitis*, á Woiewodztwu Kijowſkiemu w Zytomierzu náznáczamy, A *in caſu* Zerwánia, *in craſtino* przez pierwſzego Senatora, lub Vrzędniká Podánych, & *in omnem alium eventum* przez ſam Skarb Koronny Subſtytuowánych *prævio Iuramento* przed Wielmożnym Podſkárbim Koronnym, lub *coram Actis Caſtrenſibus in attendentia* Plenipotentá Skárbowego *genere Nobili*, przez tychże Poborcow *præſtando in eam Rotham*, iáko ma od wſzelkiego ſzynku Czwárty Szeląg *ſine fraude*, bez folgi y wymyſlnych interpretácyi Arendárſkich notować, wybierać, y do Skárbu wnośić co Kwártał *ſub pœnis* ná tychże Poborcow *peculatûs*; á záś *Confiſcationis ſuper quovis damnificatore Theſauri, extendendis.* Wielmożny záś Podſkárbi Koronny iák nayſpráwiedliwſzą y naylepſzą dla Dobrá poſpolitego wywiodſzy Táryffę ná Trybunał Skárbowy przywieźie, y *realiter* zweryfikuie. Tákże y Dymowe, y Wypráwy importáncya ná munderunek *ultimis diebus Octobris Anno præſenti* do Skárbu Koronnego rázem zá cáły Rok, przez Poborcow ma bydź wnieśiona, *ſub eodem ut ſupra rigore.* Drugą záś Importancyą ná Lenungi przy Woiewodztwách y Ziemiách zoſtáwioną, też Woiewodztwá y Ziemie co Kwártał *in promptu* mieć y punktuálnie ná początku Kwártałow do rąk Pułkownikow wypłácać będą powinny. Toż ſię ma rozumieć y o drugim roku *per omnia.* A z tych wſzyſtkich tákowych Importáncyi tenże Skarb Koronny Woyſku Koronnemu, ták Polſkiego, iáko Cudzoźiemſkiego Zaćiągu, według komputu ſobie podánego Authentycznego *ex Scripto ad Archivum* Seymu Lubelſkiego wyiętego, *quo ad quantitatem & qualitatem ex Conferentia bellica per Miniſtros Statûs & Deputatos* tak z Senátu, iáko *ex Equeſtri Ordine* przy Wielmożnych Hetmánách z tego Záźdu náznáczonych, z podpiſámi Nayprzewielebnieyſzego w Bogu I. M. Xiędzá Prymaſá, y Urodzonego Márſzałká Generálney Konfederácyi Stanow Rzeczypoſpolitey umowionego y ſpecifikowánego, á to przy Liſtách Náſzych przypowiednich wſzyſtkim *in genere* Chorągwiom y Regimentom *æquali proportione* zaſługi co Kwártał wypłácać ſkutecznie będzie, záczynáiąc *à prima Auguſti* Roku teráźnieyſzego, ták áby Woyſko Koronne tákową regulárną płacą ukontentowáne *in poſterum* záchować ſię mogło, ták ná ſtánowiſkách, iáko przechodách, *juxta modum, ordinem & rigores præſcriptos* w opiſániu teráźnieyſzym *de Diſciplina Militari.* Też Podatki *in genere & ſpecie* ná tey Rádzie uſtánowione, y Woiewodztwá Pruſkie zupełnie we wſzyſtkim do Skárbu Koronnego pełnić y wnośić máią, iáko przedtym importowáli, kiedy płacá do Skárbu Koronnego należáłá *ſub rigoribus ijſdem* co y Woiewodztwa Koronn. Stárych záś Zaſług, według Vchwały Seymu Lubelſkiego Zapłátá *cum plena ſui aſſecuratione prorogatur* do Seymu przyſzłego, żeby wprzod ná Trybunale Skárbowym Rádomſkim *Calculatio &*

Liqui-

Liquidatio z Woyſkiem ſzkod y krzywd Rzeczypoſp: *præcedere*, y támże *verificari & compenſari* mogłá *prævià inibidem liquidatione & compenſatione* Woiewodztw y Ziem, ktore *in toto, vel in parte* ná Stáre Zaſſugi upłáćiły, co nie ma *præjudicare* Stárym Zaſſugom, ktore dawnymi Trybunałámi przed Seymem Lubelſkim ſą liquidowáne, y zá aſſygnácyámi od Woiewodztw przyięte.

Trybunał Skárbowy.

POnieważ zápłatá Regulárna Woyſku Koronnemu *modo, genere, & ſpecie* Podátkow ná teráźnieyſzym Zieździe zá powſzechną Stanow Rzeczyp. zgodą *in futurum* obmyślonych obwárowána ieſt, chcąc náylepſzy, ták importáncyi, iáko y dyſpozycyi, tych podátkow mieć porządek; Trybunał Skárbowy wielą Seymow, á oſobliwie ná oſtátnim Lubelſkim poſtánowiony deklárujemy, y powagą tegoż Ziázdu przy Wielmożnych Hetmanách Koronnych y Skarbie Koronnym, Deputátow z Senátu, Wielebnego w Bogu Xdzá Konſtántego Szaniáwſkiego Biſkupa Kujáwſkiego, ná mieyſce Wielebn. w Bogu X. Andrzeiá Záłuſkiego Biſkupa Wármińſkiego, Kánclerzá W. Koronnego, ktory ſię z tey Funkcyey *ob Legalitates ſuas* wymowił. Wielmożnych Fráncíſzká Gáſeckiego, Poznáńſkiego. Stániſławá Morſztyná Sandomirſkiego. Máćieiá Rádomickiego, Inowłockiego. Ianá Iábłonowſkiego, Ruſkiego. Stefaná Humieckiego, Podolſkiego. Piotra Kczewſkiego Málborſkiego Wwdow. Szczeſnego Czermińſkiego, Kijowſkiego. Adámá Szaniáwſkiego Lubelſkiego. Hieronyma Záłuſkiego Ráwſkiego. Fráncíſzká Szembeka, Wiślickiego. Piotra Czápſkiego, Kruświckiego. Stániſławá Czoſnowſkiego, Wárſzáwſkiego, Káſztelanow náznáczamy. *Ex Eqveſtri* záś *Ordine* tych, ktorych Woiewodztwa y Ziemie lub ná Seymikách *Relationum*, lub ná záiutrz po Seymikach Deputáckich, *ad beneplacitum ſuum*, czy to nowych obráć, czy dáwnych konſerwowáć zechcą, zwyczáiem Deputátow ná Trybunał Koronny, po iednemu iednák Deputácie z Woiewodztw y Ziem, á po dwoch z Generałow *in Locis Privilegiatis* odpráwionych; konſerwuiąc alternátę Ziem Woiewodztwá Mázowieckiego, y Podláſkiego Sumptu Woiewodztwa *ſalariandos*, obiorą, ktory to Trybunał, zacząć ſię będźie powinien dniá trzynáſtego Márcá, w Roku da Bog przyſzłym, Tyśiąc, Siedm ſet Iedynáſtym w Rádomiu, á konczyć ſię ma *præciſè* w Niedźiel ſześć. Ná ktory ziáchawſzy ſię Wielebni, Wielmozni, y Urodzeni Deputáći, przed Sądem Ziemſkim Sándomirſkim, á *in abſentia* Iego, przed Urzędem Grodzkim Rádomſkim, Rotą Trybunálſką przyſięgę wykonáią, według Konſtytucyey Trybunału Skárbowego *Anni 1685.* Po ufundowáney záś Juryſdykcyey, przy Wielmożnym Ianie Ierzym ná Przebendowie Przebendowſkim, Podſkárbim W. Koronnym, álbo Urzędźie Iego, tákże Urodzonym Piſárzu Polnym Koronnym, lub Iego Subſtytućie, *non obſtante alicujus abſentiâ.* Náprzod przyſtąpią do liquidácyi Podátkow uchwalonych ná Seymách y Seymikách, ták dáwnieyſzych, iáko y Seymem Lubelſkim bliſko przeſzłym, ieżeli ktore Woiewodztwa y Ziemie one uchwaliły, y ná Trybunał przeſzły

ſkárbowy *in Virtute* tegoż Seymu Lubelſkiego, ſummy iákie z podátkow importowały. Więc y z Uchwáły Ziázdu teráźnieyſzego, ktorekolwiek *in ſpecie* do Skárbu wnieśione będą, według dyſpozycyey y uchwáły ná záṕłatę Woyſku ordynowáne, záczynáiąć tę liquidácyą od oſtátnich Trybunału Lwowſkiego *Anni 1697*, álboli y poſlednieyſzych z Seymu *Anni 1699*, liquidácyi; ktora liquidácyá áby iák náydoſkonaley mogła bydź wywiedźioná, Urodzonym Poborcom, y Exáktorom wſzyſtkim *quocunq; titulo* ktorzy *in ordine* do záṕłaty Woyſku ſą obráni, álbo *in caſu mortis*, ich Sukceſſorom, ktorych ſpecyfikácyą *de Nomine & Cognomine* ná początku Trybunału Urodzeni Deputáci Urodzon. Inſtygátorowi Koronnemu (á ten ma bydź támże *præſens*) podáć będą powinni, *ſub priuatione vocis activæ*, kroremu *per omnia* poſtánowieniu Woiewodztwa Ziem Pruſkich, *conformari ſub eodem rigore* y według dawnych zwyczáiow, (kiedy płaca do Skárbu Koron. náleżáła) powinni, ná tymże Trybunále Stáwieniá ſię z Regeſtrámi Woyſkowymi, Popiſowymi, y rolámi, kwitámi, dokumentámi, *ſine qvavis adcitatione*, ná początku tegoż Trybunału, *terminum peremptorium* náznáczamy, *ſub pœna peculatûs & executione militari irremiſſibiliter prævijs decretis vel condemnationibus* tegoż Trybunáłu, z nich *facienda*. Ná ktorym Terminie *primariò perceptas & diſtributas ſummas* Trybunáł Skárbowy wyexaminowáwſzy, reſzty dawnieyſzych podátkow po Woiewodztwách iák náyporządniey wywieść y one repártycyom dawnym od Woiewodztw wźiętym ná płacą winnych ćwierći ráchować y ápplikować będźie. Ze iednák ná teráźnieyſzym wálnym Zieźdźie záṕłata Woyſku ſtárych zaſſług Seymem Lubelſkim áſſekurowánych podátkámi *ad proportionem* troyga Pogłownego, *juxta tariffam Anni 1676*. oráz y importáncya czwartego ſzeląga tymże Seymem uchwálona *ob publicam calamitatem* w czáśie determinowánym, ſkutku ſwego *de integro* nie wźięła, żeby *interea* ná tymże Trybunále, *prævia liquidatio* wſzelkich ſzkod, extorſyi, dymowych exakcyi, *quoquo nomine* poczynionych krzywd, mogłá bydź odpráwiona. Záczym tenże Trybunał Skárbowy pomienioną liquidácyą Woiewodztw, y Ziem, *cum ſumma diligentia expediet*. Ná tymże Trybunále Urodzeni Poborcy y Exáktorowie, o aggráwácye y depáctácye *& quocunq; modo ac titulo* wymyślone ukrzywdzeniá, ták ludźiom Woyſkowym, iáko y innym Obywátelom *ad cujusvis injuriati inſtantiam* ſpráwić ſię będą powinni. A ieżeliby ktorego Poborce Subſtáncya nie wyſtárczáła podátkom nie wnieśionym, y krzywdom poczynionym, tedy *rigorem* Konſtytucyi *Anni 1678. in eo caſu* reaſſumuiemy, po ktorey odpráwioney liquidácyey uchwálonych ná záṕłatę Woyſku Podátkow, Trybunáł Skárbowy z Urodzonymi Deputatámi Woyſkowymi (ná ktorym Trybunále trzey tylko Deputáći, ták Polſkiego, iáko y Cudzoźiemſkiego Záćiągu, á nie więcey záśiádáć máią) przyſtąpi do likwidácyi *quantitatis* Woyſka, ktore *in opere belli* dotąd zoſtáwało, y zoſtáie. A tá likwidácya Trybem Kommiſſyey dáwnieyſzey *Anni 1677*. áby była odpráwioná mieć chcemy y poſtanawiamy. Po ktorey ſkonczeniu, ieżeli iákie *ex deceſſu quantitatis* Woyſka pokażą ſię ſummy, iák náypilniey w Xięgach Skárbowych

one

one tenże Trybunał *connotabit*, kombinacyą zapłaconych y reſztuiących ſumm uczyni, y ieżeli ſię co nad płacę Woyſká zoſtánie, *in commune bonum* ná zápłatę ſtárych zaſſług, oſchłych áſſygnácyi Hybernowych uczyniwſzy z niemi doſtáteczne porachowánie, tenże Trybunał áppłikować będźie, y tám gdźie ſię *retenta* pokażą, aſſygnácye do Woiewodztw y Ziem wyda. Támże *combinationem & coæquationem* Woyſka Koron. y Cudzoźiemſkiego w záſſugách y ćwierćiách ſtárych Traktátem Trybunału Skárbowego z Seymu *Anni 1699.* náznáczonego, uſtąpionych, między Woiewodztwámi y Ziemiámi *proportionatam* uczyniwſzy dyſpozycyą, po Woiewodztwách, y Ziemiách rozłoży, y podźieli. Sprawy záś *injuriatorum* nie odſełáiąc ná Kommiſſyą Hybernową tenże Trybunał *ad Inſtantiam cujusvis injuriati*, o przebránie uſtaw y Hybern także o wiolencye, ſzkody, ággrawácye pieniężne, *quovis titulo & vocabulo* ná Kántonách lub Páſſach, álbo liniách uczynione, czyli to zá Páletámi y Kommiſſoryátámi, wybráne kontrybucye, o wſzelkie zgoła krzywdy Dobr Náſzych, Duchownych y Ziemſkich, reſerwuiąc ſię do Uchwały Ziázdu teráźnieyſzego, *Titulo Indemnitatis* Dobr tychże Náſzych Duchownych y Ziemſkich, także *de Diſciplina Militari*, y o Kryminálách námowioney, *& in ſuo tenore* opiſáney ſądźić, *& inſtantaneam ſatisfactionẽ* nákázáć ma. Támże *Deſertores Caſtrorũ*, y ci, ktorzy pieniądze pobrawſzy, Ludźi, Chorągwi, Regimentow, do Obozu przez Kápánie nie ſtáwili, podług Artykułow Woyſkowych, y Praw Koronnych, *& juxta rigorem* Ziázdu teráźnieyſzego *circumſcriptum* ſądzeni bydź máią, y nie wprzod do wydawánia áſſygnácyi ták *ex Maſſa* pieniędzy przez Skarb Koronny *exolvendâ* iáko y *ex repartitione* ná Woiewodztwá y Ziemie, záſſug przychodzących, tenże Trybunał z Skárbem Koronnym przyſtąpi, áż ſprawy *injuriatorum* oſądzone będą. Ażeby záś ten Trybunał żadnym ſpoſobem *in ullas rationes Statûs*, á dopiero w łárgicye żadne, nád zápłatę Woyſká nie wdawał ſię, powagą Ziázdu teráźnieyſzego wáruiemy *ſub nullitate ſecus factorum*. *Ratione Iudicatorũ* tegoż Trybunału y *ſecuritatu* iego rezyduiącym ná nim, tudźież *euntium & redeuntium* y tym wſzyſtkim dawnieyſze y świeżſze Konſtytucye o Trybunałách Skárbowych y Kommiſſyách Woyſkowych poſtánowione záchowuiemy. Więc że nie wſzyſcy *injuriati* od Woyſka, *ſufficiunt* ták dla odległości Trybunału, iáko też *ob egeſtatem vindicandis damnis, injurijs & violentijs*; Tedy pozwálamy, áby przyſiągłſzy w Grodách ſwoich, *damna per Plenipotentiarios*, ktorych ſobie obiorą, á z Oekonomiy Náſzych *per Adminiſtratores*, krzywd ſwoich dochodźili; A Trybunał Skárbowy nie odſełáiąc *injuriatos* do repártycyi po Woiewodztwách nie odwłoczną ſátisfakcyą ukrzywdzonym przyſądźić ma, y onę regulować do ſtárych záſſug, á oſobliwie w tychże Woiewodztwách y Ziemiach, gdźie *delinquentes* záſſugi ſwoie odbieráią, y żeby *injuriati* mogli bydź ukontentowáni, wſzelką *ſecuritatem* tenże Trybunał Skárbowy w doſyć uczynieniu *providere* powinien. Ponieważ záś zápłatá Woyſku Koronnemu *in futurum* Uchwałą Ziázdu teráźnieyſzego *modo, genere & ſpecie ſupra expreſſis*, obmyślona ieſt, więc te podátki wyráżone *iuxta normam & methodum preſcriptum* Skárb Koron-

ny wybierać będźie, y z wybránych kwartáłową płacę Woyſku Koronnemu, zá autentycznym komputem *præſtabit*. Z czego wſzyſtkiego *juſtum & ſufficientem calculum* ná przyſzłym da Bog Seymie Stanom Rzpltey wiedźie, y ieżeliby te uchwálone podatki nie wyſtarczáły, tedy *hunc defectum ſupplere* Stanom Rzpltey będźie należało. A że z Kommiſſyi Hybernowych *in Virtute* ſkryptu *ad Archivum* Seymem Lubelſkim approbowánego, ſummy pewne do płácenia Hybern z podátku *ultimæ conſumentiæ* są ordynowáne, y inne *ex deceſſibus conflagratorum inſolubilium*, przy ták wielkiey Dobr Náſzych, Duchownych, *per publicam calamitatem* ruinie, y wielu innych potrzebách *deductis* do Trybunału Skárbowego odeſłáne, ták z świeżo odpráwioney w Roku przeſzłym Kommiſſyey, liquidácya z Woyſkiem, *per declarationem* Izby Kommiſſárſkiey *inibidem remiſſa*; Więc *ad ſufficientem* tegoż Trybunału *in his materijs informationem* y Summ Hybernowych oraz wielu oſchłych áſſygnácyi *deductionem* ná pomieniony Trybunał Skárbowy Urodzonych Micháłá Liniewſkiego Káſztelaná Wołyńſkiego z Senátu, *ex Equeſtri Ordine*, z Wielkiey Polſki Ianá Skárbká Rudzkiego Piſárzá Ziemſkiego y Grodzkiego Czerſkiego, z Máłey Polſki Stefaná Potockiego Referendárzá Koronnego, ná Kommiſſyach Hybernowych z Seymu Lubelſkiego náznáczonych záſiádaiących deputuiemy, y onym *plenam activitatem* dekláruiemy, y przyznáiemy.

Hyberná.

COmmiſſyą Hybernową Seymem Lubelſkim 1703. á potym Generálną Konfederácyą Sandomirſką determinowáną & *ex ſubſequentibus* iey *Actibus in ſuo vigore* záchowaną, y teraz życząc, áby Woyſká Koronne *in tempore* chleb zimowy odbieráły ná terminie przez Práwo opiſánym zá zgodą Wſzech Stanow przy Wielmożnych Hetmánach y Skárbie Koronnym, Wielebnego w Bogu Xdzá Konſtántego Szániáwſkiego Biſkupá Kuiáwſkiego, Wielmożnych Stefána z Rycht Humieckiego Podolſkiego, Stániſłáwá Chomętowſkiego Mázowieckiego, Piotrá Kczewſkiego Malborſkiego, Fráncíſzká Záłuſkiego Czerniechowſkiego Woiewodow. Micháłá Liniewſkiego Wołhyńſkiego, Adámá Szániáwſkiego Lubelſkiego, Hieronymá Záłuſkiego Ráwſkiego, Micháłá Tárnowſkiego Sierádzkiego Káſztellanow, *Ex Ordine Senatorio*. A záś *ex Equeſtri* z Wielkiey Polſki Urodzonych Ianá z Skrzyney Skrzyńſkiego Podkomorzego Łęczyckiego, Stefaná Leſzczyńſkiego, Stároſtę Oſtrzeſzowſkiego, Micháłá z Koźielſká Puzynę Wiſkiego, Chryſtomá Dorpowſkiego Przedeckiego, Andrzeiá Dąbſkiego Nákielſkiego Stároſtow, Felicyaná Grábſkiego Łęczyckiego, Fráncíſzka Aloyzego Łoſkiego Wárſzáwſkiego, Chorążych. Biernackiego Cześniká Sierádzkiego, Ianá Skárbká Rudzkiego, Piſárzá Ziemſkiego y Grodzkiego Czerſkiego. Z Máłey Polſki Urodzonych Stefaná Potockiego Referendárzá, Athánázego Mączyńſkiego Podſkárbiego Nádwornego, Alexándrá Iábłonowſkiego Chorążego, Fráncíſzká Szembeká Stolniká, Ierzego Dźiedoſzyckiego Koniuſzego, Máxymilianá Oſſolińſkiego, Regenta y Stároſtę Drohickiego,

ciego, Koronnych. Vstrzyckiego Chorążego Przemyskiego, Szymoná Wolskiego Stolnika Halickiego, Duniná Kárwickiego, Woyskiego y Sędziego Grodzkiego Sandomirskiego náznáczamy. A nád to Urodzonegoianá Władysláwá Kunatá Wyrożębskiego, Instygátorá Koronnego, z Rády Lwowskiey ná mieysce Urodzonego niegdy Iáruzelskiego Chorążego Bielskiego substytuowánego, y iuż *in Activitate functionis* będącego *etiam ad præsens circa eandem Activitatem* záchowuiemy. A że przez Skrypt *ad Archivum* podany y powágą tegoż Seymu Lubelskiego ápprobowány, y *per expressum* obwárowáno było, áby się Kommissya Hybernowa ná żadne Aukcye Hyberny nie dyspensowała; *sub nullitate* wydanych Assygnacyi; przećięż wprzod trzygroszowe, á potym pięćiogroszowe przyłożono y Aukcyą Pogłownego Zydowskiego *ad alterum tantum* przyczyniono, przeto, podobne *onerum impositiones autoritate* teráźnieyszego Wálnego Ziádu *in futurum* abroguiemy, & *inhibemus*, y tę Summę Aukcyą Hyberny we trzech groszach y piąćiu groszách tudzież pogłownego Zydowskiego znośiemy, & *compensationem* tymże Zydom z ordynáryinego pogłownego Zydowskiego w Skárbie Koronnym *designamus*, á oraz wszystkiego przebrániá *liquidationem* ná przyszły da Bog Trybunał Skárbowy *remittimus*. Hyberny záległe *ad Annum 1709.* w Dobrach Nászych Krolewskich y Duchownych ponieważ *propter calamitatem publicam & summam desolationem* nie mogły bydź dotąd wypłácone, tedy one do dwuch lát *suspēdimus*. Dla czego, áby wszelkie exakcye *eo nomine cessent*, y *Assignatarij* przez Ordynanse Hetmáńskie *revocentur*, *hoc præcauto*, áby po wyściu tych dwoch lat, záległe Hyberny ná tychże Dobrách Krolewskich y Duchownych, nie przepádały. Hyberny záś blisko przeszłoroczney *libera exsolutio* według Práwá *reservatur*. Wszyscy záś należący do Hyberny one z gotowemi pieniądzmi *previâ liquidatione*, według dawnieyszych Kommissyi & *salvo Iure conflagratorum*, y przez aktuálne powietrze *devastatorum*. A záś *per Possessores* lub *Administratores*, álbo *Plenipotentes* Szláchtę *comprobandorum* według Táryffy Skárbowey zwieść będą powinni *sub pœna duplicis pensionis per Militarem Executionem vindicanda*; o co *Forum & terminum peremptorium sine quavis adcitatione* támże ná teyże Kommissyey náznáczamy, przy zwyczáynym *Solarium* Skárbu Koronnego Wielmożnych y Urodzonych Kommissarzow záchowuiąc, ktorych *numerus* áby nie był *in posterum auctus*, ták *ex Senatu & Provincijs*, iáko y od Woyská Koronnego nád dawny zwyczay *authoritate* teráźnieyszego Walnego Ziazdu postánowiamy. Tych záś Kommissyi Hybernowych, według dawnych zwyczáiow *Relationem* ná przyszłym Seymie Wielmożni Urodzeni Kommissarze Náśi uczynić będą powinni. Stan záś Duchowny ostrzega sobie, że lubo ieszcze do przyszłego Seymu *in vim subsidij charitativi* Summę z Biskupstw swoich y innych Dobr Duchownych Hybernę według Táryff swoich miedzy sobą umowionych, ná Podźiał Woysku wnieść deklárował *ex amore erga communem Patriam*; to iednák ma bydź *salvis Immunitatibus Ecclesiasticis*, w czym dawne wszystkie Konstytucye o tym stanowione *reassumuntur & præsertim Anni* 1670.

& 1676. & 1677. Assygnácye záś ná Hybernę raz tylko ná rok o S. Marćinie wychodźić powinny będą, według Konstytucyey *Anni* 1632. Táż Kommissya *pro securitate* Skárbu Koronnego, powinna będźie przez wszystkie látá *sub absentiam* Wielmożnego Podskárbiego Koronnego, y Urzędu iego *investigare*, iáko się obrociły Summy Kwárciáne, ponieważ *per Scriptum ad Archivum* według Seymu Lubelskiego tylko Sto Czternaśćie Tysięcy, Rzeczpospolita do Hyberny przyłączyłá, y *providebit*, żeby przez to tenże Skárb Koronny *damnum non patiatur*.

Opisánie Milicyey Regulárney cum Disciplina Militari Woysk Koronnych.

PONieważ Stány ná teráźnieyszy Ziazd Wálny zgromadzone, ćięszko sobie *per extremam necessitatem* czyniąc, y ledwo nie *in duplo* podnosząc nád dawną płácę regulárność zasług Woyskowych; á znosząc sztaby, porcye, konie slepe, ustáwy, kontentacye & *cujusvis nominis abusus & gravamina* y Cwierći nie wystarczáiące Komputom *in quantitate* podwyższonym *ultra scripta ad Archivum* Seymow przeszłych, ná wieczną niepámięć y zgubienie usurpácyi żołnierskich, y rożnych *per exosa nomina* Páletow, kántonow w wolnym Národzie niesłychánych exekucyi y oppressyi rezolwowały się ná Uchwalenie dostarczáiących podátkow, y onych do Skárbu Koronn. wniesienie, áby ták płáca Woyskowa Regulárna y punktuálna co kwártał dochodźić mogłá, ze Skárbu Koronnego ták Polskiey, iáko y Cudzoźiemskiey służby Woyskom. Przeto wszystkie Práwá *de Militari Disciplina* reássumuiąc zá powszechną zgodą ná wieczne y potomne czásy, y ná sławę tych zácnych y ogromnych Národow, przyimuiemy zá Práwo y porządek, żádnym wymysłem y sposobem nie odbity, áby odtąd żołnierz ná wzor y przykład porządnych Krolestw y Rzeczypospolych Cudzoźiemskich żył, *de proprio* lub w ciągnieniách, lub ná Stánowiskách, álbo wytchnieniách, lub ná Kwátyerách, iákimkolwiek tytułem przypádłych, płácąc każdą rzecz ták iáko w tárgu, zá same tylko siáno, sieczkę y słomę żytną y dwá gárce owsá ná koniá iednego szczegulnie szeregowego, táchuiąc od godźiny do godźiny po sześć groszy, żádnych nie wymagáiąc Podwod, koni, wołow, áni iákimkolwiek pretextem prowiántow, chybá zá pieniądze, áni trzydniowek áni ná Pisárzow lub Deputátow, gospodnego, lub kołowego od młynow nie wyćiągáiąc, áni żádnego kármienia, lenungowánia y ustáw, ták ná Stánowiskách, iáko y ná przechodách nie usurpuiąc, y ná to ták z noclegow, iáko y stánowisk każdy Officyer, Námiestnik, álbo kommendę máiący kwit, *de satisfactione* powinien odbieráć. A ieśliby czy to Chorągiew czyli Kompánia, czy Regiment, czyli Dywizya Woyskowa kwitu nie miáłá, tedy z zásług onych Skárb Koronny przy każdym Kwártále płacy Woyskowey zá położeniem Regestrow, poprzysiężonych *Possessoribus loci*, wrocić y zápłacić powinien; A żołnierzom kwit Possessorow *pro persoluto* potrącić, ktory to porządek y kárność Woyskowa, áżeby przez Wielmożnych Hetmánow iák naydoskonáley we wszystkich Punktách nienáruszenie záchowáná byłá, y

zá-

záwodu w kompućie uchwalonym y *ad Scriptũ in Archivũ* ná Seymie Lubelſkim podánym nie było, Sztaby, Porcye ſlepe w Woyſku, oboiego Authorámęru, borgowe ćwierći, znośiemy, *ſalvâ liquidatione & agnitione* záſłużonych *juſtè* ćwierći ná Trybunale Skárbowym *cum plena ſecuritate* liquidowánych y Seymámi aſſekurowánych zaſług. A ná to mieyſce regulárną kwártałową wyſtarczaiącą, poſtánowiliſmy y ſtánowiemy Płacą ze Skárbu Koronnego, y dla większego w tym wſzyſtkim beſpieczeńſtwá y pewności Práwá dawne, y Konſtytucye o władzy Hetmáńſkiey záchowuiąc, y utwierdzáiąc, *fide, honore, conſcientiâ*, y powinnośćią władzy Wielmożnych Hetmánow teraz, y nápotym będących, *& ſub nexu legum* obowięzuiemy. A że Regimentarze rożnych Dywizyi *in turbido* Rzeczypoſpolitey *ſtatu* śiłá ſobie przećiwko Práwu, ſłuſzności, *& ultra omnem orbitam legum* pozwolili, y nie tylko *Diſciplinam Militarem* nie záchował, ále *permiſſâ omni licentiâ* Ludźiom pod Kommendą ſwoią będącym Pálety *more exotico* ná Dobrá Duchowne, Ziemſkie, Dźiedźiczne, y Krolewſkie wydawáli, y Kommiſſoryáty ſobie uſurpowáli, y do ruiny Oyczyſtych Kráiow znácznie ſię przyłożyli, oſobliwie przez Exákcye Dymowe, ſzkod poczynienie, Zábieránie Inwentarzow, y wielkich Summ pieniężnych wyćiśnienie; záczym o Naiázdy Dworow, y Domow Szlácheckich rábunki, zábieránia depozytow, zaboyſtwá, *& quocũq; titulo* Wiolencye, Kryminały, *liberam in quovis Foro Injuriatis vindicationem* przećiwko Pryncypałom pozwalamy. O wybrane záś z Woiewodztw y Ziem Dymowe, lub *quocunq; alio nomine* Kontrybucye, ná Trybunale Skárbowym zupełne dochodzenie *& compenſationem* Woiewodztwom w zaſługách Woyſka náznáczamy. A co ſię tknie przebránia Hybern, tudźieſz Konſiſtencyi, porcyi, y uſtaw: o to w Trybunale Skárbowym, lub ná Commiſſyey Hybernowey káżdemu *patebit via agendi*, z tym dodáiem, że te Spráwy wprzod ſądzone bydź máią, *& quidem ſine intermiſſione, ultimariè* opátruiąc dobry porządek, wáruiemy, áby podług Konſtytucyey 1591. ieſli nie Rotmiſtrze, to przynámniey. Porucznicy ſami obecnie przy Chorągwiách ſię ſwoich znáydowáli; á ieſliby ktoremu z nich dla gwałtowney potrzeby odiechać przyſzło, áby to było z wiádomośćią Wielm: Hetmáná Wielk. Koronnego, á w nieobytności, Polnego, *ſub amiſſione* Szárzy, *& ſtipendiorum.* Oſobliwie to záś wáruiemy, aby *Aſſignatarii* Hybernowi nie ważyli ſię *quovis colore* Dwory, Folwárki, Młyny, y Karczmy náiezdzáć, áni Adminiſtratorow, lub Podſtarośćich ſequeſtrować, robośizny, y poſłuſzeńſtwo Poddánych odbierác, y inſze wiolencye czynić, *ſub pœnis contra invaſores ſancitis* w Sądźie Woyſkowym, lub w Trybunale Skárbowym, lub w Trybunale Koronnym *ex Regeſtro Militarium vindicandis.* To iednák wáruiąc, áby *Poſſeſſores Bonorũ ſub prætextu prætenſæ injuriæ* płácenia należytey Hyberny nie unikáli.

O Kryminálách, Kupách ſwywolnych, y Regimentárſtwách Woluntárſkich Dywizyi, tudźieſz Vſurpácyách cudzych Dobr, Honorow y Páletow, ták w Koronie iáko y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim.

AZe w ták ſrogim przeſzłym zámięſzániu, náybárdźiey *mala publica auxerunt*, Kupy ſwywolne y Regimentárze woluntárſkich Dywizyi, ktorzy roſpáſawſzy ſię ná wſzelką ſwywolą, *pro libitu ſuo* bez liſtow Náſzych, przypowiednych, *& ſine Authoramento Reipublicæ*, Partye ſwoie zebráwſzy, *exutâ omni Legum reverentiâ, & poſtpoſitâ Reipublicæ Authoritate*, rożne burdy robili, álbo ſię z władzy Hetmáńſkiey wyłamawſzy, po Polſzcze krążyli, y iáko w záwoiowánym Kráju gráſſowáli, y Páletámi ſwemi y ćięſzkiemi á nigdy w wolnym Narodźie nie práktykowánemi extorſyámi, y dymowemi porcyámi, uſtáwámi, y wielkiemi exorbitáncyámi, Dobrá Ziemſkie, Duchowne, y Krolewſkie *per calcata Iura Patriæ*, ággráwowáli, Kontrybucyámi nieznośnemi ućiążali, y one wyćiſkáli, y Kommiſſoryáty ſobie *more exotico* wyſtáwowáli, y ná zniſzczenie ſpolney Mátki Oyczyzny przez Zuchwálſtwo ſwoie náſtąpili, y ná defluitácyi Gdanſkiey, Ryiſkiey, Krolewieckiey, y innych, Státki Szlácheckie ze zbożámi depáktowáli, Stádá, bydłá zábierali, Dobrá, Miáſtá, y Miáſteczká, Páłáce, Zamki, y Dwory, náieżdżáli, záieżdżáli, rábowáli, pálili, Oſoby Szlácheckie y Senátorſkie, *utriusq; ſexûs* ſekweſtrowáli, y w niewolą zábieráli, y w Szwedzkie ręce oddáwáli, *Acta publica Regni, & Archiva cum ſuis depoſitorijs* pálili, y po drogách publicznych rożne exceſſa y wiolencye robili, *non profano, non ſacro abſtinuerunt*, gdy Kośćiołom y Swiątnicom Páńſkim nie przepuſzczáli, y w Kláſztorách mury y fundámentá łamáli, depozytow Szlácheckich ſzukáiąc, one gwałtem dobywáli, y zábieráli, morderſtwá, záboyſtwá, y inne tym podobne kryminálne wyſtępki przeſzłych czáſow czynili, ták, że *nulla publica, nulla domeſtica ſecuritas* byłá. Więc żeby złym do dálſzego złego, á dobrym do zepſowániá *ob ſpem impunitatis* nie pokázáła ſię droga, y zábiegáiąc dálſzey ludźi tákich ſwywoli, y nie winney oppreſſyey *in libera & æquali Republica* nie tylko tych *Violatores Legum, & Libertatum publicarum Oppreſſores, & Aggravatores, Contemptores* Imieniá Szlácheckiego, y rowności Stánu od wſzelkiey Amniſtyey, *ratione cauſarum facti, violentiarum, & quorumvis exceſſuum ac criminum particularium*, excypuiemy, oráz *rigorem* dáwnych Práw y Konſtytucyi publicznych *extendendo*, tych wſzyſtkich *juſto Iudicio* Sądow Generálney Sandomirſkiey Konfederácyey nie tylko *ſubijcimus*, ále *& ubiquinarium Forum* w káżdey Prowincyey *ſine evocatione* z iedney do drugiey, *& terminum peremptorium ſine ulla exceptione Fori, & præcisâ appellatione* oboygá Narodow, obywátelom, y Duchownym náwet Oſobom, *exceptis pœnis perſonalibus*, zá wydániem tu záráz pozwow, tym, ktorzy *impoſſeſſionati & mediante inſcriptione Relationum* w Grodách, *proprij diſtrictûs* náznáczámy, gdźie ich Woiewodztwá, Ziemie, y Powiáty *de Nominibus & Cognominibus per delatores ſuos* podáć powinny, y wſzyſtkie *enormes auſus, violentias, injurias, extorſiones, & damna cauſata* w Grodách poprzyſiężone *tanquam ſummas repetibiles de Bonis eorum vindicandi pleniſſimam facultatem* mieć będą. Wyiąwſzy te tylko publiczne y poſpolite krzywdy, ktore Artykułem, *ſub titulo* ubeſpieczenie y ziednoczenie Stánow Rzpltey, w wieczne zápomnienie puściliśmy. Do tychże ſądow náleżyć będą y ći, ktorzy po Náſzym od-

dale-

daleniu ſię z Polſki nieſłychánym nigdy w Polſzcze przykładem cudze Subſtáncye y Dobrá náieżdżáli, odbieráli, y Honory ſobie pod pretextem iákichśi kádukow y konfiſkácyi *ab Vſurpatore* Thronu Náſzego rozdánych uſurpowáli, y bez Sądu, bez Prawá, bez konwikcyi *legitimis Poſſeſſoribus* wydźieráli, ponieważ záſłużyli ná ſurową Rzpltey ánimadwerſyą, y żeby *memorando ad omnem poſteritatem exemplo* káráni byli. Tákże y ći, ktorzy Hyberny, kwárty, uſtáwy, y inne *quocunq; vocabulo* náznáczone extorſye wybieráli y áſſygnácye, uſurpuiąc ſobie władzą Hetmánſką, y Regimentárſką, dawáli, tedy ich odſełamy, do pomienionych Sądow, Generálney Konfederácyey *vel ad quodvis Iudicium & Officium Regni pro ſumendis pœnis Perſonalibus & facienda refuſione Damnorum de Bonis convictorum & convincendorum.* Obliguiemy tákże Trybunáły Koronne y W. X. Lit. *& omnia ſubſellia,* áby tákowych ktorzy Dobrá zá dekretámi Trybunálſkiemi przyſądzone y podáne ludźmi Rzpltey záieżdżáli, tudźież y z tych, ktorzy rożne expulſye *attentarunt* Dobrá y Stároſtwá *de facto & violenter quovis modo & colore* odbieráli, *ante omnes alias cauſas ex Regeſtro merè incarceratorum, indilatam adminiſtrent juſtitiam Sanctam,* przez reindukcyą y nágrodę ſzkod, y náznáczeniem ſiedzeniá Wieże, nie wdáiąc ſię w żadne *cognitiones jurium,* álbo inſze dylácye, y interpretácye. A Sądy Grodzkie *Cauſas expulſionum præcisâ appellatione quoad punctum reinductionis,* y win w Práwie opiſánych, ſądźić powinne będą. A lubo Práwem Poſpolitym ieſt obwárowáno oſobliwie Konſtytucyą 1609, áby ſię nikt nie wáżył *privata authoritate* chorągwi podnośić, Woyſk zbieráć, á kupámi chodząc ſzkody tylko czynić, y ludźi ubogich wniwecz obrácáć, dáleko bárdźiey z Nieprzyiáćiołmi náſzymi y Oyczyzny łączyć, álbo do Pánſtw cudzych zá Gránicę, mimo wolą Náſzę, y cáłey Rzpltey, *præſumptuoſo auſu & faſtu* chodźić. Iż ſię to iednák zágęśćiło, przeto hámuiąc tákową ſwywolą tych wſzyſtkich, náydáley ośmiu niedźiel *ab Actu & datâ* podániá uchwáł teráźnieyſzego Wálnego Ziázdu do Grodu, ſtáwić ſię do Sądow teyże Generálney Sándomirſkiey Konfederácyey *authoritate ejusdem injungimus,* y gdyby ná ten termin ſtáwić ſię y ſpráwić nie mieli, tedy ich *pro hoſtibus Patriæ uti turbatores* Pokoiu poſpolitego dekláruiemy. Y żeby ſię *in futurum* podobne *crimina & Legibus publicis damnati ausus* nie dźiáły, Urodzonym Stároſtom Naſzym Grodowym *tanquam brachijs Noſtris Regalibus, motâ Nobilitate, & cum adminiculo* Wielmożnych Hetmánow, zupełną moc dáiemy y zlecamy, áby *omninò compeſcant iſtam licentiam, & utantur Iure conceſſo* podług pomienioney Konſtytucyey *Anni 1609.* y ludźi tákich ſwywolnych z ich Pryncypáłámi bez wſzelkiego ná oſoby reſpektu, imáli, w wieżách oſadźáli, *& ſeriam ac irremiſſibilẽ executionẽ* czynili, tàk iáko Práwá Oyczyſte ná tych Gwáłtownikow Pokoiu poſpolitego *pœnas Legum, infamiæ, colli, confiſcationis Bonorum, liberæ captivationis, & invindicabilitatẽ Capitum* iuż dáwno poſtánowiły.

Immunitas Dobr Duchownych y Ziemſkich, & Securitas Krolewſkich.

LUbo *Immunitas Iurium* Kośćioła Bożego y Dobr Duchownych, tudzież bespieczeństwo Dworow Szlácheckich, y Dobr Ziemskich dźiedzicznych, á oráz *Securitas* Dobr Nászych, ták wielą dawnymi, y świeższymi *in Volumine Legum* Prawámi y Konstytucyámi gruntownie iest obwárowána; Iż się iednák tácy z Woysk Koronnych, pod czás tych przeszłych Zawieruch znáydowáli, ktorzy *in contemptum Legum, & summam aggravationem* Stanu Duchownego y Szlácheckiego ważyli się po Dobrach rożnych chodźić, grássowác, Ugody brác, y po dni kilká nocłegi ná i dnym mieyscu odprawowáć, *& alia violenta attentare*, tákże Swiątnice Páńskie, Dwory Szlácheckie, Dobrá Duchowne, y Ziemskie, Dźiedźiczne, y Krolewskie, nád powinność práwem opisáną *extremam vim patiebantur*; tedy chcąc mieć *in viridi observantia & Executione* ták surowo opisáne Prawá, nie tylko *in futurum omnimodam & inviolabilem indemnitatem, Authoritate* teráźnieyszego Wálnego Ziázdu wáruiemy, ále oraz *de præterito* wolną windykacyą wszystkich krzywd, gwałtow, excessow, y szkod, iáko się obszernie *de disciplina militari* wyráźiło, deklárujemy; tudźiesz że y o szkody, y Wiolencye w Dobrách Dźiedźicznych Rádzyńskich w Ziemi Łukowskiey leżących, pod pretextem *erroneè* wydáney Hybernowey Assygnácyey poczynione, *injuriantes cum refusione damnorum, & pœna duplicis pensionis* sprawić się powinni, mieć chcemy; y stosuiąć się do Konstytucyi 1677. *Rigorem Legis in futurum* ná tákowe Exorbitáncye, lub w Sądźie Hetmáńskim, lub w Trybunale Koronnym *vindicandum, & irremissibiliter extendendum*; to iest, *pœnas Criminales cum refusione damnorum, de Bonis & stipendijs convicti* postánawiamy: y to wáruiąc, iż *in omnem casum* Woiewodztwom y Ziemiom, iáko *contra hostes Patriæ consurgere* będźie wolno.

Skarb Koronny.

SKarb Koronny że pod czás przeszłych nieszczęśliwośći do tey przyszedł dyrepcyey, że rożni Intruzowie *Vsurpatores & raptores tanquam communi spolio utebantur*, y ważyli się prowentá Rzeczypospolitey *privato & enormissimo ausu* zábieráć, y ná prywatne swoie obracáć expensá, *& damnis Reipublicæ locupletari*. Więc żeby *exemplariter de Personis & Bonis suis* káráni byli, y żeby nigdy podobnym sposobem w Prowentách swoich Rzeczpospolita nie szwánkowáłá, obliguiemy Vrodz: Instygátorá Koronnego, áby *ad delationem Thesauri sub amissione Officij sui* nie odwłocznie *pœnas peculatûs* ná tych wszystkich, ktorzy się Skárbu y wszelkich Prowentow do niego należących, tudźież składnego Winnego mimo Kontrákt *eo nomine* záwárty tykáli, nie tylko w Trybunale Skárbowym Rádomskim, ále y w Koronnym, *ex Regestro Fisci prævijs Citationibus, & inscribendis Relationibus* w Grodách *proprij Districtûs, urgeat & vindicet*; wszystkie záś *onera in antecessum* ná Skarb Rzeczypospolitey włożone, *& ex dispositione publica* przeszłych Rad, Ziázdow, y Kommissyi Hybernowych Lwowskich pochodzące, á pod niebytność Wielmoznego Podskárbiego W. Koron: ná ow czás nie wypłácone, *propter insufficientiam & direptionem* percept, przyszły Trybu-

nał

nał Skárbowy Radomſki wyliquiduie, *& ex ſummis repetibilibus media ſatisfactionis providebit & deſignabit;* ták żeby *eo nomine* pomieniony Wielm: Podſkárbi W. Koronny *non teneatur ad reſpondendum* Stanom Rzeczypoſpolitey, *pro præterito.* A Summy pieniężne *in abſentia* tegoż Wielm: Podſkárbiego W. Koronnego z Prowentow Rzeczypoſpolitey odebráne zá rożnemi Aſſygnácyámi tych, ktorym z Rády Lwowſkiey y Lubelſkiey byłá *commiſſa cura Theſauri*, tenże Trybunał Skárbowy Rádomſki wyráchuie, *& ad unam maſſam rediget propter pleniſſimam informationem* Stanow Rzeczypoſpolitey ná przyſzłym da Bog Seymie. Wáruiemy záś ſobie *ante omnes alias rationes* záległą pięćioletnią penſyą, względem Oekonomiey Nowodworſkiey, álbo Tygenhowſkiey, *vigore Conſtitutionis* 1654. Nąm należącą, to ieſt *annuatim* Summę dwudźieſtu Tyśięcy złotych *computando* y Wielmożnego Podſkárbiego Wielkiego Koronnego *ad refuſionem obligando.* A ponieważ *ex vacantibus* iużeśmy odebráli *in recompenſam* Stároſtwo Koźienickie; tedy *in futurum* Skarb Koronny od płácenia teyże penſyey wolny deklárujemy. Więc że Prowentá Celne y inne do wielkiego przyſzły uſzczuplenia przez wymyſlne Libertácye, Protekcyonálne Páſzporty, y w káráwanách Páńſkich przewożenie, Mytá y Cłá prywatne, y grobelne, tudźieſz moſtowe, *& alias nullis legibus conceſſas uſurpationes* (*exceptis his*, ktore *per Conſtitutiones Publicas* ſą obwárowáne) záczym wſzelkie *abuſus de plano abolemus, inhibemus, & pœnas extorti injuſtè thelonei* podług Konſtytucyi Publicznych *ſuper dammificatores* przez Vrodzonego Inſtygatorá Koronnego *ſeverè vindicandas decernimus*, oſobliwie *præcavendo*, iż niżeli ſię Kurrencya Cła Generálnego *à die prima Menſis Septembris* zácznie, żeby ná rzeczy Towáry, winá, y woły Szlácheckie, *Inramenta* ná Komorách Celnych, álbo w Grodách *in præſentia* Piſárzá Celnego, iáko te woły ná własnych oborách chowáne, á nie pod protekcyą od Kupcow wźięte, *juxta Conſtitutionem* 1677. *& Rotam inibidem* w Inſtruktarzu *expreſſam* expedyowáne były, ináczey *pro nullis & invalidis declarantur.* Stoſuiąc ſię tákże do Konſtytucyi 1565, *ſtatuimus*, żeby ludźie Kupieccy, y Furmáni, dawnych Tráktow Práwem poſtánowionych, *& more antiquo* ugruntowánych, nie mijáli, ná ktorych ſą Komory głownieyſze, tudźież żeby Szyprowie ze Gdańſká ná gorę Towáry prowádząc, álbo z Polſki ná doł, záwſze ſię opowiedáli w Nieſzáwie, y Fordánie, y od nich płácili *ſub Confiſcatione* tychże Towarow, *vigore Conſtitutionis* 1653. co ſię y o Mieſzczánach Toruńſkich ma rozumieć. Ná Iármárkách y Otákách Pogránicznych koło Wołoch, y Ukráiny, *authoritate* teráźnieyſzego Wálnego Ziázdu *ſeriò* przeſtrzegamy, żeby *Poſſeſſores Bonorum* do Exakcyi Prowentu Skárbowego *quovis modo & colore* nie przeſzkadzáli, áni Kupieckich Ludźi Protekcyámi ſwemi nie ukrywáli, *ſub rigore pœnarum Proceſſu Fiſci extendendarum.* Poſtánowienie Komor w Dobrách Náſzych Krolewſkich, Duchownych, Ziemſkich, Dźiedźicznych, iáko ieſt *per Conſtitutionem publicam* 1647. 1659. 1676. & 1677. Skárbowi Koronnemu pozwolone, ták y teraz toż ſamo ſtánowienie Komor, y Piſárzom Celnym, y Strażnikom, tudźieſz Zydowſkiego Pogłownego Piſárzom,

wKłá wſzyſtkim oſobom Skárbowym od wſzelkich Impetycyi, Depáktácyi, grzywd y aggráwácyi *omnimodam ſecuritatem* wáruiemy, ták iáko ieſt w daonych Práwách opiſána. Y też ſáme Komory Skárbowe od wſzelkich ſtánowiſk Zołnierſkich ná záwſze wolne dekláruiemy. *Idq; ſub pœnis Legibus Publicis Sancitis*, obliguiąc wſzelkie Zwierzchnośći, oſobliwie też Urzędy Grodzkie áby *ad caſum neceſſitatis pro indemnitate* Skárbu Rzeczypoſpolitey *Officialibus* iegoż *omninò aſſiſtant, & ex damnificatoribus indilatâ adminiſtrent juſtitiam.* Skłády Winne Práwámi opiſáne, żeby nie były przeniešione ná mieyſcá niezwyczáyne, iáko ſię to temi czáſy dźieie, że ná Gránicy Węgierſkiey Szláchtá do Dworow ſwoich przyimuie Węgrow z Winámi, zkąd potym *ſine ſolutione diſtrahuntur*: A ieſt wyráźne Práwo 1598. że do Skłádow Winnych áni Dzierżáwcy Krolewſcy, áni Poborcowie, áni żaden inny kupcow nie ma poniewáláć, mimo te dawne, gdźie Winá prowádzą, y że nikomu *cujuſcunq; Conditionis* nie wolno do Węgier po winá ieźdźić, tylko ná ſkłádách uprzywileiowánych, od Węgrow złożone kupowáć, á to pod oſobliwym támże wyráżonym rigorem. Żeby tedy ták iáſne Práwá y Konſtytucye były *in omnimoda obſervantia, & Executione* wſzyſtkich *authoritate publicâ compellamus*, ináczey Winom w Práwie opiſánym podlegać będą. Cokolwiek záś Summ pieniężnych Skarb Koronny pod czás bytności Naſzey w Iáworowie, y dla Kommiſſyey Hybernowey Lwowſkiey, y ná inne Expenſá, iáko to Expedycyą Poſſá Tureckiego, y Lenungi Woyſká Cudzoźiemſkiego, podług poſtánowienia Generálney Sandomirſkiey Konfederácyey *in fidem publicam* záćiągnął; to y teraz *pro rato, & grato* przyimuiemy, *ſalvam* mu *compenſationem* z Prowentow publicznych *vigore documentorum producendorum circa futuram Calculationem* ná Seymie, záchowuiąc. A dla informácyey Woiewodztw, y potrącenia w Zaſługách Regimentom tym, ktorym Wielmożny Podſkárbi Lenungi płáćił, ná Trybunále Skárbowym wypłáconą Summę tenże Wielm: Podſkárbi *producere* powinien. Ponieważ záś ták wiele Konſtytucyi o Pocztách do ſkutku przyiść nie mogą, y podwodne pieniądze od Miaſt corocznie należące ná to nie dochodzą; tedy áby tenże podwodny Prowent Miáſtá y Miáſteczká, ktore do tego zdáwná y z Práwá należą, do Skárbu Koronnego wnośiły, poſtánawiamy. A że monetá *per abuſum* pod Zámieſzánie Rzeczyptey *in immenſum* wynieśiona, *cum præjudicio Boni Publici & Privati.* Przeto Wielmożnego Podſkárbiego W. Koronnego obliguiemy, áżeby *per publicum Inſtrumentum* (ktory tym Ziázdem authoryzuiemy) Koeqvácyą Monety *ſine intermiſſione* pomiárkował, y onę *ad certum & juſtum pretium* redukował.

O Legácyách do Dworow Poſtronnych.

LEgácye do Dworow Poſtronnych *per omnes rationes & circumſtantias* teráźnieyſzych czáſow potrzebne ſądźiemy, á oſobliwie wyprawienie Poſſá Wielkiego do Oycá Swiętego, y S: Stolice Apoſtolſkiey, z należytym wyznániem y podźiękowániem wielkim, zá pártykulárne á práwie Oycowſkie w ták ćięſzkich ná doſtoieńſtwo Maieſtátu Náſzego y ná cáłą Rzpltą

Conjun-

Conjuncturách ſtáránie, z niemnieyſzą przytym prozbą, o dálſze Apoſtolſkie Błogoſławieńſtwo y protekcyą, żeby Rzeczpoſpolita iáko náyprędzey do uſpokoienia zupełnego przyiść mogłá, oráz *cum Profeſſione Filialis Cultûs & Obedientiæ Noſtræ.* Drugie záś Poſelſtwá álbo Ablegácye *prævio ſerio examine* przez przytomny ná ten czás Senat, *& Miniſtros Statûs*, tudźieſz Urodzonego Márſzałká Generálney Konfederácyey Stánow Rzpltey *& cum Deputatis* Stánu Rycerſkiego z Seymu Lubelſkiego, y Konfederácyey Generálney Sandomirſkiey *pro Ratione & exigentia* Intereſſow Publicznych expedyować nie omięſzkamy, ktorym Káncellárye Koronne y W. X. Litewſkiego z wſzelką oſtrożnośćią náležyte Inſtrukcye formować będą. Y żeby ſobie nic nád nie z Pány poſtronnymi tráktować nie pozwáláli, *& cum ſingulari fructu* Rzpltey Funkcye ſwoie odpráwowáli, y Relácye da Bog ná przyſzłym Seymie *in facie omnium Ordinum* oddáli, w żadne ſię uchowáy Boże y Rzecz poſpolitą nie wdáiąc *alienationes & avulſiones.* A że Wielmożny Ian Ierzy Przebendowſki Podſkárbi W. Koronny podiąwſzy ſię Legácyey Berlinſkiey, z nieoſzczędnym koſztow y Rezydencyey czteroletniey podeymowániem, á znácznym nádwerężeniem Fortuny ſwoiey, nietylko Honor Národu Polſkiego *condignè ſuſtinuit*, ále y nápięte przećiwne odwrocił imprezy, tedy, mu *pro Iuſtitia* pozoſtáłą reſztę do náznáczoney Summy ná pomienioną Legácyą to ieſt 30. Tyśięcy tálerow bitych *in ſpecie*, z ordynáryinych Prowentow Rzpltey bonifikować w Skarbie Koronnym, *Authoritate* teráźnieyſzego Wálnego Ziázdu pozwálamy *& inſuper gratam memoriam ac reſpectum meritorum ejus*, w podáiących ſię okázyách świádczyć dekláruiemy.

Pozwolenie dálſzey Rezydencyi Naiáiáśnieyſzey Krolowy IeyMośći Wdowy.

POnieważ Rezydencya zágrániczna Naiáśnieyſzey Krolowey IeyMośći Wdowy *cum Immunitate Iurium* oney zá pozwoleniem Náſzym, ná Rádách Publicznych wárowána ieſt; przeto y teraz też Rezydencyą w dálſzy czás proroguiąc, Dobrá oney *& jura Reformatoria circa integritatem & immunitatem* Práwámi *Circumſcriptam* záchowuiemy, y to cokolwiek przećiwko Práwu Iey Reformátoryálnemu przez iákikolwiek Przywiley álbo Reſkrypt iáki wypádło, káſſuiemy y znośiemy *vigore* Ziázdu tego, *Salvis oneribus Reipublicæ.*

Summa Elbląſka

ZE deklárowána Summá Seymem Lubelſkim ná eliberácyą záſtáwy Elbląſkiey do rąk Wielmożnego Podſkárbiego W. Koronn. nie doſzła, referuiąc ſię do wyrażonego ſpoſobu ná Seymie Lubelſkim, podátkiem z młynow uchwálonym, onę wydáć dekláruiemy, y zgodnie ná teráźnieyſzym Zieździe pozwálamy, áżeby ná ten rok ieden od koła młynſkiego iednego przy Miáſtách Głownych y Przedmieśćiách ná Rzekách wielkich, po tálerow bitych dwa; *Similiter* od kol w Rudách, Foluſzách, Pápierniách, y Tártákach, od kol záś wietrznych, wołowych, konnych, ná Rzekách máłych y Stáwách

będących młynow, po táleru bitym iednym, ták z Dobr Náſzych Krolewſkich, Duchownych, iáko też Ziemſkich, do ktorego podátku wybieránia, ná Seymikách Ziázdem teráźnieyſzym náznáczonych, ieden Exáktor z káżdego Woiewodztwá, Ziemi, y Powiátu *benè poſſeſſionatus* ma bydź obrány, *cum ſalario* od złotego po groſzu *currẽti moneta*, ktory to Exáktor powinien będźie *quantitatẽ* młynow y koł, nikomu nie folguiąc poprzyſiąc ná Trybunále Skárbowym. A *in quantum* by ſię pokázáło ná tymże przerzeczonym Exáktorze, że nie ſzczerze z iákiegokolwiek reſpektu poprzyſiągł koła, tedy tákowy *ad Inſtantiam* Inſtygátorá Koronnego lubo tegoż Woiewodztwá álbo Powiátu Delátorá ná tymże Trybunále Skárbowym ſądzony, y kárány bydź ma, *Pœnâ confiſcationis Bonorum;* A Exáktorowie Woiewodztw, Ziem y Powiátow, tákową ſummę kołową wybráwſzy, powinni będą do rąk tegoż Wielmożnego Podſkárbiego W. Koronnego w Niedźiel 10. po Seymikách *Relationis* komportowáć, ktore nie ná co inſzego obrocone bydź powinny, tylko ná eliberácyą Elbląſką, *ſub ſolutione de ſuo.* A ktore Woiewodztwá y Ziemie, pomieniony podátek do Skárbu nie wnioſły, teráz wnośić *obligantur,* ktore záś Vrodzonym Regimentárzom, lub Ich Kommiſſárzom álbo Officyerom wydáć mnśiáły *per viam Militaris Executionis*, tedy wolną tego windykácyą ná Trybunále Skárbowym Rádomſkim Woiewodztwom y Ziemiom, *etiam per Plenipotentiarium* wáruiemy. A Wielkie Xięſtwo Litewſkie, iáko ná Seymie Lubelſkim *ad proportionem* Korony Polſkiey do trzećiey części ſtu tyſięcy talerow bitych deklárowáło ſię, ták od tegoż kołowego młyńſkiego ſummę pomienioną *comportare tenebitur.*

Spráwá Piltyńſka

PRzywodząc do Exekucyey Konſtytucyą *Anni* 1685. *Titulo* Kommiſſya Piltyńſká tęż Spráwę *in deliberatione* od wielu lat *pendentem* ieſzcze zá Pánowánia Naiáśnieyſzego Anteceſſorá Náſzego *quantocyùs* ná Sądách Náſzych Relácyinych *prævijs Innoteſcentialibus finaliter* decydowáć, & *ultimariè* determinowáć deklárujemy.

Kommiſſya Gdáńſka.

CHcąc nienależyty pod czás teráźnieyſzey Woyny Mágiſtrátu Gdáńſkiego przećiwko Máieſtatowi Náſzemu y Rzeczypoſpolitey poſtępek zgánić, tudźieſz wſzelkie krzywdy publiczne, y *Privatorum* ták Duchownego iáko y Swieckiego Stanu, oſobliwie *violentas acciſarum in alienis Fundis uſurpationes & extorſiones* windykowáć, *Decreta ex ſerijs Partium Controverſijs lata ob renitentiam & Contumaciam* tegoż Mágiſtratu záległe do Exekucyey przyprowádźić. A oraz reſpektem Ceł Morſkich *vigore Supremi Dominij Reipublicæ*, tákże w ſámym mieśćie *inter ſubalternos Officiales & præaggravatos* od Mágiſtratu *Cives ſublatis omnibus anterioribus abuſibus & præjudicijs;* przytym *circa Commercia, menſuras, & pretia rerum* doſkonáły Porządek gruntownie poſtánowić do Boku Náſzego przy Wielebnym y Wielmożnych Miniſtrách *Statûs utriuſq; Gentis* y Senatorách Prowincyi Pruſkiey, tákże Vrodzonym Márſzáłku Konfederáckim, Kommiſſarzow z Senatu z Prowincyey Máłopol-

łopolſkiey Wielebnego w Bogu Xiędzá Alexándrá Wyhowſkiego Biſkupá Łuckiego. Wielmożnych Xżćiá Iánuſzá Wiśniowieckiego Woiewodę Krákowſkiego, Stefáná Humieckiego Woiewodę Podolſkiego, Fráncíſzká Załuſkiego Woiewodę Czerniechowſkiego. Myſzkowſkiego Káſztelaná Sandomirſkiego, Adámá Szániáwſkiego Kaſzteláná Lubelſkiego. Z Prowincyi Wielko Polſkiey Wielebnego w Bogu Xdzá Konſtánte o Szániáwſkiego Biſkupá Kuiáwſkiego. Wielmożnych Zygmuntá Fráncíſzká Gałeckiego, Poznáńſkiego, Ianá Dobrogoſtá Kraśińſkiego Płockiego, Stánisłáwá Chomętowſkiego Mázowieckiego, Woiewodow. Micháłá Ráczyńſkiego Gnieźnieſkiego, Stánisłáwá z Obor Czoſnowſkiego Wárſzáwſkiego, Káſztelanow. Z Prowincyi W. X. Lit. Wielebnego w Bogu Konſtántego Brzoſtowſkiego Biſkupá Wileńſkiego, Wielm: Káźimierzá Ogińſkiego Trockiego, Dominiká Słuſzkę Połockiego, Xćiá Ianá Rádźiwiłá Nowogrodzkiego, Iozefá Koſá Inflántſkiego, Woiewodow. Márcyáná Ogińſkiego Káſztelaná Witebſkiego. *Ex Equeſtri Ordine*, z Máłey Polſki Urodzonych Stefáná Potockiego Referendarzá, Alexándrá Iábłonowſkiego Chorążego, Ierzego Dźiedoſzyckiego Koniuſzego, Máximiliáná Oſſolińſkiego Regentá y Stároſtę Drohickiego, Koronnych. Károlá Wąſowiczá Podkomorzego Sandomirſkiego, Szalkiewiczá Chorążego Kijowſkiego, Łośiá Podſtolego Lwowſkiego, Alexándrá Szembeká Rádomſkiego, Fráncíſzká Głogowſkiego Grabowieckiego, Stároſtow. Boguſławá Łubińſkiego Generałá Náſzego, Iákubá Duniná Káwálerá. Z Wielkiey Polſki, Vrodzonych Iákubá Zygmuntá Rybińſkiego Łowczego Koronnego, Generałá Náſzego, Ianá Skrzyńſkiego, Podkomorzego Łęczyckiego, Chryzoſtomá Dorpowſkiego Przedeckiego, Gąſiorowſkiego Rádźieiowſkiego, Stánisłáwá Narzymſkiego Ciechánowſkiego, Stároſtow. Fráncíſzká Aloyzego Łoſkiego Chorążego y Sędźiego Grodzkiego Wárſzáwſkiego, Ianá Skárbká Rudzkiego Piſárzá Ziemſkiego y Grodzkiego Czerſkiego, Boruckiego Gnieźnieńſkiego, Mikołáiá Podoſkiego Dobrzyńſkiego, Stároſtow. Alexándrá Skulſkiego Podſtolego Wárſzáwſkiego. Z W. X. Lit. Vrodzonych Boguſławá Erneſtá Denhoffá Podkomorzego, Xżćiá Iozefá Chorążego, Xżćiá Káźimierzá Podczáſzego Czártoryiſkich, Tyzenhauzá Pácá Piſárzow W. X. Litewſkiego, Iákubá Henryká Flemingá Koniuſzego W. X. Lit. Generałá Artyleryey Koronney, Micháłá Puzynę Wiſkiego, Krzyſztofá Ciechánowieckiego Chośłáwſkiego, Ianá Strutyńſkiego Soweyſkiego Stároſtow. Micháłá z Koźielſká Puzynę Káſztelánicá Mińſkiego, przydáiąc Wielebnego Krzyſztofá Szembeká, Archidyákoná Pomorſkiego, Officyałá Gdańſkiego, y Vrodzonych Inſtygatorá y Vice Inſtygatorá Koronnych, *ad promovendas omnes* ná tey Kommiſſyi *Cauſas & injurias publicas*, tákim náznáczamy ſpoſobem; żeby zá obwieſzczeniem przez Liſty Náſze ná Mieyſce y Termin deſygnowáne ziáchawſzy ſię *non obſtante unius vel plurium abſentiâ, præmiſſa omnia per viam Summarij, & Executivi Proceſsûs* rozſądźili, y *finaliter* do Exekucyi przywiedli *non obſtantibus quibuscunque Exceptionibus, ſive allegationibus in contrarium.* Ktorym to Wielm. Urodz. Kommiſſarzom *plenariâ deciſionẽ & omnimodam*

modam ad hunc effectum powagą teráźnieyszego Ziázdu Nászego *facultatem* dáiemy y pozwalamy.

Kommissyá Toruńska.

STosuiąc się do Konstytucyi *Anni Millesimi Sexcentesimi Septimi* w spráwie Toruńskiey, *cum Patribus Societatis IESV* ferowáney, ná prozbę Possow rożnych Woiewodztw, *ratione* przez tychże Obywátelow Toruńskich, Pánnom Zákonnym Toruńskim *Iurium Violationis, ac Fundi Ecclesiastici appropriationis*, y innych krzywd przeciwko Duchowieństwu popełnionych Także *ratione* podczás Woyny Szwedzkiey teráźnieyszey, rożnych depozytow, y żboż Szlácheckich, temuż Nieprzyiáćielowi *extraditionis* Stárostwá Nászego Dybowskiego *proventuum certorum, stante hâc calamitate usurpationis, ac Fundi* tegoż Stárostwá *sibi vendicationis*, Soli Ruskiey przekupowánia *vigore* teyże Konstytucyey. Ná uznánie tych wszystkich skarg, y delácyi przy Wielebnym w Bogu y Wielmożnych Ministrách *statûs, utriusq. Gentis* y Senátorách Prowincyey Pruskiey, tákże Urodzonym Márszáłku Konfederáckim, Komm ssárzow, Wielebnego w Bogu Konstántego Szániáwskiego, Biskupá Kuiáwskiego, Wielmoznych, Rádomickiego Woiewodę Inowłocláwskiego Generáła Wielkopolskiego, Stánisláwá Chomętowskiego Woiewodę Mázowieckiego, Łosiá, Kásztelaná Rypińskiego; Wielebnych Xięży, Adámá Rostkowskiego Suffráganá Łuckiego, Stefaná Wierzbowskiego Officyáłá Wárszáwskiego, Urodzonych Gąsiorowskiego Radźiejowskiego, Andrzeiá Dąbskiego Nákielskiego, Stánisławá Krásińskiego Wárszáwskiego, Károlá Oborskiego Liwskiego Stárostow. Felicyaná Grábskiego Łęczyckiego, Fráncíszká Aloyzego Łoskiego Wárszáwskiego, Piotrá Stámirowskiego Wyszogrodzkiego Chorążych. Woyćiechá Pstrokońskiego Sierádzkiego, Járnowskiego Brzeskiego Kujáwskiego, Micháłá Szymánowskiego Wárszáwskiego, Antoniego Kiełczewskiego Zytomirskiego Stolnikow. Antoniego Jelcá Przemyskiego, Zákrzewskiego Brzeskiego Kujáwskiego Ianá Rostworowskiego Czerskiego, Podczászych. Władysláwá Biernáckiego Sierádzkiego, Fráncíszka Kostkę, Chociwskiego, Mielnickiego, Páwłá Mátszewskiego Brácławskiego, Czesników. Adámá Ieżeskiego Ziemskiego Záwskrzyńskiego. Máteuszá Płochockiego Wárszáwskiego, Ianá Glinkę Nurskiego, obudwu Ziemskich, y Grodzkich Pisárzow. Antoniego Chełmickiego, Mieczniká Dobrzyńskiego, Stánisławá z Łętowá Łętowskiego Skárbniká Krákowskiego Sędźiego Grodzkiego Bieckiego, Boruckiego, Gnieźnieńskiego. Mikołáiá Podoskiego Dobrzyńskiego, Wolińskiego Lityńskiego Stárostow, Gębrátá náznáczamy, ktorzy to *captato opportuno tempore prævijs* o bytności swoiey czteremá Niedźielámi *anticipativè innotescentijs* do tegoż Miástá Nászego Toruniá *unius vel plurium absentiâ non obstante* ziechác będą powinni, *& super objecta* temuż Miástu *inquirent, ac finaliter cum pœnis super excessivos promanantibus decident.*

Jásná

Jáſna Gorá Częſtochowſka.

JAſna Gorá Cżęſtochowſka że nie tylko Kláſztorem ále y Fortecą ták potrzebną, y pod protekcyą Náyświętſzey Mátki Bożey nie zwyćiężoną do tych czás byłá y ieſt; Y ponieważ Oycowie támeczni przez dźieſiąćioletnią Woynę Szwedzką dotrzymuiąc wierności ſwoiey, Nam y Rzeczypoſpolitey ná ſuſtentácyą Gárnizonu támecznego nie tylko Skárb Kośćielny wyprzedáć ále y długi nie máłe záciągnáć muſieli: Tedy ſummę trzydźieſtu tyſięcy złotych Polſkich z *extra* ordynáryinych Prowentow Rzeczypoſpolitey, ná repárácyą Báſztyonow, do zápłácenia zá lát da Bog dwie náznáczamy. A teráz *ſubveniendo* temu mieyſcu Swiętemu dla dálſzego utrzymánia Iego, zá zgodą Wſzech Stánow ná teráźnieyſzym Wálnym Zieździe zgromádzonych Dobrom onych wſzyſtkim ogołem do Klaſztoru Jáſnogorſkiego należącym od wſzyſtkich *in genere & ſpecie* podátkow ordynáryinych y *extra* ordynáryinych, od Poborow, Podymnego, Poſpolitego Ruſzenia, ſtáwienia Łanowego, wypráwy z Dymow pieſzego żołnierza, y wſzelkich innych ćiężárow, do lát dwudźieſtu po ſobie idących *plenam indulgemus libertatem.* Aczkolwiek záś Dobrá pomienione ták w Archidyecezyey Gnieźnieńſkiey iáko y w Krákowſkiey Dyecezyey leżące, ták wielą Konſtytucyámi Seymowemi, oſobliwie *Anno Milleſimo Sexcenteſimo Septuageſimo Sexto* pod żadne áſſygnácye Hybernowe, Stánowiſká, przechody y inſze ćiężary żołnierſkie nie podpádáią, iż iednák przećiwko ták wyráźnym Práwom *premuntur & infeſtantur:* Tedy ſtoſuiąc ſię *ad mentem Legum Publicarum* Dobrá pomienione ze wſzelkich Táryff wyimuiemy, y żeby były *immunia, libera & exempta* mieć chcemy, y ieżeliby kiedykolwiek tákowe áſſygnácye wyſzły Hybernowe, żadnego wáloru mieć nie będą mogły, y ſámi *Contravenientes ſuccumbent* winom ſurowym w Práwie opiſánym, o co *Forum* w Trybunále Koronnym *inter Cauſas Militares* náznáczamy.

Artyleryá Koronna.

POnieważ ordynáryina nowá kwártá *tempore Pacis* náznáczona zá áſſygnácyámi Hetmáńſkiemi, nie może wyſtarczyć Artyleryey Koronney, ále co większá, że y Poſſeſſorowie *ſtante hâc calamitate* nie bez oſobliwey ćiężkośći y trudności onę oddáią. Więc żeby tá Woienná Oekonomia miáłá należyte expenſa, y o czym w pole wyniść mogłá, tedy *inhærendo ſcripto ad Archivum* ná Seymie w Lublinie poſtánowionemu *ſupplendo* ten defekt, tudźież y ná fortyfikácyą Kámieńcá, *annuatim* po pięćdźieſiąt tyſięcy złotych Polſkich z Podátku Generálnego, *ultimæ conſumentiæ ſalvo calculo* ná Trybunále Skárbowym náznáczamy.

Deputaći do Kwarty.

JAko Seymem Lubelſ. náznaczeni ſą Deputaći, do kwarty ták Ich *Authoritate* teráźnieyſzego wálnego Ziázdu konſerwuiemy, to ieſt z Senátu Wielmożnego Hieronymá Załuſkiego Ráwſkiego, y Urodzonego Andrzeiá Morſtyna Rádomſkiego Káſztellánow. Z Izby Poſelſkiey z Wielkiey Polſki, Ianá

Ianá Bromirſkiego, Podkomorzego Wyſzogrodzkiego, Hieronymá Potrykowſkiego Podkomorzego Wárſzáwſkiego. Z Máłey Polſki, Ianá Nowoſielſkiego Stároſtę Náſzego Łukowſkiego, Ianá Glinkę Piſárzá Ziemſkiego y Grodzkiego Nurſkiego. A że wielu Poſſeſſorow Dobr Náſzych Krolewſkich (z ktorych Kwartá należy) pozátrzymywáli przez te látá *ſolutionem* oneyże, tudźież y kwádruple ná nowych Donátáryuſzow Náſzych poſtanowione y Práw ſwoich w Skárbie *non produxerunt;* tedy *reaſſumendo* wſzyſtkie *in anteceſſum Conſtitutiones* poſtanawiámy, áby ći wſzyſcy od Seymu 1699. ták te zátrzymáne Kwárty, iáko y Kwádruple, *unà cum Iuribus ſuis*, ná Kommiſſyey Ráwſkiey *ſtatuto tempore comportent, idq; ſub amiſſione Iurium, Suorum & Bonorum eorundem, diſtributivæ Iuſtitiæ Noſtræ ſubijciendorum.*

Akádemia Krákowſka.

AKádemiey Krakowſkiey przez te nieſzczęſliwe czáſy, práwie do ſzczętu zruinowáne Dobrá áby do ſwoiey pory przyiść mogły, *circa deſcriptas Legibus immunitates, inviolabiliter* one konſerwuiemy, y iáko dźiedźiczne ták wielą Práwámi obwárowáne od wſzelkich áſſygnácyi Wielmożnych Hetmánow y Exákcyi żołnierſkich excypuiemy, y ieżeliby iákie kiedykolwiek wyſzły, *pro nullis* dekláruiemy, *ſub rigore, in Contravenientes in lege deſcripto.* O co *Forum* w Trybunále ták Koron. iako y W. X. Lit. Toż Práwo ma ſłużyć y Domkom *generaliter* wſzyſtkim, w Krákowie Káźimierzu, Klepárzu, &c. leżącym á do Akádemiy należącym.

Kláſztory.

KLáſztory wſzyſtkie *utriuſq; ſexûs* ná Dobrách Ziemſkich fundowáne y Konſtytucyámi *circa naturam Bonorum Terreſtrium* konſerwowáne, oſobliwie Kártuzyą Gidelſką, tudźież y w Woiewodztwie Pomorſkim pod Gdáńſkiem leżące, *vigore* Konſtytucyey *Anni 1667.* doſyć wárownie áſſekurowáną *circa eadem Iura* zupełnie záchowuiemy, á oráz wſzyſtkie inne *circa antiqua ac recentiora Privilegia & reſcripta* ták dawniey, iáko y ná teráźnieyſzym Zieźdźie *in Favorem* ich od Nas dáne konſerwuiemy; Sląſkie záś Konwenty *Sacri Ordinis Prædicatorum, ſub directione* Prowincyáłow Polſkich, tudźież y Kláſztor Trzebnicki *circa omnes immunitates, & antiquas prærogativas Authoritate* teráźnieyſzego Wálnego Ziázdu *manu tenere* obiecuiemy, & *Authoritatem Noſtram Regiam* do Náiáśnieyſzego Ceſárzá IMći Chrześćiáńſkiego *interponere* dekláruiemy.

Miáſtá.

MIáſto Stołeczne Krákow y wſzelkie Práwá iego, Przywileie, Prerogátywy od Naiáśnieyſzych Anteceſſorow nádáne, y przez Nas ſámych approbowáne, iáko nienáruſzenie záchowáć chcemy, ták wſzyſtkie Summy pieniężne ná rożne *præſidia* y Aſſygnácye powydawáne, ná przyſzłym da Bog Trybunale Skárbowym Rádomſkim wyliquidowáć & *in rationibus* Podátkow publicznych ná ſtáre Zaſſugi bonifikowáć temuż Miáſtu Krákowowi dekláruiemy. W tymże reſpekćie mamy Miáſto Rezydencyey Náſzey

Stárą

Stárą y Nową Wárſzáwę, ktorego *ad præſens* wielką Ruinę widząc, że nie tylko od uſtáwicznych Kontrybucyi ná rożne Woyſká, ále też przez Powietrze, ogień, y inne *calamitates* znácznie zruinowáne, do tego rożnemi Iuryſdykcyámi nowemi *abuſivè* extenuowáne; co ieſt dobremu w Mieśćie rządowi ná przeſzkodźie. Przeto referuiąc ſię do dawnych Praw, Przywileiow, Dekretow Stárey y Nowey Wárſzáwie ſłużących, one *in ſuo eſſe* mieć chcemy. Zeby záś Spráwiedliwość mogłá mieć reindukcyą, á lud ubogi *reſpirium:* Więc wſzelkie depáktácye, y wymyślne uciążenia ludzkiego, á nieſłuſzne wynálazki, zá donieśienię káżdego ukrzywdzonego nieodwłocznie ſądźić y ſurowie karáć, pod Náſzę bytność ná Sąd Márſzáłkowſki; á w nie bytnośći Náſzey ná Urząd Grodzki *loci præſentis* wkładamy, y mieć chcemy, ażeby *Foralia* ná te tylko Iuriſdykcye, kiedy ktora *extenditur*, wybieráne były, *ſalvis Iuribꝰ antiquis, cuivis Iuriſdictioni ſervientibꝰ, in ſuo eſſe manentibꝰ, nō amplióꝰ*. Dekretá przytym przećiwko Zydō y dyſſydentom rożnymi Protekcyami ſzczycącym ſię, ferowáne *Executioni ordinariæ* zoſtáwuiemy. Podobnym ſpoſobem Lwow, Poznáń, Lublin, Gniezno, Sandomirz, Zámość, y inne, z ktorych przedtym *& decus, & nervum* Rzplta miewáłá, gdy teráz wniwecz obrocone y ſpuſtoſzone zoſtáły, tedy áby do dawney pory przyiść mogły, nie tylko przy ich Práwách, Przywileiách, *& circa Iura Depoſitoriorum* (*quibus id beneficij competit*) zupełnie onych záchowuiemy, y áby żaden z Kupcow nie ważył ſię innych ſkładow uſurpować, y ſtánowić *ſub pœna mille Aureorū Hūgaricaliū pro munitione Civitatis applicanda* ſtánowiemy; ále *& contra omnes Invaſores, juſtam & invindicabilem defenſionem, tum & pœnas in Subſellio Tribunalis Regni ad Inſtantiā cujuvis Civis urgendas & vindicandas* przyznawamy, y Summy ná Lenungi Regimentow Rzpltey, oraz wſzelkie inne pieniężne Exákcye przez też Miáſtá, iáko y inne, tudźież y Pruſkie Woyſku Koronnemu wydáne, *prævia liquidatione* ná przyſzłym Trybunale Skárbowym, w Podátkách publicznych ákceptować, y tymże Regimentom w záſługách defálkować dekláruiemy, y ſtoſuiąc ſię do Konſtytucyey Seymu Lubelſkiego, dwá tyſiącá czerwonych złotych, przez niegdyś, Wielmożnego Márká Mátczyńſkiego, Woiewodę Ruſkiego, ná emundácyą Foſſ, pomienionego Miáſtá Lwowá, legowáne, *& de conſenſu Noſtro* ná Fortyfikácyą Kámieńcá Podolſkiego ápplikowáne *juxta mentem* teyże Konſtytucyey Lubelſkiey Miáſtu temuż Lwowu, w Skárbie Koronnym do zápłácenia áſſekuruiemy, oſobliwie wáruiąc *in rem* tegoż Miáſta, áby *circa antiqua Privilegia, Decreta, & Conſtitutiones, per omnia conſervetur.* Tenże pomieniony Kámieniec, ponieważ oſobliwym ſtárániem Iáśnie Wielm. Márćiná Kątſkiego Káſztelláná Krakowſkiego znáczną w Fortyfikácyey wźiął *auxeſim*, bez ſupplementu od Rzeczypltey, tedy *ad liquidationem* erogowánych Expens, Kommiſſarzow z Senatu Wielebnego Chryzoſtomá Gnińſkiego Biſkupá Kámienieckiego, Wielmożnych Stefána Humieckiego Podolſkiego, Łáſzczá Beſſkiego Woiewodow, Alexándrá Potockiego Kámienieckiego, Stánisłáwá Potockiego Káminſkiego Káſztellánow, *Ex Equeſtri Ordine* z Wielkiey Polſki, Urodzo-

nych Iákuba Rybińſkiego Łowczego Koronnego, Stániſławá Grzybowſkiego Chorążego Czerſkiego, Ianá Ponikiewſkiego Nurſkiego, Micháłá Młockiego Zákroczymſkiego Stolnikow. Z Máłey Polſki; Urodzonych Stefanà Potockiego Referendárzá Koronnego, Maurycego Kurdwánowſkiego Chorążego Hálickiego, Stániſławа Jáſtrzębſkiego Woyſkiego y Podſtároſćiego Grodzkiego Hálickiego, Káźimierzá Mirzeiowſkiego Cześniká Látyczewſkiego *unius vel pluriũ abſentiâ non obſtante* náznáczamy. Czego relácyą pomienioni Kommiſſárze *in ordine ad præſtandam debitam ſatisfactionem*, ná przyſzłym da Bog Seymie uczynić powinni będą. A Miáſto Piotrkow z Przedmieśćiámi *Lege publicâ* przez Konſtytucye *Anni* 1635. & 1677. tudźież świeżą Konſtytucyą Seymu Lubelſkiego *Anni* 1703. od płácenia Hyberny, *ex ratione Conſervationis* Kśiąg Trybunálſkich, uwolnione, y teraz *Authoritate* teráźnieyſzego Wálnego Ziázdu, uwalniámy, y to uwolnienie w Exe-kucyey mieć chcemy.

Sukkurs Ludźiom głodem ginącym.

MAiąc wzgląd *ſupra extremam Calamitatem* Ludźi ubogich, ktorzy od głodu umieráią, ſtánowiemy: Ażeby ná porátowánie tych ludźi ubogich Wielmożny Podſkárbi Wielki Koronny wyliczył z Skárbu Koronnego Złotych dwádźieśćiá Tyśięcy do Rąk y Dyſpozycyey Wielebnego w Bogu Xiędzá Zgierſkiego, Biſkupá Smoleńſkiego.

Supplement Deceſſu Deputackiego, do Boku Náſzego.

PONieważ od czáſu Seymu Lubelſkiego z Regeſtru Deputatow do Boku Náſzego náznáczonych, iednych ſmierć, drugich odmienność wiernośći ku Nam, y nieiedności z Rzecząpoſpolitą wymázáłá; Więc żeby tenże w żyiących y dobrze życzących Nam y Rzpltey znáydował ſię komplet, ná mieyſce *humanitus & Civiliter mortuorum* do tych, ktorzy przez Seym Lubelſki będąc miánowáni, dotąd ſię *in Candore ſuo* utrzymáli; bez dyſtynkcyey Prowincyi, *in Communi* przydáiemy Wielebnych w Bogu Pokrzywnickiego Referendárza Koronnego, Szczeſnego Kretkowſkiego Archi-Dyákoná Gnieźnieńſkiego, Urodzonych Ianá Bromirſkiego Podkomorzego Wyſzogrodzkiego, Károlá z Obor Oborſkiego Liwſkiego. Ianá Godlewſkiego Nurſkiego, Záłuſkiego Ráwſkiego, Antoniego Morſtyna Czorſztyńſkiego, Fráncíſzká Bielińſkiego Málborſkiego, Domárackiego Lubuſkiego, Zygmuntá z Smogorzewa Wąſowiczá Drohomyſkiego Stároſtow, Ianá Mączyńſkiego Sierádzkiego Stároſtę Klonowſkiego, Przerębſkiego także Sierádzkiego, Piotra Stámirowſkiego Wyſzogrodzkiego Chorążych, Ianá Szydłowſkiego Záwſkrzyńſkiego Stároſtę Piáſeczyńſkiego, Ianá Láſockiego Wyſzogrodzkiego Ziemſkich Sędźiow, Szymoná Wolſkiego Hálickiego, Iozefa Nákwáſkiego Wyſzogrodzkiego Stolnikow, Káźimierza Dłużewſkiego Chełmſkiego, Ryſzkowſkiego Łukowſkiego, Ianá Roſtworowſkiego Cze-

Czerſkiego, Káźimierza Kárwowſkiego Wiſkiego, Páwła Iároſzewſkiego Zákroczymſkiego Podczáſzych, Mikołáiá Olſzewſkiego Łowczego Ráwſkiego, Stefáná Lęckiego Ziemſkiego Stężyckiego, Máteuſza ná Lipinách Płochockiego Ziemſkiego y Grodzkiego Wárſzawſkiego Piſárzow, Alexándrá Grota Krakowſkiego, Woyćiechá Kietlińſkiego Sandomirſkiego Miecznikow, Stániſławá z Łętowá Łętowſkiego Skárbniká Krákowſkiego Sędźiego Grodzkiego, Bieckiego, Wolſkiego Bydgoſkiego, Andrzeiá Drewnowſkiego Oſtrowſkiego Grodzkich Sędźiow, Tárłá Woiewodźicá Lubelſkiego, Iákubá Duniná Káwálerá, Ianá Rogowſkiego ktorzy *eandem poteſtatem* mieć máią, iáko mieli *in Anno 1590. & Anno 1690* y tákowąż przyſięgą z Kołá Rycerſkiego przyſiąc máią, *alias juxta mentem* Seymu Lubelſkiego, we wſzytkim ſprawić ſię powinni będą.

Receſs Generálney Sándomirſkiey Konfederácyi.

Kiedyśmy iuż zá Łáſką y Pomocą BOGA Naywyżſſego, cokolwiek podług świątoblinych Obowiązkow, dawnych Praw, y Zwycźáiow, należáło, zupełnie odnowili, utwierdźili, y wykonáli, & internam ac externam ſecuritatem, *y zupełną między Stanámi konfidencyą, iák naylepiey ugruntowáli, tedy tęß ſámę Generálną Sándomirſką Konfederácyą, ná Zaßczyt Wiáry Swiętey Kátholickiey; utrzymánie Máieſtatu Náßego, podźwignienie Wolności, przyprowádzenie* ad antiquam orbitam *połamánych Praw, uleczenie wßyſtkich ran publicznych, y iák naydoſkonálßе Rzpltey uſpokoienie, y wßelkim domowym rozruchom zábieżenie,* in eodem duraturo robore, & non interrupto vigore, *pod tąż Dyrekcyą y Chárákterem Vrodzonego STANISŁAWA DENHOFFA Mieczniká Kor: Hetmáná Polnego W. X. Lit: Márßałká teyże Generálney Konfederácyi, w dálßy czás odkładamy,* & pro ratione temporis, & exigentia neceſſitatis publicæ, ulteriora Conſilia inſtaurare, & continuare *dekláruiemy,* non præjudicando quidquàm *Seymowi Walnemu, ktory* ſtante etiam Confœderatione *Stanom Rzpltey złożyć przyrzekliśmy. Iák záś ſiłá winná wdźięczna Oyczyzná, temuż Vrodzonemu Márßałkowi Generálney Sandomirſkiey Konfederacyi* pro incorrupta & inviolabili erga Remplcam Fide, celebri Zelo, & conſtantia, *y że ſię* in medio turbine rerum *nie záchwiał, áni iák wielką ſtrátą y ruiną Fortun ſwoich zálterował, y wßelkie niebeſpieczeńſtwá, y ták ćięßkie Nieprzyiáćielſkie ſłoſy, ná Oſobę y Dom ſwoy* viriliter ſuſtinuit, *náwet żyćie y zdrowie ſwoie* Saluti publicæ, *y dla Doſtoieńſtwá Náßego, chętnie y ochotnie* immolavit. *Ták y my te głośne ná cáły świát zaſługi iego, y nieśmiertelney pámięći godne* juſto reſpectu *z władnącey* muneribus Fortunæ, & Juſtitiâ diſtributivâ *Ręki Náßey nádgradzáć, y ták wielkie Dowody Nam y Rzpltey świadczone* gratâ & nunquàm obliterandâ penſare memoriâ *oſiáruiemy ſię, obliguiąc przy tym ták Skarb W. Koronny, iák y W. X. L. Ponagą teráźnieyßego wálnego Ziázdu, áby ſummę ßeśćiudźieśiąt tyśięcy złotych Polſkich, ná ſuſtentámént y expenſa uſtáwiczne pomienionego Vrodzonego Márßałká Generálney Konfederácyi, przez wálną Rádę Grodźińſką* annuatim *do zápłácenia* ex proventibus *Rzpltey náznáczoną,* ſalvis liquidationibus & quietationibus, pro præterito *wypłáćić ſtáráli ſię. Wßelkie záś inße máteryе do Seymu należące, Intereſſa y* deſideria *Woiewodztw y Ziem. Iáko to Woiewodztwá Kyowſkiego* ratione celebrationis *Sądow Grodzkich Zytomirſkich y Owruckich* in ſimili *iák bywáły Grodzkie Kyowſkie. Woiewodztwá Podolſkiego względem ákkomodowánia długow u Kredytorow* in publicum *przez ſię záćięgnionych, y ordynowánia Ludźi, z nowo uchwáloney Woyſká erekcyey przez toż Wodztwo wyſtáwionych, iákoby ná* Præſidium *Kámienieckim zoſtawáć mogli. Wdztwá Lubelſkiego reſpektem zniesienia Goſpod* ex Officio *w Lublinie* ſalvo ſalario *Deputatom ná Trybunał z Woiewodztw*

y Ziem swoich suppeditando. Ziemi Nurskiey ratione wytchnienia w ruinách od Podatkow do lat kilku; iáko y względem Inkorporácyey Juri Terrestri Dworku w Nurze Vrodzonego Ianá Glinki Pisárzá Ziemskiego y Grodzkiego Nurskiego. Tudzież Wdztwá Bráclánskiego Desideria publica unà cum Instantia zá Vrodzonym Kázimierzem Potockim Stárościcem Owruckim. Tákże Wielmożnych Hetmánow y Woyská Koronnego, że teraz skutku swego wźiąć nie mogły, więc do tegoż przyszłego Seymu, one odkładamy. Tudzież ad particularia Desideria bene Meritorum descendendo: Wielmożnych Máćieiá Wdy Inowłocłánskiego Generałá Wielkopolskiego, y Władysłáwá Kásztelaná Poznáńskiego Rádomickich, względem nagrody strat. Wielm: Szczęsnego Czermińskiego Kásztelaná Kijowskiego respektem znáczney summy z okázyey niewoli iego wyłożoney, ná Krolewszczyznách Possessyey swoiey przyznánia, w Recess do Seymu odsyłamy. A ponieważ y Vrodzony Michał Linienski Kásztelan Wołhyński, w tych rewolucyách, nie máło szkodzien, dla tego y przez respekt wielkich iego Zasług onemuż ná Dobrách Nászych Dębney summę sześćiudziesiąt tysięcy złotych Polskich, tymże przyszłym Seymem przyznáć y dopomoc dekláruiemy. W podobną Rekompensę godnych y wielkich Zasług, strat, y ruin przez ogień Nieprzyiaćielski nieporáchowánych Vrodzonego Athánázego Mięczyńskiego Podskárbiego Nadwornego Kor: y Pułkownikà Nászego, cáłemu Swiátu Polskiemu dobrze wiádomych, dla Máiestatu Nászego y Rzpltey podiętych y ponieśionych dálszą Nászę y Rzpltey osobliwą de Pane bene meritorum in futurum temuż obiecuiąc Łáskę, summę sto tysięcy złotych Polskich ná Stárostwie Krzepickim y Woytowstwách do niegoż należących ápprobowáć y ássekurowáć ná przyszłym da Pan Bog Seymie zá Zgodą wszech Stanow przez teráźnieyszy Recess dekláruiemy. Aby záś dawne Zasługi zásłużonych Antecessorow w podobnych Sukcessorách odnowione były, z tey rácyey Vrodzonemu Károlowi Oborskiemu Stároście Nászemu Linskiemu Grobelne w Dobrách Dźiedźicznych Seroczynie, części iego tylko sámego, nástępuiącym Seymem postánowić chcemy. A zá Vrodzonym Adámem Dorengowskim Vice Instygatorem Koronnym rekommendácyą od Woiewodztwá Wołhyńskiego wnieśioną przy záteceniu iegoż przez Woyskową Instrukcyą, w osobliwey pámięci & inter beneficia przyszłego Seymu pomieścić dekláruiemy. Do tegoż respektu y pámięći bene merentium záleconych przez Vrodzonych Postow Wdztwá Sándomirskiego, Vrodzonych Duniná Kárwickiego Cześniká Sánd: Tárłá Stárostę Pilznińskiego. Zielińskiego Pisárzá Nowomieyskiego. Liponskiego Podláskiego y Promieńskiego Zytomirskiego Skárbnikow, Iágnińskiego Komorniká Sánd: Boguckiego in desiderijs Ich do przyszłego Seymu odkładamy. Więc y Vrodzonego Krzysztofá Ianá Hindorffá Cześniká Nowogrodzkiego Generałá Máiorá Nászego, nie w iedney probie Męstwá y wierności doświadczonego, zá szkody y ruiny swoie od nieprzyiaćielá poczynione, przyznánie Rekompensy ná Dobrách Nászych Wodnikách Wdztwá Ruskiego Ziemi Lwowskiey, á Dźierżány iego słusznie pretenduiącego, do skutku przyprowádźić przed się bierzemy. A że Vrodzoni Kázimierz Woyski Gostyński, y Alexánder Mágnuscy, będąc dobrze zásłużeni Nam y Rzpltey donieśli, iákoby w Dobrách swoich & intra Regnum nie byli securi, tedy y tym Protekcyey nie odmawiáiąc, wszelkiego ich bespieczeństwá stáránie mieć będźiemy. Należy przytym do Nas y Rzpltey wiedźieć o summách przez Wielmożnych niegdy Stefáná Bidźieńskiego Sándomirskiego, y Márká Mátczyńskiego Ruskiego Woiewodow, ná Wykupno Niewolniká náznáczonych; ktorych Indagationem ná przyszłym Seymie uczynić, & exinde eliberationem niewolnikow Nászych alias tey Oyczyzny Synow, tudzież Vrodzonego Mikołáiá Duniná, ordynować stánowiemy. Reássumpcya Práwá ná Dźierżánę Skáłską Potomności Vrodzonego Hieronimá Lánckorońskiego Podkomorzego niegdy Podolskiego służącą, że teraz mieyscá nie ználázłá, do przyszłego Seymu remittitur. Záchęcáiąc prágnących służyć Nam y Rzpltey, Desiderium Vrodzonego Władysłáwá Szembeká względem wytchnienia Dobrom Nászym Czubrowice náznánym, Dźierżány iego do pewnego czásu w Podatkách Rzpltey, ná przyszły Seym dla otrzymánia skutku odkładamy. Kommissyą w sprawie Vrodzonego Ianá Łukaszá Wolskiego Łowczego Łukowskiego przez Kommissárzow Nászych względem Dźierżány iego odpráwioną, w Recessie Seymu Lubelskiego wspomnioną, y ná ten czás do przyszłego Seymu reserwuiemy. Similiter Kommissyą w Spráwie Ierzego Deublerá wydáną, w tenże Recess przyszło Seymowy puszczamy. Aże od Vrodzonego Czermińskiego Kásztelaná Máłogoskiego,

nie

nie máło Amunicyi iego własnych, nápotrzebę Artileriey Koronney (iáko patebit ex Documentis suo tempore & loco producendis) wzięto, przeto ná przyszłym Seymie satisfakcyę onemuż obmyślić deklaruiemy, gdzie y summę przez Kommissyą Wielmożnych y Vrodzonych Kommissárzow Nászych pro reparatione Woytowstwá Porszny Wśi Podsadki uznáną, y do trzynastu tyśięcy redukowáne, per respektu Zasług w Woysku y Rzeczypospolitey, Vrodzonego Fráncisska Puláńskiego Podczászego Podláskiego, onemuż y Sukcessorom iego, ná tymże da Bog przyszłym Seymie, ápprobować y ztwierdzić obiecuiemy. A teráz áby Sancita teráźnieyszego Wálnego Ziázdu, tym prędzey do wiádomości y Exekucyi przyść mogły, Vrodzonemu Márszałkowi Generálney Sándomirskiey Konfederácyi zlecamy, áby iák naypręd zey ad Acta publica podawszy y wydrukowawszy, toż sámo Popárćie Generálney Sándomirskiey Konfederácyi, po Woiewodztwách, Ziemiách, y Powiátách, z Podpisem Ręki Pieczętárskiey w Koronie, pod Pieczęćią Koronną; w W. X. Litewskim, pod Litewską indilatè rozesłáne y publikowáne było. Datum & Actum ut supra. Przy bytności Nayprzewielebnieyszego w Bogu IMści Xdza STANISŁAWÁ ná Słupowie SZEMBEKA Arcybiskupá Gnieznieńskiego Prymásá Korony Polskiey y W. X. Lit. Tudzież w Bogu Wielebnych Xięży Konstántego Szániáwskiego Kuiawskiego, Ludwiká Załuskiego Płockiego, Andrzeiá Załuskiego Warmińskiego Kánclerzá W. Koronnego, Alexándrá Wyhowskiego Łuckiego, Ianá Kázimierzá Bokumá Przemyskiego, Theodorá Potockiego Chełmińskiego, Kázimierzá Łubieńskiego Chełmskiego Nominatá Krákowskiego. Gomolińskiego Kijowskiego, Chryzostoma Gnińskiego Kámienieckiego, Mikołáiá Zgierskiego Smoleńskiego Nominata Zmuyzkiego Biskupow z Duchownego Senatu. Azáś z Swieckiego, Iáśnie Wielmożnych Wielmożnych Adámá Sieniáwskiego Kásztelaná Krákowskiego Hetmáná W. Koronnego, Xćiá Tárnowskiego Korybutá Wiśniowieckiego Krákowskiego, Zygmuntá Gałeckiego Poznáńskiego, Kázimierzá Sápiehy Wileńskiego Stánisłáwá z Rácibor skiego Morszyná Sándomirskiego, Kázimierzá z Kozielskiego Ogińskiego Trockiego, Hippolitá Towiáńskiego Łęczyckiego, Máćieiá Radomickiego Inowłocláńskiego, Iana Iábłonowskiego Ruskiego, Stefáná Humieckiego Podolskiego, Ianá Kosá Smoleńskiego, Adámá Tarłá Lubelskiego, Dominika Słuszki Połockiego, Adámá Łászczá Bełskiego, Ianá Xćiá Rádziwiłłá Nowogrodzkiego, Ianá Dobrogosztá ná Krasnym Krasińskiego Płockiego, Kázimierzá Poćieiá Witebskiego, Stanisłáwá Chomętowskiego Mázowieckiego, Stánisłáwá Rzewuskiego Podláskiego Hetmáná Polnego Koronnego, Iozefá Załuskiego Rávskiego, Thomaszá Dzialyńskiego Chełmińskiego Podskárbiego Ziem Pruskich, Piotrá ná Kozenie Kozenskiego Málborskiego, Iordaná Brácłáńskiego, Krzysztofá Despotá Zenowiczá Mińskiego, Iozefá Kosá Inflántskiego, Fráncisská Załuskiego Czerniechowskiego Woiewodow. Iozefá Myszkowskiego Márgrábie Pinczowskiego Sándomirskiego, Micháłá Tárnowskiego Sieradzkiego, Ierzego Wázsyckiego Łęczyckiego, Szczesnego Czerminskiego Kijowskiego, Fráncisská Grzybowskiego Inowłocláńskiego, Micháłá Linieuskiego Wołhyńskiego, Adámá Szániáwskiego Lubelskiego, Antoniego Nowosielskiego Nowogrodzkiego, Marcyaná z Kozielská Ogińskiego Witebskiego, Pawłá Sienickiego Czerskiego, Załuskiego Ránskiego, Fráncisská Szembeká Bieckiego, Adámá Nárámowskiego Srzemskiego, Stánisłáwá z Obor Czosnowskiego Wárszáwskiego, Iozefá Cieciszewskiego Lwskiego, Kásztelanow. Tudzież Wielmożnych Ministrow Obogá Narodow, Kázimierzá Ludwiká Bielińskiego Wielkiego Koronnego, Márcyaná Dominiká Wołłowicza Wielkiego W. X. Lit. Márszałkow; Károlá Stánisłáwá Xćiá ná Olyce y Nieświeżu Rádziwiłłá Kánclerzá W. W. X. Lit. Ianá ná Słupowie Szembeká Koronnego, Stánisłáwá Antoniego ná Szczuczynie Szczukę W. X. Lit. Podkánclerzych; Ianá Ierzego ná Przebendowie Przebendowskiego Wielkiego Koronnego, Micháłá Kázimierzá Kotłá Wielkiego W. X. Lit. Podskárbich, Dąbskiego Koronnego, Iozefá Mniszká W. X. Lit. Nadwornych Márszałkow. Ludwiká Konstántego Poćieiá Hetmáná Wielkiego W. X. L. Wielebnych w Bogu Xięży, Ludwiká z Słupowá Szembeká Sekretarzá Koronnego, Máćieiá Ancuty Referendarzá W. X. Lit. Stefáná Potockiego Koronnego Deputatá Seymu Lubelskiego, Wincentego Piotrá Wołłowicza W. X. Lit. Posłá Woiewodztwá Mścisłáwskiego, Referendarzow; Ierzego ná Wiśniczu y Iarosłáwiu Lubomirskiego Koronnego, Boguszáwá Ernestá Graffá Denhoffá W. X. Litew. Deputatá Konfederácyi Sándomirskiey

Podkomorzych. Athánázego Miączyńskiego Koronnego Postá Wodztwá Brácłáwskiego, Mikołáiá z Kożielská Ogińskiego W. X. Lit. Postá Powiátu Grodźińskiego Nadwornych Podskárbich. Iozefá Xiążęciá ná Klewánie Czártoryiskiego Chorążego W. X. Litewskiego, Fráncißká z Słupowá Szembeká Stolniká, Ierzego Dźiedoßyckiego Koniußego Koronnych Deputatow Seymu Lubelskiego. Iákubá Henryká Flemingá Koniußego W. X. Litewskiego, Generáłá Artyleryey Koronney. Załuskiego Kuchmistrzá, Kázimierzá Xciá ná Klewánie Czártoryiskiego Podczáßego W. X. Lit. ná Wiśniczu y Iároßławiu Lubomirskiego Podstolego, ná Przebendowie Przebendowskiego Krayczego, Koronnych. Michałá ná Czerei Sápiehy Pisárzá Polnego, Michałá ná Chalczu Cháleckiego Obożnego W. X. Lit. Postá Powiátu Mozyrskiego. Potockiego Strażniká, Iákubá Zygmuntá Rybińskiego Koronnego Generałá I. K. Mći; Potockiego W. X. Lit. Łowczych; Máxymiliana Osßolińskiego Koronnego Stárosty Drohickiego, Michałá Puzyny VV. X. Lit. Stárosty VViskiego, Regentow. Xiążęciá Páwłá Lubártowiczá ná Białym Kowlu Sángußká Deputatow Seymu Lubelskiego, Ianá VVładyßáwá Kunátha VVyrożębskiego Instygatorá, Maćieiá Kolińskiego Pisárzá Dekretowego, Adáma Dorengowskiego VVice-Instygatorá Koronnych. A z osobná Vrodzonych Deputatow Seymu Lubelskiego y Posłow Ziemskich ex Provincijs, to iest z Máłey Polski z VVoiewodztwá Krákowskiego (Oprocz tych, ktorzy ſą paulò ſuperiùs z niektorych VVoiewodztw y Ziem wyrażeni) Vrodzonych Fráncißká z Brzeźia Lánckorońskiego Podkomorzego Krákowskiego, Andrzeiá Morstyná Starosty Sterádzkiego, Alexándrá Grotá Mieczniká, Stánißłáwá z Łętowá Łętowskiego Skárbniká Sędźiego Grodzkiego Bieckiego, Krákowskich. Báltházárá z Gledźiánowá Bełchátckiego Stárosty Lipnickiego, Stánißłáwá z Ianowiec Chwálibogá Viceſgerentá y Sędźiego Grodzkiego Krákowskiego, Ianá Dębińskiego Komorniká Grániczego Powiátu Kßießkiego, Páwłá Mátßewskiego Cześniká Brácłáwskiego. Z Kßięstwá Oświećimskiego y Zatorskiego. z Słupowá Szembeká VVoyskiego Krákowskiego. Z VVoiewodztwá Poznáńskiego, Michałá Ráczyńskiego Podsędká Poznáńskiego, Adáma Zákrzewskiego Chorążego Łęczyckiego, Mikołáiá Skorosßewskiego Stolniká, VVoyćiechá Grußczyńskiego Cześniká, VVschowskich. Alexándrá Złotnickiego VVoyskiego Poznáńskiego, Iozefá Rádolińskiego, Mikołáiá Nieżuchowskiego. Z VVoiewodztwá VVileńskiego, Michałá Tyzenhauzá Stárosty Inturskiego, Iozefá Czyżá Podkomorzycá VVileńskiego. Z Powiátu Ośmiáńskiego, Ludwiká Chominskiego Stárosty Hubskiego, Michałá Ślizgniá Podstolego Ośmiáńskiego. Z Powiátu Lidzkiego, Kázimierzá Wilbiká Podsędká, Ianá De Campo Scypioná Podstolego, Lidzkich. Z Powiátu Wilkomierskiego, Ianá Tyzenhauzá Pisárzá W. X. Lit. Ianá Strutyńskiego Stolniká Wilkomirskiego, Stárosty Seweyskiego Deputatá Seymu Lubelskiego. Z Powiátu Brácłáwskiego, Ianá Kázimierzá Biegáńskiego Stárosty Stárodubowskiego Deputatá Seymu Lubelskiego, Iozáfátá Mirskiego Chorążego, Theodorá Wánrzeckiego Pisárzá Grodzkiego, Brácłáwskich. Z Woiewodztwá Sándomirskiego, Stefáná Odrowążá Chlewickiego Podczáßego, Ianá Popielá Łowczego Pułkownikà I. K. Mći, Woyćiechá Kielińskiego Mieczniká Sándomirskich, Iozefá Brzuchowskiego Owruckiego Pułkownikà I. K. Mći. Bobrownickiego Przedborskiego, Sulowskiego Gołębskiego. Potkáńskiego, Zwinogrodzkiego Stárostow. Gołuchowskiego Sędźiego, Michałá Zielińskiego Pisárzá, Grodzkich Nowomieyskich. Duniná Brzeźińskiego Pisárzá Grodzkiego Rádomskiego, Iákubá Duniná Káwalerá, Młodźiánowskiego Pułkownikà I. K. Mći, Remigianá Mikułowskiego Chorążego Wilkomirskiego, Bidźińskiego Stolniká Wendeńskiego, Wálentego Kietlińskiego Komorniká Opoczyńskiego. Márchockiego, Woyćiechá Wąsowiczá, Felicyaná Kosßanowskiego, Podczáskiego, Fráncißká z Obor Czosnowskiego, Tymińskiego Stárośćicá Chęcińskiego, Zákrzewskiego. Z Woiewodztwá Kaliskiego, Ianá Krzyckiego Podstolego Káliskiego, Władyßáwá Biernáckiego Cześniká Sierádzkiego, Mikołáiá Twárdowskiego Pisárzá Grodzkiego Kczyńskiego, Piotrá Sokolnickiego Káßtelánicá Miedzyrzyckiego, Woyćiechá Párczewskiego, Ianá Zychlińskiego. Z Wodztwá Trockiego, Andrzeiá Turłáiá Sędźiego Ziemskiego, Fráncißká Wenckowiczá Podczáßego, Trockich. Z Powiátu Grodzińskiego, Hreborego Kotowiczá Grodzińskiego, Ierzego z Kożielská Ogińskiego Rádosßkowskiego Stárostow, Zygmuntá Bokieiá Ciwoná Trockiego, Ianá Grotuzá Czerwońskiego, Ianá Wálá Frámburskiego Stárostow. Z Powiátu Kowińskiego, Krzyßtofá Pácá Pisárzá W. X. Lit. Stárosty, Bogußłáwá z Kożielská Ogińskiego Márßáłká, Szymoná Zábiły Podczáßego Kowińskich, Michałá Eporyußá Strażniká Polnego W. X. Lit. Z Powiátu Vpitskiego, Krzyßtofá z Kożielská Puzyny Stáro-

sty

ſty, Adámá Kázimierzá Kościuſká Stárosty Zelborſkiego Podſtárośćiego Sądowego Vpitſkich. Z Woiewodztwá Sierádzkiego, Stániſłáwá Przerębſkiego Chorążego, Woyćiechá ná Buzeninie Pſtrokońſkiego Stolniká, Alexándrá Myćielſkiego Podſędká Ziemſkiego y Sędźiego Grodzkiego Sierádzkich, Ianá Oſtrowſkiego Pułkownika I. K. M. Kázimierzá y Walenſkich, Kázimierzá Rychłonſkiego, Máczyńſkiego Stárośćicá Klonowſkiego. Z Ziemie Wieluńſkiey, Sz. Ianá Leſſczyńſkiego Oſtrzeſzowſkiego &c. Stárosty, Piotrowſkiego Miecznika Wieluńſkiego. Z Woiewodztwá Łęczyckiego, Ianá Skrzyńſkiego Podkomorzego, Felicyaná Grábſkiego Chorążego Łęczyckich. Skárbká Káſſtelánica. Z Kśięſtwá Zmuydzkiego, Alexánárá Korſá Ciwoná Telſſenſkiego. Piotrowiczá Skárbniká Zmuydzkiego. Z Woiewodztwá Brzeſkiego, Kuiáńſkiego Krzyſztofá Dorpowſkiego Przedeckiego. Gáſioroſkiego Rádźieiowſkiego Stárośtow Chorążego Brzeſkiego Kuiáńſkiego. Boruckiego Stárosty Gnieźnińſkiego. Z Woiewodztwá Kyowſkiego. Steckiego Podczáſſego Kyowſkiego Sędźiego Grodzkiego, Piotrá Pepłowſkiego Podſtolego, Ianá Rybińſkiego Miecznika, Zyromirſkich. Z Woiewodztwá Inowłocłáńſkiego, Andrzeiá z Lubráńcá Dąbſkiego Stárosty Nakielſkiego. Wolſkiego Sędźiego Grodzkiego Bydgoſkiego. Z Ziemie Dobrzyńſkiey, Antoniego Chełmickiego Miecznika Dobrzyńſkiego. Bałeńſkiego Regentá Grodzkiego Bobrownickiego. Z Woiedztwá Ruſkiego Ziemi Lwońſkiey. Mrozowickiego Podſędká, Alexándrá Łośiá Podſtolego y Sędźiego Grodzkiego Lwońſkich. Z Ziemie Przemyſkiey, Máćieiá Vſtrzyckiego Chorążego Przemyſkiego, Szymoná Wolſkiego Stolniká Hálickiego. Z Ziemie Sanockiey, Fránćiſſká Dubráńſkiego Skárbniká. Iárunowſkiego Sędźiego Grodzkiego Sanockich. Z Ziemie Hálickiey. Potockiego Tłumáckiego, Potockiego Czerkáſkiego Stároſtow. Zurakowſkiego Skárbniká Hálickiego. Mierzoieńſkiego. Z Ziemie Chełmſkiey. Románowſkiego Podkomorzego Chełmſkiego, Woyćiechá Olędzkiego Stárosty Szmeltyńſkiego. Z Woiewodztwá Wołhyńſkiego, Ianá Bożeń á Iáłowickiego Łowczego Wołhyńſkiego. Cetnerá Stárosty Tymbárſkiego, Alexándrá Kniechinieńſkiego Cześniká Zytomirſkiego, Alexándrá Pepłowſkiego Miecznika Látyczewſkiego, Ierzego Olſzáńſkiego Chorążycá Wołhyńſkiego, Łázárzá Rzeczyckiego. Z Wdztwá Podoliſkiego, Stánił Czermińſkiego Chorążego Podolſkiego, Iákubá Pogroſſeńſkiego Stolniká Nowogrodzkiego, Ianá Pepłowſkiego Łowczego Látyczewſkiego. Z Wdztwá Smoleńſkiego, Ianá Szreyterá Skárbnego W. X Lit. Ianá Kuleſſy Stárosty Oſſkińſkiego. Z Wdztwá Lubelſkiego, Ianá Tárłá Wdźicá Lubelſkiego, Antoniego Skárbká Kiełczeńſkiego Stolniká Zytomirſkiego. Z Ziemi Łukowſkiey. Rozwádowſkiego Chorążego Łukowſkiego. Z Powiátu Stárodubowſkiego, Michálá z Koźielſká Puzyny Stárosty Stegwińſkiego, Wolká Podczáſſego Stárodubowſkiego. Z Woiedztwá Polockiego, Krzyſztofá Benedyktá Niemieronicza Sczytá Cześniká W. X L. Deputatá Seymu Lubelſkiego, Dánielá Szpakowſkiego Stárosty Kuślickiego, Albrychtá Szoluchy Koniuſſego Polockiego. Z Wdztwá Beſſkiego, Iozefá Potockiego Stárosty Beſſkiego, Stániſłáwá Potockiego Łowczego W. X L. Stárosty Rubieſſowſkiego, Fránćiſſká Głogowſkiego Stárosty Grábowieckiego Pułkownika I. K. Mći. Antoniego Drámińſkiego Skárbniká, Iácká Łośiá Podczáſſego y Sędźiego Grodzkiego Beſſkich. Z Woiewodztwá Nowogrodzkiego, Wołká Podczáſſego, Kondratowiczá Pisárzá Grodzkiego, Nowogrodzkich. Z Powiátu Słonimſkiego, Marćiná Służeniá Stárosty Kreńſkiego, Iozefá Wołłowiczá Sędźicá Ziemſkiego Wileńſkiego. Z Powiátu Wołkowyſkiego Ierzego Oledzkiego Chorążego Wołkowyſkiego. Bychowcá. Z Wodztwá Płockiego, Ianá Szydłowſkiego Sędźiego, Ieżeńſkiego Piſárzá Ziemſkich Záwſkrzyńſkich, Páwłá Iárośeńſkiego Podczáſſego, Felicyaná Kuczborſkiego Łowczego, Zákroczymſkich. Z Wodztwá Witebſkiego. Sakowiczá Piſárzá Ziemſkiego. Hurká Podſędkowiczá, Witebſkich. Z Powiátu Orſſáńſkiego, Ianá Káźimierzá Surożá Frackiewiczá Krayczego Wileńſkiego Sędźiego Grodzkiego Orſſáńſkiego, Ianá Wawrzyńcá Láſkiego Stolniká Smoleńſkiego. Michálá Dworzeckiego Bohdánowi zá Budowniczego Orſſáńſkiego. Z Woiewodztwá Mázowieckiego z Ziemi Czerſkiey, Stániſłáwá Grzybowſkiego Chorążego, Ianá Skárbká Rudzkiego Piſárzá Ziemſkiego y Grodzkiego, Czerſkich. Koſtki Choćinſkiego Cześniká Mielnickiego. Rudźińſkiego Káſſtelánicá, Izydorá Grzybowſkiego Podkomorzycá, Czerſkich. Zbierzchowſkiego Podkomorzycá Łomżyńſkiego. Z Ziemi Wárſſáńſkiey, Stániſłáwá ná Kraſnym Kraſińſkiego Wárſſáńſkiego, Sztumſkiego, Poſłá teyże Ziemi. Stániſłáwá Młockiego Zakroczymſkiego, Stániſłáwá Narzymſkiego Ciechánowſkiego, Stároſtow. Fránćiſſká Aloizego Łoſkiego Chorążego Sędźiego y Podſtárośćiego Grodzkiego Wárſſáńſkiego Deputatow Seymu Lubelſkiego, Michálá Szymánowſkiego Stolniká Wárſſáńſkiego, Ianá Roſtworowſkiego Podczáſſego Czerſkiego Deputatow Konfederácyi Sándomirſkiey, Alexándrá Skulſkiego Podſtolego Wárſſáńſkiego, Ianá Rogowſkiego, Poſłow teyże Ziemi. Z Ziemi Wiſkiey, Michálá Puzyny Stárosty Wiſkiego Deputatá Seymu Lubelſkiego, Kázimierzá Kárnowſkiego Podczáſſego Wiſkiego Poſłá teyże Ziemi. Z Ziemi Wyſſogrodzkiey. Ianá Bromirſkiego Podkomorzego, Piotrá Stámirowſkiego Chorążego, Wyſſogrodzkich. Z Ziemi Zákroczymſkiey, Adámá Zábickiego Chorążego Zákroczymſkiego, Felicyaná Przedwoiewſkiego Piſárzá Ziemſkiego y Grodzkiego Ciechánowſkie-

go. Z Ziemi Ciechánowſkiey, Mikołáiá Podoſkiego Stárośty Dobrzyńſkiego, Alexándrá Pęczkowſkiego Łowczego Ciechánowſkiego. Z Ziemi Łomżeńſkiey, Łukáſzá Nagorki Cześnika, Woyćiechá Ieziorkowſkiego Mieczniká, Łomżeńſkich. Z Ziemi Rożáńſkiey, Felicyaná Kárnieńſkiego Woyſkiego Rożáńſkiego, Woyćiechá Przerádowſkiego Stárośty Mákowſkiego. Kárſkiego Mieczniká, Ianá Leoná Glinki Skárbniká, Rożáńſkich. Z Ziemi Liwſkiey, Ianá Seweryná Stárośty Mielnickiego, Adámá Stolniká Liwſkiego Ciećiſſowſkich, Mikołáiá Buyná Piſárzá Ziemſkiego y Grodzkiego, Ianá Kázimierzá Kárczewſkiego Sędziego Grodzkiego, Liwſkich. Z Ziemi Nurſkiey, Ianá Iozefá ná Ponikwiách Ponikiewſkiego Stolniká, Ianá Glinkę Piſárzá Ziemſkiego y Grodzkiego, Ianá Táńſkiego Podſtolego. Lipińſkiego Woyſkiego, Nurſkich. Z Wodztwá Podláſkiego z Ziemi Drohickiey, Máximilianá Oſſolińſkiego Regentá Koronnego Stárośty Drohickiego, Ianá Kunátká Wyrożębſkiego Inſtygatorá Koronnego Sędziego y Podſtárośćiego Grodzkiego Drohickiego, Antoniego Butlerá Stárośty Brańſkiego, Stániſłáwá Lenickiego Stolniká, Ianá Wierzbickiego Podczáſſego, Podláſkich, Alexándrá Leśińckiego Łowczego Drohickiego. Z Ziemi Mielnickiey, Antoniego Niemiery Stolniká Mielnickiego, Ianá Niemiery Podláſkiego, Fráncińſká Rzewuſkiego Drohickiego, Wiktoryná Kuczeńſkiego Mielnickiego, Podſtolich. Antoniego Látkowſkiego Łowczego Podláſkiego. Z Ziemi Bielſkiey, Márćiná Kuczeńſkiego Woyſkiego Mielnickiego, Władyſłáwá Dánowſkiego Piſárzá Ziemſkiego y Grodzkiego Wiſkiego, Piotrá Byſtrzyckiego. Z Woiewodztwá Ránſkiego, z Ziemi Ránſkiey, Iozefá Załuſkiego Stárośty, Mikołáiá Olſzeńſkiego Łowczego, Ránſkich. Z Ziemi Sochácżeńſkiey, Iozefá Przezdźieckiego Woyſkiego Wyſſogrodzkiego, Ianá Stefáná z Strześewá Strześeńſkiego. Z Ziemie Goſłyńſkiey, Ianá Kázimierzá Domárádzkiego Stárośty Libuſkiego, Kázimierzá Mágnuſkiego Woyſkiego Goſłyńſkiego. Z Wodztwá Brześćiáńſkiego, Mikołáiá Krzyſſtofá Xiążęciá Rádźiwiłá Stárośty Człuchowſkiego. Alexándrá Kęponſkiego Stolniká, Máchwicá Podſędká, Zygmuntá Chrzanowſkiego Podſtárośćiego Sądowego, Ianá Neſterowicżá Podſtolego, Brześkich, Fráncińſká Szuyſkiego Podſtolego Brá ſłáńſkiego. Z Powiátu Pińſkiego, Piotra Godebſkiego Chorążego, Stefáná Kurzenieckiego Podſtolego Ziemi Bielſkiey, Micháłá Orześká Podſtolego Micháłá Kázimierzá Vſzaká Kulikowſkiego Woyſkiego, Pińſkich. Z Wodztwá Mśćiſłáwſkiego, Wincentego Piotrá Wołłowicżá Referendarzá W. X. Lit. Micháłá Bogusłáwá Kotłá Stárośty Mśćiſłáwſkiego, Krzyſſtofá z Ciechánowcá Ciechánowſkiego Stárośty Chocłáńſkiego, Ianá Lendorfá Stolniká Mśćiſłáwſkiego. Z Wodztwá Brácłáńſkiego, Athánázego Miączyńſkiego Podſkárbiego Nadwornego Koronnego Stárośty Łuckiego, Piotrá Sulmirſkiego Chorążego Brácłáńſkiego, Micháłá Wolińſkiego Stárośty Lityńſkiego, Mikołáiá Dogillá Cyryny Piſárzá Ziemſkiego Brácłáńſkiego, Antoniego Kordyſſá, Micháłá Stolniká Ciechánowſkiego, Ianá Podczáſſego Podoſkiego Kámodźińſkich. Z Wodztwá Mińſkiego, Alexándrá Vniechowſkiego Sędziego Ziemſkiego, Fráncińſká Wołłkowicżá Horodniczego, Iároſłá Máckiewicżá Strażniká, Mińſkich, Antoniego Orześká, Iozefá Mężyká. Z Powiátu Mozerſkiego, Micháłá ná Chálczu Chálęckiego Uboźnego W. X. Lit. Stárośty, Lenkiewicżá Piſárzá Grodzkiego, Mozerſkich. Z Powiátu Rzeczyckiego, Kázimierzá Iudyckiego Podkomorzego Rzeczyckiego, Theofilá Micháłá Biſpinká Podſtolego Stárodubońſkiego Z Wodztwá Inflántſkiego, Fábianá Kázimierzá Borchá Generałá Artyleryey W. X. Lit Stárośty Lućińſkiego, Stániſłáwá Eydźiątowicżá Podkomorzego Smoleńſkiego, Ianá Płáterá Stárośty Dyneburſkiego, Micháłá Strutyńſkiego Stolniká Zydáczewſkiego, Fráncińſká Zyberká Kráyczego Xięſtwá Inflántſkiego. Z Wodztwá Czerniechowſkiego, Antoniego Horoayſkiego Chorążego, Dániełá Czeſſkowſkiego Podczáſſego Czerniechowſkich, Stefáná Xiążęciá Czetwertyńſkiego.

STANISŁAW DENHOFF Hetman Polny W. X. Lit. Mieczník Koronny, Marſzałek Konfederácyi Generálney Stanow Rzeczypoſpolitey, mpp.

Konſtánty Szántáwſki Biſkup Kuiáwſki y Pomorſki.

Kázimierz Łubieńſki Biſkup Chełmſki, ad Connotanda Sancita z *Senatu Deputat.*

Mikołay Zgierſki Biſkup Smoleńſki, Nominat Zmuydzki, Deputat ad Sancita *Poparćia Konfederácyi Sándomirſkiey.*

Iánuſs Xiążę Wiśniowiecki Woiewodá Krákowſki.

Zygmunt Fráncißek Gałecki Woiewodá Poznáńſki.

Stefan Humiecki Woiewodá Podolſki.

Kázimierz Poćicy Woiewodá Witebſki, Deputat ad Sancita *Konfederácyi Sándomirſkiey.*

Thomaß Działyński Woiewodá Chełmińſki.

Piotr ná Kczewie Kczewſki Woiewodá Málborſki, Deputat ad Connotanda Sancita *z Senatu, z Wielkiey Polſki.*

Iozef Kos Woiewodá Inflántſki, Deputat ad Connotanda Sancita *z Senatu W. X. Litewſkiego.*

Fránćißek Załuſki Woiewodá Czernicchowſki.

Stefan Potocki Referendarz Koronny Stároſtá Trębowelſki, Deputat ad Connotanda Sancita *z Máłey Polſki.*

Máximilian z Tęczyná Oſſolińſki Regent Koronny, Drohicki, Chmielnicki, Stároſtá.

Ian Władyſław Kunath Wyrożębſki Inſtygator Koronny, Poſeł y Deputat Wdztwá Podláſkiego do Vchwał Magni Conſilij.

Szymon Wolſki Stolnik Hálicki.

Stefan Odrowąż ná Chlewiſkách Podczáßy y Poſeł Wodztwá Sándom: Sędźia Grodzki Rádomſki, Deputat ad Concluſa *Rády Wálney Wárßawſkiey z Prowincycy Máłopolſkiey.*

Iákub ná Skrzynnie Dunin Kawáler Sanctæ MARIÆ de Monte Carmelo, & Sancti Lazari, *Poſeł Wdztwá Sandomirſkiego, Deputat* ad Concluſa *z Prowincyi Máłopolſkiey.*

Michał Ráczyński Podſędek y Deputat Wdztwá Poznáńſkiego.

Andrzey z Lubráńcá Dąbſki Nakielſki, Kleßczeliſki Stároſtá, Deputat do Proiektow Prowincyi Wielkopolſkiey.

Gąſiorowſki Stároſtá Rádźicionſki.

Michał Puzyná Stároſtá Wiſki.

Fránćißek Aloizy Łoſki Chorąży, Sędźia, y Podſtároſći Grodzki Ziemi Wárßawſkiey, Deputat do Włożenia Vchwał Wálney Rády Rzeczypoſpolitey, z Wielkiey Polſki.

Ian Skárbek Rudzki Piſarz Ziemie Czerſkiey, Deputat ad Sancita *Rády Wálney Rzpltey.*

Wincenty Piotr Woiłowicz Referendarz W. X. Lit. Poſeł Wdztwá Mścißławſkiego, Deputat ad Sancita *Ziázdu Wálnego Rády*, Salvâ Proteſtatione contra terminum (Particularibus) ſub Titulo: *Vbeſpieczenie y Ziednoczenie* ab intra *Stanow Rzpltey. W Punkćie* Salvæ vindicationis injuriarum privatarum, *gdźie miáło bydź bez Terminu* Particularibus.

Krzyßtof Benedykt Niemierowicz Szczyt Cześnik W. X. Lit. Deputat ták z Seymu Lubelſkiego, iáko też y ad Sancita *Popárćia Konfederácyi Sándomierſkiey.*

Ian Kázimierz Biegáńſki Stároſtá Stárodubowſki, Deputat ták z Seymu Lubelſkiego, iáko też ad Sancita *Popárćia Konfederácyi Sándomierſkiey.*

Stánisław Eydźiátowicz Podkomorzy Smoleński, Poseł Xięstwá Inflántskiego, Deputat ad Sancita *Popárćia Konfederácyi Sándomirskiey.*

Ierzy Olędzki Chorąży y Poseł Powiátu Wołkowyskiego, Deputat ad Sancita *Popárćia Konfederácyi Sándomirskiey.*

Piotr Godębski Chorąży y Poseł Powiátu Pińskiego, Deputat ad Sancita *Popárćia Konfederácyi Sándomirskiey.*

Ian Báliński Regent Grodzki Nowomieyski Sekretarz I. K. M. do Constytucyi.

Sancita W. X. Litewskiego.

Ná Wálney Rádźie Wárszáwskiey

Die IV. Februarij MDCCX. złożone y postánowione.

Zapłátá Woysku W. X. Lit. Auctionalnemu.

AZebyśmy *in æstu bellorum* zostáiącą Rzpltą, y tak wielą ućiśnioną niebespieczeństwy, *inermem* ná wszelkie przeciwności nie zostawili; á do tego upátruiąc, że prędzey do uspokoienia publicznego y ustánowienia generálnego Pokoiu *& exterorum relegationem* nie przyidźiemy, iáko kiedy uśmierzywszy wprzod między Námi *internos motus* Regulárnych Woysk Nászych pokażemy wystáwienie. Záczym *providendo indemnitati Noſtræ*, y oraz własnych śił Nászych, Woysk W. X. Lit. *augendo numerum*, iáko y Prowincye Korony Polskiey Komput Woyská, do liczniey-szey *reducunt* proporcyi, táki sposob zapłácenia Woysku W. X. Lit. *vigore* Ziázdu teráznieyszego umyślilismy, á to *ob indiſpenſabilem neceſſitatem* Rzpltey, podatku podymnego *juxta Tariffam Anni* 1690. po szesnaſtu złotych Polskich z dymu *currenti moneta*, uniwersálnie ze wszytkich dźiedźicznych, Duchownych, Ekonomicznych, y Krolewskich Dobr, náznaczamy, ná ieden Rok tylko, *& pro hac ſolâ vice*, á ná dálsze látá nie pociągáiąc się *ullatenus*, áni *trahendo in ſequelam* ná dálsze czásy. Ráty tego podatku cztery náznaczamy. Pierwsza *primis diebus Septembr.* Druga *primis diebus Decembris. Anni præſentis* 1710. Trzećia *primis diebus Martij.* Czwarta *primis diebus Iunij Anni proximè currentis.* Ná káżdą Ratę po cztery złotych Polskich z dymu. A ten podatek ma bydź wybierány przez Poborcow, Woiewodztw y Powiátow ná Seymikách relácyinych obránych, y do Kommissárzow tychże Woiewodztw y Powiátow wnoszony, ktorzy zá wydániem od Wielm: Hetmáná W. X. Lit. Assygnácyi ná Woysko W. X. Lit. wypłácáć powinni będą, Kwitowego zaś nie więcey pretendowáć máią, iáko po groszu iednym od złotego, co się *pro ſalario* ná obudwuch Poborcow ma rozumieć. Exekucya *retentorum* nie ma bydź *adhibito brachio militari*, ále zá dekretem Sądow Fiskálnych, lub Skárbowego Trybunału W. X. Lit. ná folgę Stárostw pozwalamy, áby podatek Młynowy, ná Seymie Lubelskim uchwalony, y dotąd záległy ná zapłátę tego Woyská był destynowány *prævia luſtratione* kwitow y młynow. Wypłácáne máią bydź assygnácye Hetmáná Wielm. W. X. Lit. przez Urodzonego Szreytera Skárbnego W. X. Lit. do ktorego Lustratorowie wszyscy *in ſpatio* czterech Niedźiel po Seymikách *relationis*, znośić będą importáncyą *ſub pœna penſionis tripliciſ*, z czego ná Trybunale Skárbowym *dabunt calculum*. Gdy záś Rzplta przyidźie do okupna *Territorium* Elblądzkiego, tedy Prowincya W. X. Lit. *æquivalentem ſummam* zá młynowe *refundere* obliguie się. *In ſupplementum* zapłáty temuż Woysku W. X. Lit. dostarczáiącey czopowe y szelężne W. X. Lit. *Anni* 1710. ná ieden Rok tylko *per plus offerentiam*, to iest zá sześć kroć sto tyśięcy *pro hac ſolâ vice* Wielm. Ludwikowi Pocieiowi Hetmánowi W. X. Lit. w Administrácyą dáiemy, *non præjudicando quidquam Coæquationi Iurium* W. X. Litew. bo po skończonym dá Bog Roku ná Seymikách názáiutrz po Gromnicznych według koeqwácyi *Iurium* Wodztwá y Powiáty *libere* obierać máią Administratorow *ad quantitatẽ* summy, ktora się w Administrácyi Wielm. W. X. Lit. Hetmáná pokaże. Ci záś Urodzeni Administratorowie, ná Seymikách Gromnicznych *recenter* ná ten Rok obráni, pieniądze z czopowego y szelężnego, ieżeliby wyexeqvowáne y wźięte były, kálkulować się z Wielm: Hetmánem W. W. X. Lit. y *de plano* wrocić *tenentur*. Wáruiemy iednák y to sobie, że tego czopowego y szelężnego kurrencya ma bydź według

dawnych Taryff, y Woiewodztw, y Powiátow *Salvâ lustratione plus offerentis*. A tá pomieniona *plus offerentia*, nie zkąd ináđ ma *augeri*, tylko ieśliby się co *insuper* nád dawnieyſze Táryffy pokazáć miáło. Co przedtym nie wchodźiło *in ærarium publicum*. Do teyże zapłáty Woyſk W. X. Lit. według Konſtytucyi dawnieyſzych, y Seymu Lubelſkiego należy konkurrencya podatku Pogłownego Zydowſkiego *juxta tenorem* Konſtytucyi Lubelſkiey, ktory podatek tylko zá Aſſygnácyámi Wielm. Hetmáná W. X. L. ma bydź wydány *currenti moneta*, áby żadnym nienależytym extorſyom, áſſygnácyom, od tąd nie był podległym, *cavemus*, *abrogando* wſzytkie wymyślne *Contributionum genera* oſobliwie powrotne. Tátárowie záś *in genere* wſzyſcy, y ći ktorzy pod rożnemi Jurisdykciámi mieſzkáią, rzemieſłem y furmáństwem ſię báwią, pogłowne według práwey Konſtytucyi, bez żadney excepcyi płáćić powinni będą. A Wodztwo Nowogrodzkie, bez wſzelkiey Dyminucyi, ták ſześnaſtu złotowego podatku, iáko y Abjurácyi *An.* 1690 zkombinowánia Táryffy ná ten podatek *optionem* bierze do Bráci.

Wárunek od Woyſká W. X. Litewſkiego.

DOznáłá Rzeczpłta *tot malis ſuis antiquioribus & recentibus*, iáko przez nie regulárne Woyſká y ná ſwoiey woli álbo dyſpozycyi Hetmáńſkiey zoſtáiące, á wymyślnym názwiſkiem iákichſi páletow, Podatki *& omne genus aggravationum* uzurpuiące, przyſzłá *ad extremos caſus*, że *nulla facies priſci moris & antiqui Iuris* zoſtáłá, przeto poſtrzegáiąc ſię w tym Stany Rzpltey, á zábiegáiąc *periculoſæ Statûs inverſioni pro hac ſola vice*, to ieſt ná ieden Rok tylko *non trahendo in ſequelam* dálſzą podátku konkurrencyą ſtánowią, ná fundámencie Regulárney y wyſtarczáiącey zapłáty, tudźieſz wyrażonego w Skrypćie oſobliwym rękámi Nayprzewielebnieyſzego w Bogu IMśći Xdzá Prymáſá, y Urodzonego Márſzáłká Generálney Konfederácyi Stanow Rzpltey podpiſánym Komputu *de nova radice indiſpenſabilem Legem & Ordinem*, áby żył Zołnierz *de proprio* ták w ćiągnieniu, iáko y ná ſtánowiſkách płácąc każdą rzecz, ták iáko w Tárgu, oprocz ſiáná y ſłomy żytney, według proporcyi, iáko nayoſzczędniey, wćiągnieniu nie zábieráiąc nic ná wozy, nie wyćiągáiąc podwod y koni chłopſkich, pogotowiu Szlácheckich y Duchownych, wołow, bydłá, ugod pieniężnych, prowiántow, nie zábiegáiąc w bok po żadne dyſkrecye, nie rozłączáiąc ſię z Chorągwią, áni też Znáczki poſyłáiąc, áni Taborow odłączáiąc, áni ieden nocleg ná iednym mieyſcu w ćiągnieniu nie nocuiąc, nie biorąc obrokow, nie przymuſzáiąc do żadnego karmienia iáko y ſtánowiſk źimowych. lub też zá Ordynánſem Hetmáńſkim będący, naymnieyſzey rzeczy, oprocz Hyberny z Dobr Krolewſkich, y ſiáná koniom więcey nie pretenduiąc, ktore do woienney pracy należeć máią, á z domu nie náprowadzáiąc koni, y w tymże ſiánie żadnego nie czyniąc zbytku, y ná to ták z noclegow, iáko z ſtánowiſk, káżdy Officyáliſtá lub Kommendę máiący, przy odeyśćiu ſwoim kálkulować ſię powinien *cum poſſeſſore* Dobr, gdźieby miał ſubſiſtencyą, lub nocleg, y od tego żadnych Konſiſtencyi nie pretenduiąc, Trzydniowek ná piwá, ná gorzałki, iáko przed tym było, Deputáckich konſolácyi pieniężnych y prowiántowych, Kwit *de non facta injuria* odebráć ma. A ieżeliby Chorągiew, Kompánia, lub Regiment, lub Diwizya Woyſká, Kwitu *à poſſeſſore vel poſſeſſoribus* nie miáłá, tedy z zaſług káżdey Chorągwi y Regimentom *prævijs arreſtis & decretis* w należytym Sądzie Hetmáńſkim, ná Poruczniká, Chorążych, y Kommendę máiących Polſkiego y Cudzoźiemſkiego Záciągu Generałach, Oberſzterách, Oberſztelеytnántách, Kómendántach, y ich Chorągwiách, álbo Regimentách przy płacy kwártałowey Rzpltey ma bydź zápłácone zá poprzyśiężeniem Regeſtrow, ſzkod *Actorú*, lub w Grodźie, lub ná Sądách Fiſkálnych, gdźie Grodu nie máſz. Co wſzytko *poſt deductionem* w zaſługach będźie potrącone *injuriatis*. A ten Wárunek Wielm. Hetmáni W. X. Lit. dotrzymáć máią *in omnibus punctis*, konſerwuiąc dawne Práwá, Kónſtytucye o Władzy Hetmáńſkiey opiſáne, żeby nie punktuálnemi y niedoſtarczáiącemi zaſługámi *variatum & excuſatum* bydź nie mogło *in eum finem* znoſząc *in futurum* Sztaby, Porcye, Slepe, Borgowe, nie doſtarczáiące Cwierći, tákową regulárną,

łarną, punktuálną, y wyráchowaną dostarczáiącą kwártałową stánowiemy płatę. *Ad hanc pro tunc modernam Normam*, iáko się teraz wzwyż mianowánym Skrypćie osobliwym *pro quantitate* Woyská y káżdego rodzáiu Żołnierzá wyraża; tą iednák kondycyą, iż ten Wárunek y tá Płatá uchwalonego podatku, ma trwáć *pro hac sola vice* y ná Rok ieden tylko, po ktorym wolno będźie tymże sámym lub *alio genere* podatku, lub *aliâ formâ* Wárunek punktuálney płace obmyślić, *juxta proportionem* Woyská, ile y *inquantum* potrzebne będźie.

Reássumpcya Skárbowego Trybunału W. X. Lit.

ZAczęty Trybunał Skárbowy W. X. Lit. po dwoch sądzonych Kádencyách limitowány, ponieważ *per irruptionem hostilitatis*, y zá nástąpieniem wielkich ingruencyi ná Rzpltą, áż do tąd *ulteriorẽ cursum*, Sądow swych wźiąć nie mogł; teraz go *vigore* tego Postánowienia, *in virtute* Konstytucyi Seymu Lubelskiego *ex assensu Ordinũ reassúmimus*, pod tymże Wielm: Xćiem Dyrektorem Károlem Stánisłáwem Rádźiwiłłem Kánclerzem W. W. X. L. przy Wielm. Ministrách y Hetmánách W. X. Lit. czás y mieysce náznaczamy w Wilnie 25 Junij *Anni præsentis*, ktorzy záś *ex Ordine Senatorio decesserunt, supplendo decessum* ná mieyscu onych *substituimus* Wielebnego Ianá Zgierskiego Biskupá Smoleńskiego Nominatá Żmuydzkiego, Wielm: Káźmierzá Ogińskiego Trockiego, Kryształá Zenowicźá Mińskiego Woiewodow, Wielmożnych Antoniego Nowośielskiego Nowogrodzkiego, Márcyaná Ogińskiego Witebskiego Káśtelanow. Kommissarze záś Wodztw y Powiátow náznáczeni, ktorzy iuż *in functione* swego charákteru zostáiąc, y tenże Trybunał sądząc, z tego świátá zeszli, *& ad plenitudinem* Jurisdykcyi *desiderantur*, tedy ná mieyscu támtych, Wdztwá y Powiáty ná Relácyinych Seymikách, innych obráć máią. Ci *prævio Iuramento* z innemi dawnemi Kommissárzami, sądźić będą wszytkie zálegle *retenta*, wnidą z temi wszytkiemi *in calculationem*, ktorzy *juxta obloquentiam* Seymu Lubelskiego, do Sądu Trybunału Skárbowego należą, obszerniey *in volumine* samey Konstytucyi specifikowáni, *ad cujus tenorem* we wszytkim się referuiąc, y to *superaddimus*; Iż ktorekolwiek po Dekrećie Limitácyinym tego Skárbowego Trybunału *accesserunt* nowe wybráne podatki, importáncye z Ceł W. X. Lit. Prowentow Rzpltey, Czopowego, Szelężnego, y inne *genera Contributionum*, tych wszytkich do uczynienia kálkulácyi *vigore* tego Postánowienia obliguiemy. Urodzony záś Xiąże Czártoryiski Podczászy W. X. Lit. ponieważ przed Deputowánymi *à Statibus* ná teráźnieyszym Ziezdźie, do kálkulácyey z Administrácyey Prowentow Skárbu W. X. Lit. *producere* nie mogł dokumentow authentycznych, maiąc one ná mieyscách powietrzem záráżonych złożone, submittował się iednák *deducere* to, iáko wszytkie *proventus* Skárbu W. X. Lit. z Administrácyey swoiey *in usus publicos* obrocił, więc pomienioną kálkulácyą, do przyszłego Seymu odkładamy; *cavendo* onemuż *ad interim omnimodam ab omni impetitione securitatem*. Ci iednák ktorzy pod Imieniem Skárbu Szláchtę depáktowali, adcitowáni *in quovis foro* odpowiedáć powinni. W innych záś oppressyách Kráiu, ruinách, wiolencyách, Paleámi, Assygnácyámi, Kontrybucyámi, ućiśnieniu, referuiemy się we wszytkim do Kōstytucyi *sub titulo* o kryminałách, kupách swawolnych, Regimentárstwách, &c. Meliorácya Táryffy Hybernowey z Ksiąg Skárbowych wyięta *Anni* 1667. że ná tymże Trybunale Skárbowym *exactius* poprawiona bydź powinna *statuimus*. Czopowego, Szelężnego, ponieważ się pokázuie w niektorych Woiewodztwách y Powiátách, częścią przez deflágrácyą kárczem, y inne ruiny *decessus*: Záczym dla tego Lustrácyą tego podatku po Wdztwách y Powiátách náznaczamy, ktorą *immediatè* przed Trybunałem W. X. Lit. Wodztwá y Powiáty przez swoich Lustrátorow ná Seymiku *Relationis* obránych uczyniwszy, na Trybunale Skárbowym W. X. L. máią dáć *relationem*. A ponieważ w wielu Wdztwách, y Powiátách, są Seymiki Gromniczne zerwáne, zkąd Elekcya Sędźiow Fiskalnych y Administratorow Extráordynáryinych podatkow *subsequi* nie mogłá, dla tego ná Seymiku *Relationis suppledo* defekt, obráć powinni będą, ktorych nie większa ma bydź obrána *quántitas*, tylko do Ziemstwá y Grodu sześćiu Sędźiow Fiskalnych Wdztwá y

Powiáty obráć máią *secundum normam Coæquationis Iurium, & juxta tenorem* Konſtytucyi Seymu Lubelſkiego, ná tymże Trybunale Skárbowym Wielm: Michał Káźimierz Kościeſi, Podſkarbi W. W. X. Lit. *& Succeſſores* Wielm. Hrehorego Ogińſkiego Stároſty Xięſtwá Zmuydzkiego, Hetmáná W. W. X. L. *vigore* Konſtytucyi Seymu Lubelſkiego *reaſſumere calculũ* z Tenuty Skarbu W. W. X. L. powinni będą.

Immunitas Dobr Náſzych Stołowych, Duchownych y Ziemſkich.

LUbo tak wielą Konſtytucyámi dawnieyſzemi y świeżſzemi, oſobliwie Konſtytucyą *Anni* 1659. *& Anni* 1705. y wielą innemi, Dobrá Náſze ſtołowe y Duchowne Ziemſkie *in genere* wſzytkie *ſine ulla exceptione*, ktore *ab antiquo Iure terreſtri ex natura ſua gaudebant* y *Exulum* Wdztwá Smoleńſkiego y Powiátu Stárodubockie *omni ſecuritate à quibuſvis uſurpationibus & ſtativis militaribus* ſą obwárowáne, y Lokácyá Woyſk W. X. Lit. ná ſámych tylko dymách Hybernowych, mieśćić ſię powinna, przećię iednák *in hoc calamitoſo Reipub. Statu ſpretá obſervantiá Legum, & rigore pœnarum, Stativis militaribus*, Páletámi *& aliis inconvenientijs* ággráwowáne były; Y Ww. Pánien Benedyktynek Nieświeſkich Fundácyi Domu Rádźiwiłłowſkiego Konſtytucyą *Anni* 1638. ápprobowáney *indebitè* w Táryffę Woyſkową wewacyom *& ſtativis militaribus* nie podlegáły *in virtute Legũ*, y od wſzelkich ſtánowiſk y ćiężarow Żołnierſkich, Dobrá ſtołowe Ziemſkie *in genere* wſzytkie *ſine ulla exceptione naturam, jus & uſum* záwſze máiące Duchowne *& Exulũ cum immunitatibus* Dobr Ziemſkich porownáne wyimuiemy, *& omni ſecuritate* od dálſzych impetycyi roboruiemy. *In delinquentes záś tanquã in tranſgreſſores Legum, & Violatores Publicæ ſecuritatis pœnas* w Práwie poſpolitym opiſáne, *prævijs Decretis* w należytym Sądźie *extendendas* dekláruiemy. A teraz że *ex jumma neceſſitate belli* nie máley części Woyſká W X. Lit. w Dobrách Ziemſkich Duchownych, y wſzytkich innych, nád wyráźne Konſtytucye lokować ſię przyſzło: iáko to w Wodztwách Białoruſkich. Przeto zábiegáiąc tákowym inkonweniencyom, te *abuſus* znośiemy, y cokolwiekby ná ten czas od máłá do wiela, przez Woyſká Náſze wźiętego pokazało ſię, iż to w Podátek ſześnaſtozłotowy teráźnieyſzy, y w dálſzych zaſługách *prævio* z ſtrony ukrzywdzoney *łáramento* potrącono będźie. Wáruiemy oraz y wſzelkie Práwá, Konſtytucye *de Immunitate* Dobr Ziemſkich y Duchownych reáſſumuiemy. Iż Wielm: Hetmáni W. X. Lit. y od nich Regimentarze náznáczeni, w dálſzy czás podobnych Aſſygnácyi y Ordynánſow *ſub pœna infamiæ* wydawáć nie máią, dekláruiemy.

Káſſacya dwoch Trybunałow oſtátnich w W. X. Lit. pod niebytność Náſzę ſądzonych.

ODſądzone w W. X. L. dwá Trybunały *A.* 1708 *& A.* 1709. Ponieważ ſprzećiwiáią ſię *Iuribus Majeſtatis & Sáctis* Kōfederácyi Sándomirſkiey: Záczym te wſzytkie Aktá y Dekretá Trybunálſkie, iáko też Dekretá Ziemſkie, Grodzkie *in eodem ſpatio* ſądzone, iáko żadnego waloru nie máiące, *vigore* teyże Konfederácyi *actualiter* káſſuiemy, y ánnihiłuiemy, y z Kśiąg eliminować przyſzłemu Trybunałowi zlecamy. Przyznániá Zapiſow, ná Trybunałách, Grodách, y innych ſubſelliách czynione, tranſportowáne do przyſzłych Trybunałow ſądzących ſię pod Imieniem Náſzym bydź powinne, zá ktorym przenoſem ſwoy walor y ważność mieć będą. A Piſarz Ziemſki Trybunálſki y Káncellárya, od tego żadnego datku y konſolácyi pretendować nie powinni. A gdźie iuż dekretá między ſtronámi záſzły oczywiſte, lubo *vigore* tego Poſtánowienia *nullitati ſubjacent*; iednák ſtrony gdy zechcą w przyſzłych Trybunałách *abſq; ullis beneficijs Iuris*, ktorych raz ſtroná w Sądách záżywáłá *ex ſerijs partium controverſijs experiantur.*

Cir-

Circumskrypcya Skárbu W. X. Litewskiego.

LUbo ták wielą Konstytucyámi, miánowićie Seymu Lubelskiego *circumscriptio* Skárbu W. X. Lit. stánełá, iednákże *per abusum* onych, rożne ná Cłách dźieią się depáktácye, záczym *in virtute* tych sámych Konstytucyi, á zwłaszczá Seymu Lubelskiego, *& vigore* w niey opisánego wáruiemy, áby nád preskrypcyą oney, więcey kwitowego nie wyćiągano. A do Skárbu záś nád Instruktarz od Rzpltey postánowiony, od Towárow nie brano y nie wyćiągano. A po odpráwieniu Towárow ná iedney Komorze y zápłáceniu Cłá, według Instruktarzá, z teyże Konstytucyey Lubelskiey importáncyi y Kwitowego ná drugich Komorách, przy prezentowániu Kwitow, więcey Kwitowego, áni żadnego *honorarium* nie uzurpowano, y prepedycyi w prowádzeniu Towárow wszelkiey kondycyi ludźiom nie czyniono. Zydźi y nie osiedli w W. X. Lit. ludźie, áby nie byli ná Cłách *cavemus*, zćiągáiąc się w tym *ad vigorem* Konstytucyey Lubelskiey; á ieśliby *in contrarium* temu Postánowieniu czyniono, y miáłá bydź iáka depáktácya w Skárbie, tedy *juxta Constitutionē Anni* 1635. w Sądách Wielm. Podskárbiego W. X. Lit. odpowiedáć będą. *Salvâ injuriatis appellatione* do Sądow Trybunału Ziemskiego W. X. Lit. lubo do Trybunału Skárbowego. A zá nie osiádłych záś sam Wielm. Podskárbi W. X. Lit. *adcitatus in Foro competenti* odpowiedáć powinien. A zátym *cavemus*, áby *Iurium Coæquatio* stánowiona *ingenti motu & studio* od Rzpltey *inviolabiliter* ze wszytkim záchowána byłá.

O Gleytách, Listách Zaręcznych y upominálnych W. X. Litewskiego.

WYgadzáiąc Obywátelom W. X. Lit. áby dálekim dla otrzymánia Gleytow, Listow zaręcznych y Upominálnych, do Nas Krolá przeiázdem turbowáni nie byli, *in fundamento Coæquationis*, ták iáko w Koronie Polskiey záchowuie się, ná infámie za Dekretámi *meré* kontumácyinemi wypádłe, Wielmożni Pieczętarze W. X. Lit. Gleyty, według Circumskrypcyi Práwá pozwolone, ták też Listy zaręczne y upominálne, pod Tytułem Nászym y Pieczęćią W. X. Lit. á z Podpisem swym, wydawáć powinni będą, od ktorych Gleytow nie więcey tylo od Stanu Szlácheckiego, po Talerow bitych trzy, od Listow záś Zaręcznych y Upominálnych, po Talerow bitych dwá, od stanu Mieyskiego, Zydowskiego y Tátárskiego *in duplo* bez żadney depáktácyi, że ma bydź brano, wáruiemy.

Kommissya do Odebránia Fortec w Wielkim Xięstwie Lit. Armat y Ammunicyi.

GRuntuiąc się ná fundámencie wiecznego Soiuszu Naiáśnieyszego Cárá IMśći, y ták wielu nie tylko słownych, ále też przez osobliwe áffekurácye wyrázonych Obowiązkow, oraz *insistendo* deklárácyom ná Rozhoworách uczynionym przez Wielm: Xiążęćiá Dołhorukiego Pełnomocnego Posłá Naiáśnieyszego Cárá IMśći, *intuitu* odebránia Fortec y Ewákuácyi onych od Gwárnizonow Auxiliárnych, ná *Præsidium* wprowádzonych, tudźież ná odebránie Armat w Fortecách Rzpltey zábránych zá Kommissárzow W. X. Lit. náznaczamy z Senatu: Wielm. Marcyaná Ogińskiego Káśztelaná Witebskiego. *Ex Equestri Ordine* Urodzonego Wincentego Piotrá Wołłowiczá Referendarzá W. X. Lit. y Urodzonego Ierzego Olęckiego Chorążego Wołkowyskiego, ná oddánie od ludźi Auxiliárnych Naiáśnieyszego Cárá IMśći, Fortecy Bychowá, y Armat ták w Bychowie, iáko też y w Stłuśku y w Słucku, y ná innych mieyscách zábránych y z Amunicyámi. Po wyprowádzeniu zás Magázenow od ludźi Cárá IMśći w Fortecy Połockiey deponowánych ná odebránie teyże Fortecy, náznaczamy z Senatu: Wielmożnego Káźimierzá Pocieiá Woiewodę Witebskiego, *ex Equestri Ordine* Urodzonego Ianá Káźimierzá Biegáńskiego Stárostę Starodubowskiego, y Urodzone-

go Dánielá Szpakowſkiego Stároſtę Kuſzlickiego, ktorzy Kommiſſarze Náſi, ná náznáczony czás, do pomienionych Fortec iáchać, y one należyćie odebráć, ná Imię Rzpltey powinni będą.

O Puſkowniku przeſzłym Woiewodztw y Powiátow.

Puſkownictwo W. X. Lit. przeſzłe, ponieważ ieſt *liberè* rezygnowáne, tedy *etiam in virtute* Ziázdu teráźnieyſzego *pro tunc* ábroguiemy.

Reaſſumpcya gratitudinis przez Konſtytucyą Seymu Lubelſkiego Summy náznáczoney Wielm: Káźimierzowi Bielinſkiemu Márſzałkowi W. Koronnemu.

POkazał cáłemu Swiátu Polſkiemu ná Elekcyą zgromádzonemu *dignisſimã ſuam actívitatem* Wielm. Káźimierz Bielinſki Márſzáłek Wielki Koronny, á ná ten czás Elekcyiny, gdy Nam *Suffragio* wolnych głoſow *expetitum*, pod ſzczęśliwą onego Dyrekcyą, *Sors benefica ſæculis memorandum* obrác pozwoliłá Páná, máiąc w pámięći nie tylko *indefeſſo ſtudio* podięte fátygi, ále też nie máłe łożone ná ten czás y potym koſzty. Więc deklárowáną ſummę Dwádźieśćiá Tyśięcy złotych Polſkich, y Konſtytucyą Seymu Lubelſkiego ápprobowáną do záplácenia Trybunałowi Skárbowemu W. X. Litewſkiego. Tákże Urodzonemu Ianowi Wyrzębſkiemu Inſtygatorowi Koronnemu, prácuiącemu *circa Ius Cardinale Coæquationis Iurium* W. X. Lit. tákowąż náznaczoną ſummę Dwádźieśćiá Tyśięcy złotych, do tegoż Skárbowego Trybunału W. X. Litewſkiego *remittimus ad invenienda ſolutionis media.*

Receſs Sukceſſorow Wielm. Hrehorego Ogińſkiego Stároſty Zmuydzkiego, Hetmáná W. W. X. Lit.

SAmey śmiertelności popiołem przed Rzpltą, nie záſuta pámięć zeſzłego Wielmożnego Hrehorego Ogińſkiego Stároſty Zmuydzkiego Hetmáná W. W. X. Lit. w przećiwnych ná Rzpltą koniunkturách, ſtátecznie przy Doſtoieńſtwie Máieſtatu Náſzego y Cáłey Rzpltey w utrzymániu Praw Oyczyſtych ſtawáiącego, *gratam* od Rzpltey w Sukceſſorách ſwoich, uznawáć ma *recompenſam*. Wſzytkie zátym pretenſye Sukceſſorow Wielm: Stároſty Zmuydzkiego Hetmáná W. W. X. Lit. do Seymu przyſzłego odkładamy, ná ktorym *juſtam meritorum* obmyślemy *mercedem prævià calculatione* z Adminiſtrácyi Ceł W. X. Lit. ná Trybunale Skárbowym W. X. Lit. A teraz ſumm wnieśionych iáko to przez *Laudum* Puzowieckie ná Stároſtwo Tryzkie ſto tyśięcy złotych Polſkich, tákże przez *Laudum* Olkienickie ſto tyśięcy złotych Polſkich, deklárowánych da Bog ná przyſzłym Seymie ſpoſob *exſolvendi* wynaydźiemy. Y co záś dla nieſzczęśliwości czáſu *penſia* ná Buſáwę Polną W. X. Lit. zeſzłemu Stárośćie Zmuydzkiemu Hetmánowi W. X. Lit. należąca, przez lat kilká nie dochodźiłá ná káżdy Rok, podług Coekwácyi, ráchuiąc po złotych ſześćdźieśiąt tyśięcy *media ſolutionis*, do przyſzłego Seymu odkładamy.

Receſs Legácyi Wielm. Xiążęćia Micháłá Rádźiwiłłá Podkánclerzego y Hetmáná Polnego W. X. Lit.

ODłożony do przyſzłych Obrad y Seymow, Lubelſką ſpecifikowány y ubeſpieczony Konſtytucyą Receſs odpráwioney Legácyi do Rzymu, do Wenecyi, y do Wiedniá *perennitate temporũ* nigdy nie zápomnionego Wielm: Xiążęćia Michałá Rádźiwiłłá Podkánclerzego y Hetmaná Polnego W. X. Lit. *in recentiſſima* záwſze ták nie wygáſſey pámięći y wdźięczności u Rzpltey, iáko nágrodzenia łożonych ná tę Legácyą koſztow zoſtawáć powinien *ſpecie:* że tedy oſmdźieśiąt tyśię-

tysięcy złotych ieszcze zálega nie dopłáconych u Rzpltey. Więc ná przyszłym Seymie sposob do zapłácenia Wielm. Xćiu Károlowi Rádźiwiłowi Kánclerzowi W. X. Lit. czyli to z Prowentow Rzpltey, czyli to *Iure emphiteutico* summę wnosząc ná Stároſtwá obmyślić deklárujemy.

Recess Zasług Wielm. Ministrow W. X. Lit.

STáteczna ku Dostoieństwu Nászemu, y dotrzymána licznemi życzliwości dowodámi *probata fides* to okazáłá, Wielmożnego Márcyaná Dominiká Wołłowiczá Márszałká W. W. X. Lit. że go áni obszernych spalonych Fortun dámnifikácye, áni zdrowia własnego niebespieczeństwá, ani sáme ścigáiące wszędźie nieprzyiaćielskie *terriculamenta, in obliquam partem* skłonić mogły; záczym gdy teraz procz nie wygásłey w Nászym Sercu Krolewskim pámięći *condignam meritis* oddáć nie możemy *remunerationem*, tedy ná przyszłym Seymie, należytego iego ukontentowánia zasług ználeść sposoby deklárujemy.

TUdźiesz ná stráconе y spalone Fortuny Wielm. Xiążąt Rádźiwiłow, Kánclerzá W. X. Lit. y Woiewody Nowogrodzkiego, ták też Wielm. Stánisłáwá Szczuki Podkánclerzego W. X. Lit. mieć reflexyą ná przyszłym Seymie będźiemy. Iáko y Sukcessorom Urodzonych Wolfow zá stráconе ich y znáczne Dobrá *pretio Pacis Olivensis*, według ássekurácyi Kommissárzow Rzpltey rekompensą słuszną obmyślić deklárujemy. Tákże Urodzonego Hrehorego Kotowiczá Stároſty Grodźińskiego, y Urodzonego Ianá Nestorowiczá Podstolego Wodztwá Brzeskiego, stráty swych Fortun, wielorákim więźieniem, wierności swey nie poruszonego, wierne obu dwuch ku Nam y Cáłey Rzpltey *merentur* zasługi, ábyśmy ná przyszłym Seymie, onych ukontentowáli *desideria*.

Ukontentowánie Szláchty postrzeláney y pozábiiáney rożnych Wodztw y Powiátow pod Olkienikámi.

ZAchowuiąc Urodzonego Michała Tyzenhauzá Stároſtę Szmeltyńskiego *circa possessionem Iurium cum attinentijs & pertinentijs*, tákże y summę teyże máiętności, zábitym y postrzelánym pod Olkienikámi, áby mogłá bydź rekompensa, ktora *in pretio Sanguinis Nobilitaris*, szácunku nie ma. Ná przyszłym da Bog Seymie, summę sto tysięcy złotych, obmyślić y obwárować deklárujemy.

Vbespieczenie Miast Sądowych w W. X. Lit.

MIástá Násze, Wilno, Nowogrodek, y Minsk, *domicilia* Trybunałow W. X. L. od konsistencyi Woysk W. X. Lit. Konstytucyámi *Anni* 1670. *Anni* 1678. *Anni* 1703. Seymu Lubelskiego uwolnione, przy Konstytucyách pomienionych záchowuiemy, y áby w tych Miástách nie były Woyská W. X. Lit. Konsistencye y Lokácye náznáczone, ubespieczamy.

Recess Funduszow rożnych Zakonow, do przyszłego Seymu odłożony.

ZAkładáiąc Pánowánia Nászego *felicitatem* w rozmnożeniu Chwały Boskiey, gdy *hic & nunc* rożnych Klasztorow Fundácyi *in toto approbatio* pomieścić się nie może. Więc Recess w tym do przyszłego Seymu czyniemy. Wieleb. OO. Kármelitow Grodźieńskich *Antiquæ Observatiæ*. Kármelitow Záwierskich. Tákże OO. Dominikanow Kniázyckich. Tákże OO. Dominikanow Drudzkich. *Item* Fundácyą Collegium Iezuitow ná Miásteczku Zodźiskách w Woiewodztwie Wileńskim, y w Powiećie Orszáńskim, y Fundácyą *Domûs Tertiæ Probationis* tychże Iezuitow w Wilnie ná Snipiszkách y Dániuszowie w Powiećie Ośmiáńskim y w Woiewodztwie Wileńskim leżących Dobrách, tákże Fundusz Collegium Inflantskiego *Societ: JESV* w Xięstwie Inflántskim. *Item Collegij Slucensis Societ: JESV*, ná

Dobrách Dźiedźicznych Urodzonego na ten czás Kłokockiego Stárosty Rzeczyckiego, w rożnych mieyscách, ták w Koronie Polskiey iáko y w W. X. Lit. Fortunách iego leżących. *Item* Nowy Fundusz Wielebnych OO. Bernárdynow, od Urodzonych Adamá Konstántynowiczá, y Fráncíszka Woyny Jaśiemeckiego, Sędźiego Grodzkiego Mścisławskiego, uczyniony w Mieśćie Mścisławiu. Tych przyszłych wszytkich Funduszow Potwierdzenie, w Recess do przyszłego Seymu puszczamy. *Insuper respectû* spustoszenia Collegium Orszáńskiego OO. Iezuitow, práce onych, od rożnych w Mieśćie Orszy konferowáne *ad approbandum* do przyszłego Seymu *remittimus*. Tákże Klasztor Boruński OO. Bázylianow, y Cerkiew támteczna, iáko *Sanctuarium Thaumaturgæ Matrú*, áby byłá supplementowána, sposobu ná przyszłym Seymie szukáć będźiemy. Tudźiesz Fundácyą OO. Kármelitow Czaussowskich w Powiećie Orszáńskim, przy Konstytucyi Seymu *Anni* 1653. záchowuiąc *ab omni militari extorsione*, iáko Dobrá Ziemskie *eximendo* roboruiemy. TErmin *Relationis* Seymikow, y Woiewodztw, Powiátow W. X. L. *prodie* 28 *Iulij*, *Anni præsentis* náznaczamy.

STANISŁAW DENHOFF Hetman Polny W. X. Lit. Miecznik Koronny, Márszałek Konfederácyey Generálney Stanow Rzpltey.

WINCENTY PIOTR WOŁŁOWICZ Referendarz W. X. Lit. Poseł Woiewództwá Mścisławskiego, Deputat ad Sancita Magni Consilij, Salva Protestatione *expressius wyráżono pod Konstytucyámi Koronnemi.*

Biblioteka Jagiellońska
stdr0015251